

3/2703

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

3/2703

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 6-వ తేది శనివారము
MADRAS, SATURDAY 6th SEPTEMBER 1930.
శ్రీ ప్రహలాదాతనాథ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ చతుర్దశి

సంచిక ౧౨౮
No. 128

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

రలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
తాళును. శార్కవునొప్పుల తొలగింపును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోనము గలుగదు.
చక్కని శబ్దంతో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
కజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియుంట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శ్రేట్టిపేటి, మద్రాసు,
తేక
109, ప్రేరికోట్ట, ఫోర్టు - బొంబాయి

తక్కు ధరలు
అసలు వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.
కేశవజి దేవచంద్,
నగలవ్యాపారం, 21-చై నాబజార్, మద్రాసు.

ది సిటీ భీమాకంపెనీ, లిమిటెడ్.
హెడ్ ఆఫీసు:— 87, కానింగ్ వీధి, కలకత్తా.
చైర్మన్ బంధుమత విచారణలేకుండ, ప్రతిమూల శిట్టబడిలేకుండ, చాల చౌకగను రు. 100 మొదలు 400
రూపాయలవరకు జీవితమును భీమాచేయకంపెనీలో యిదియే మొదటిది. వివరము ఈ దిగువనారికి వ్రాయుడు:—
The Managing Agents of G. Subrahmanyam, Organising Supdt., Ramraopet, Cocanada.

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రు. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
టకు యిచ్చబడినది. రి. రి. 0-4-0 అవును.
కాని ప్రశ్నించినదిగానూ, వివరము
నవీన జర్నల్ చికిత్స
పకలపైన వ్యాధులు దురుగ్గుబడును. మా పోస్టువ్యాకా చికిత్స
చాల ఘనత చెందినది. ఆలోచించక వివరములకు వ్రాయుడు
Dr. P. Nagaraja Rao.
40, Central Avenue, Calcutta.

పరికల్కోత్త
స్టార్లింగ్
క్రాడాయి
లు ఇంజ
నులు

ఫోర్ స్ట్రోక్
ట్రెపువి, వేడిచేయనవ
సరము లేకనే నిమి
షములో స్టార్ట్ అగు
న ఆయిలు ఖర్చు
మక్కువ. నీటి
మట్టమును సుప్రసిద్ధ
పంపులకు పనిచేయును.
ఎవరైనను నడుపుట
య్యును. పంపులు
ఇంజను సిద్ధముగా
నున్నవి.

“రాబ్బన్”

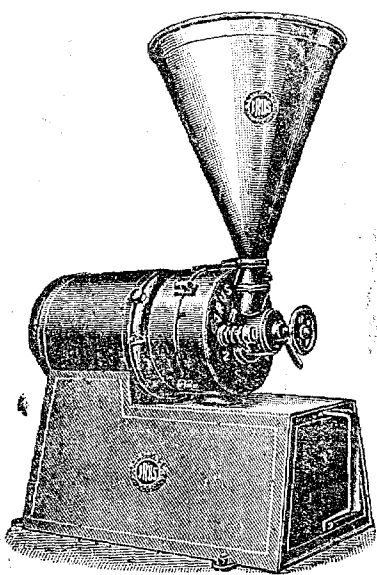
హెల్ప్ కోల్డ్ స్టార్లింగ్ క్రాడాయిలు యింజను

ఇంజనులు అమితబలమైరి. నిమిషములో (వేడిచేయనవసరము
లేకుండనే) స్టార్ట్ అగును.. క్రాడాయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ
“హార్సపవరు” నరిగాచూపును. రాబ్బన్ గాస్ యింజనులు, నేమిడిబలు
‘హాట్ బల్బు యింజనులు’ అన్ని యింజనులకు సామానుల స్థానంలో
యుండును.

5 మొదలు 60 హార్సపవరువరకు ఇంజను స్థానంలో నుండును. ధరలకును, క్యాలిటానుకును వ్రాయుడు.

పత్రెంట్లు:— లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, న్యూ యిండియా బిల్డింగ్సు, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

హెడ్ ఆఫీసు:— బెజవాడ.

“ట్రస్”

కాఫీగింజలను పొడిచేయుటకు పవరువలనను, చేతితోను, ఎల్లెక్ట్రిక్ మోటారువలనను నడుపబడు యంత్రములు. కొలదిగృహములకు మొదలు పెద్ద భవనములకు సహిత ముపయోగింపదగి యున్నవి.

సోల్ ఏజంట్లు:—

బాట్లీబాయి ఆండ్ కో.,

4/153, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

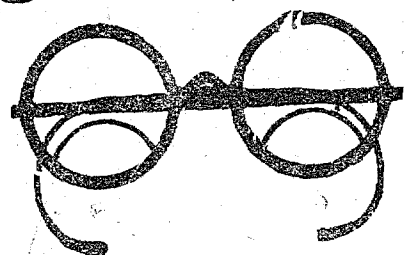
స్త్రీలవ్రతకథలు

(నోములకథలు)

1-2-8 భాగములు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఈ మాడు పుస్తకములకుందును స్త్రీలు నిత్యమును కలువోమలు, వానికథలు, ఉద్యానములు 97 కలవు. ఈనోముల ప్రతి హిందూస్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవే. ఈపుస్తకములున్న, కనులు పాడుచేసికొని యిరుగుపొరుగువలన నాశ్రయించి తిరుగనక్కర లేకుండ తాను వ్యయముగా కథ చెప్పకొని ఆత్మతలు జేసికొనవచ్చును. చదువు రానివారు నైతికము ఎవరిచేసిన చదివించుకొని నోము పట్టవచ్చును. ఇది యింటింటి నుండదగిన యింటింటి. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0, 8 భాగము ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-0-0 మాత్రమే. బాట్లీ ప్రత్యేకము. మొత్తముగా తీయు వర్తకులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

కాల్యాణత్రపు సేంగట రావు, గంధకర్త, శివాపురము.

ఆంధ్రుల నాంధ్రులు ప్రోత్సహింపక మరెవరు?

నూతన విద్యుచ్ఛక్తియంత్రముచే శాస్త్రోక్తపద్ధతిని శ్రేష్ఠమైన ముక్కద్దములు తయారుచేసి ప్రజామోదము బడసిన రాధాబ్రదర్సు ఆంధ్రులుగాక మరెవరు? రాధాబ్రదర్సు, 174 బ్రాడ్వే, మద్రాసు. RADHA BROS., 174, Broadway, Madras.

సారూప్యాపథశాస్త్రము

అను

హోమామోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు క్యాలికోరైండు ధర రూ 3-0-0.

ఇది డాక్టరు లంక రామారావు హెచ్. ఎం. బి. గారిచే రచింపబడినది దీనియందు హోమాపతి యంతయు విపులముగ వివరింపబడినది. దీనిసాహాయ్యమున ఆంధ్రులు నేర్పిన ప్రతివాగును డాక్టరు సాహాయ్య మునవరము లేకయే తమంతట తాము వైద్యముచేసికొనగల్గుదురు. ఈ గ్రంథములో వ్రాసిన 120 మందులు ఒక చక్కని టేబులైజుం దుంచబడి రూ 19 ఖరీదు యున్నవి. 60 మందులపై టేబులైజు రూ 10 లు ఖరీదు. పుస్తకముతో సహా ఒకేసారి కొనుగాటికి పేటైలతో ఒక రూపాయి లెక్కించబడును. పుస్తకము ప్రత్యేకము రూ 8 ఖరీదు. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. ఇది గాక మాహోలలో అన్నిరకముల హోమాపతి మందులు అన్ని పనులలోను సరఫరామైన ధరలకు విక్రయించబడును.

వైటలీసు అను ధాతుపుష్టికరమైన దివ్యోపధము

ఇది శుక్ల వర్ణమునకును, సప్తసంకర్షమునకును, కరముల నిష్పత్తునకును, గోమేద్యము ప్రథమావస్థలోను అమృతముగా పనిచేయును. దీని అద్భుతముము ఒకసారి వాడి చూచిన మాకే తెలియగలదు. 40 కోజాలకు పరిపడు సీసా ఖరీదు రూ 5-0-0 మాత్రమే.

ది హోమామోపతి మెడికల్ హాలు,

మెయికోరోడ్డు, కాకినాడ.

చృవన పాశలేవ్యము
ఈముద్ర-ఈబుక్కు-అక్షరము-కథము-పురాణ-జ్యోతిషము-మొదలగు చాగ్రంథములు ఖండించి బలమున కలిగించు బేషములలో ఉత్తముయినది. 60 20 తులముల డబ్బి రూ 1-4-0 వి.పి.చార్జీ ప్రత్యేకము పి.సి.వి. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా.

గవర్నమెంటు హామీ రెండు లక్షలు వూర్తియైనది 1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు. తక్షణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి. ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, బందరు.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్క్వే (రిజిస్టర్డ్) నుపయోగించుటకు మునుపకు. ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. వెల: సీసా 1-కి అ. 12, వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండ్రుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచియాహార మెంతయావశ్యకమో వెండ్రుకలకు గూడ నట్లే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాకోగ్యము మీరు భుజించు నాహారముపై నాధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండ్రుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తల మానెపై నాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్) స్వచ్ఛమగు ననేకవస్తువులచే మిళితమై, మెదడునకు నేడ దీర్చి, వెండ్రుకలయభివృద్ధికి తోడ్పడునది. వెండ్రుకల మొదళ్లకు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడు గెదుగు నిటుల చేయును. ఇది తలపై మెలచు చుండును తొలగించి, వెండ్రుకలు రాలిపోవుట నాపును.

వేలకొలది కంది యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగిడియున్నారు. నేడే యుపయోగించిన మాకే స్వచ్ఛముగ తెలియగలదు. ప్లూర్సులో యమ్మబడును. ధరలు:— సీసా 1-కి రూ. 1, వి. పి. అ. 6, ప్రత్యేకము. సీసా 8-కి రూ. 2-10-0, వి. పి. అ. 0-12-0, ,,

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్) అనాదినండి నాడబడు ఉగ్రధ్రువ్యము. గొప్ప పుష్పములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్ణ జలముగు వివాసన మూరిబుడ్డి నోకదాని నుపయోగించిన మీశక్తిప్రసాదగలదు. ధరలు:— 1/4 ఔన్సు సీసా రూ. 2-0-0, 1/4 ఔన్సు ,, రూ. 1-4-0 1 డ్రాము ,, రూ. 0-12-0, 1/2 డ్రాము ,, రూ. 0-8-0 వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. కాంపిల్ బుడ్డి ఖరీదు రెండు అణాలు. అన్నిచోట్లను అమ్మబడును. సోల్ ఏజంట్లు:—

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు కెమికల్ కంపెనీ, 285, బాక్స్ మజీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం 2.

“ఉ చి త భీ మా”

మా ఉచితభీమాపద్ధతిలో పాలసీదారుగ చేరుటకు ముఖ్యమైన కారణములు

రెండే!

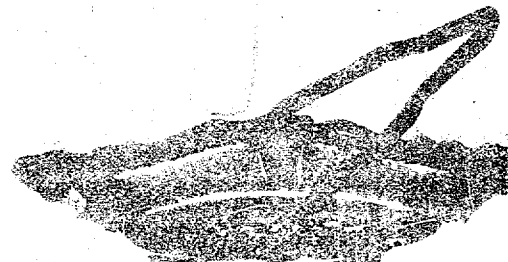
మొదటిసంవత్సరములో చనిపోయిన పాలసీదారు వారసులకు చెల్లించిన మొత్తము రూ. 15000

1. మద్రాసు కలెక్టరుగారి నెం. L. D. 911-29/27-1-30 అభిప్రాయానుసారముగ, స్టాంపు చట్ట సనుసరించి పాలసీదారు చేయదము నర్హి కెట్టు నొసంగుట స్టాంపుచట్టమునకు విరుద్ధము. ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయము.
 2. ప్రకటనావగల్గములు గాక చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు రు. 500 ల చొప్పున ఇవ్వబడెను.
- ఈ క్రింది పట్టిని గమనించిన నగటున రు. 9-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 29 పాలసీదారు వారసులకు ప్రతి ఒక్కొక్కరికి రు. 500 చొప్పున ఇచ్చినట్లు తెలియగలదు. పైపద్ధతిలో చేరదలచు వారు ఇదివరలో చనిపోయిన వారి వారసులకు ఎంతెంత మొత్తములను ఎంతమందికి ఇచ్చినది తెలిసికొని చేరవలయు నని కోరుచున్నాము. పైపద్ధతిలో చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు రు. 500 లు ఇచ్చిన కరిషెని వరియొకటి లేదని ఖండితముగ తెలియవలయును.

వరుస నెంబరు	పాలసీ నెంబరు	పట్టాదారుని పేరు	పట్టాదారువారసున కిచ్చిన మొత్తం	వరుస నెంబరు	పాలసీ నెంబరు	పట్టాదారుని పేరు	పట్టాదారుని వారసున కిచ్చిన మొత్తం
1.	161	జి. నరసయ్యనాయుడు, దశరాజుపల్లె.	500	16.	259	జి. కొటప్ప, దొడ్లెరు.	500
2.	230	టి. చెన్నయ్య, బెజవాడ.	500	17.	1027	జి. వి. కృష్ణయ్యర్, పాల్వూరు.	500
3.	302	కె. వెంకటేశయ్య, నంద్యాల.	500	18.	522	కె. మల్లమ్మ, తాడిపత్రి.	500
4.	274	కె. సీతమ్మ, ఆటూరు, ఏలూరుతాలూకు.	500	19.	926	ఆర్. దలపన్న, బెందులూర్.	500
5.	67	వై. సుందరమ్మ, బెజవాడ.	500	20.	1382	జి. రామకృష్ణయ్య, కాళహస్తి.	500
6.	880	జి. లక్ష్మమ్మ, దశరాజుపల్లె.	500	21.	130	పి. అచ్చమ్మ, ముదనూరు.	500
7.	269	ఎ. చుక్కమ్మ, ఆటూరు, ఏలూరుతాలూకు.	500	22.	1257	బి. మహాదేవన్, క్వీలన్.	500
8.	150	పజనియాయి అమ్మమ్మ, ఒరయూర్, తిరుచినాపల్లి.	500	23.	1393	కె. గరటమ్మ, నంద్యాల.	500
9.	228	టి. రామయ్య, బెజవాడ.	500	24.	818	ఎన్. సుబ్బరావు, మచిలీపట్నం.	500
10.	206	బి. జి. సీతమ్మమ్మ, ఒరయూర్, తిరుచినాపల్లి.	500	25.	840	రాయకూట రాచయ్య, బెజవాడ.	500
11.	855	ఎ. నక్కరెడ్డి, తాడిపత్రి.	500	26.	11	పి. కోటయ్య, గొల్లపల్లి.	500
12.	169	కె. సుబ్బమ్మ, నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.	500	27.	1268	టి. రాజానుజయ్య, మంగళగిరి.	500
13.	213	జి. వెంకటరామయ్య, రైపూరు.	500	28.	1588	బి. గోదావరమ్మ, బెజవాడ.	500
14.	678	చ. యాకూబ్ సాహెబ్, తాడిపత్రి.	500	29.	2398	వి. సుబ్బయ్య, శివగంజం.	500
15.	1000	కె. తిరుప్పిళ్ళ, మంగళగిరి.	500	30.	104	మహమ్మద్ ఈసఫ్ యాకుబ్, గుంటూరు.	500

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ ఆండ్ జనరల్ ఆఫ్ష్యారెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, 23, సెకండు లైన్ బీచ్, మద్రాసు.

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

నగరము వికసితమైన, నందీనామనామనా అవకాశ మగలను సాధించు ప్రయత్నము ప్రస్తుతము ఇట్లు జరుగెదరు. గాని మేము వీటిలో కొరతలేదునను దిద్దుకొని అనుభవ రించుచుండుటయే ముఖ్యపరాధివృద్ధిని, కాక వారలు హెచ్చుటకును ముఖ్యకారణము.

నగరము వికసితమైన అన్నియు వికసితమున కెదియును.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, సగలవ ర్తకులు, 25 చైన్సాబజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

LOANS FROM

Rs. 50 to Rs. 2500.

Obtainable by all registered members of the Relief Loan and Provision department of the,

Metropolitan Industrial Bank Ltd.,

172, Bowbazar Street, CALCUTTA.

WANTED

Competent organising Inspectors in every District and Taluk. On Rs. 100 p.m. plus Rs. 50 as T.A.

Apply—With references to:—

THE MANAGING DIRECTOR.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్,

వారు

తమ బ్యాంక్ లో ధనము నిచ్చి పుచ్చుకొను సంబంధము గలవారి ప్రత్యేకసౌకర్యముకొరకు

జేబులో నిముడు చెక్కుపుస్తకములు

హెడ్డాఫీసు, బ్రాంచి ఆఫీసులవద్ద సిద్ధముగ నున్నవని తెలియపరుచుచున్నాము. బ్యాంక్ తో సంబంధముగలవా రందరు స్వయముగ వచ్చిగాని లేక వ్రాసి పంపినను బడయగలరు.

విద్యాసాగర్ పాండ్యా,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

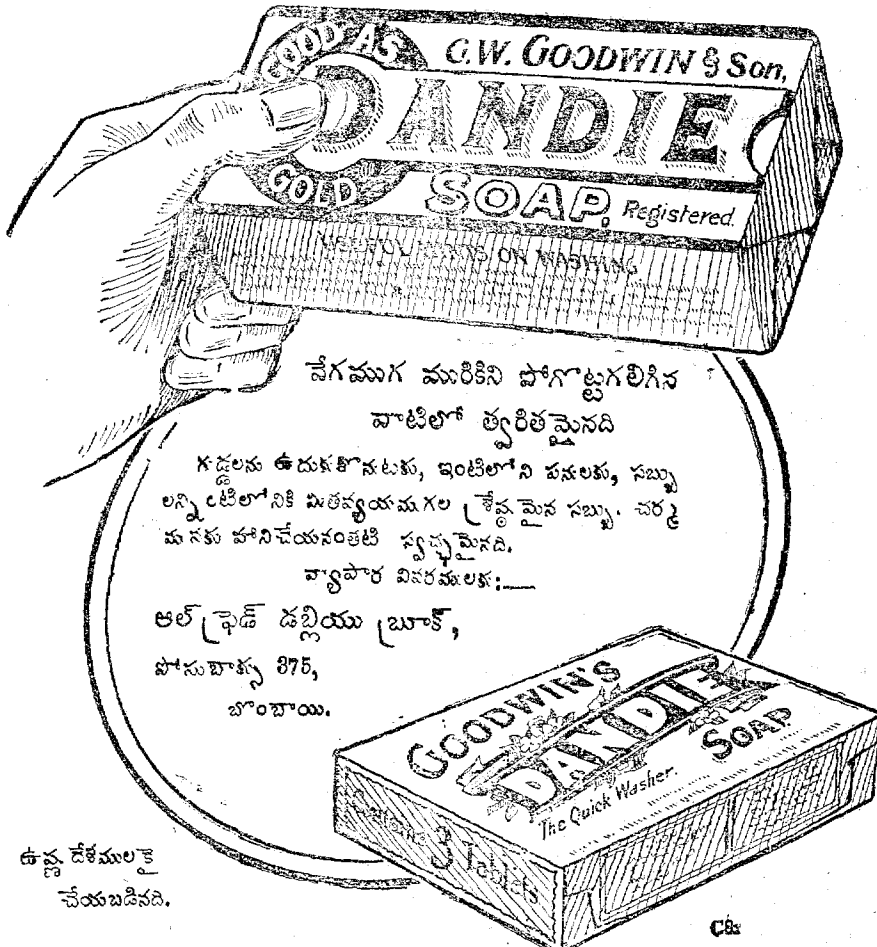
చందనాదివటి

సెగరొగమునకు అమోఘమధము

ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రామ బాణము 200 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. వివిధాకారీ చేయవలసినవని తెలు. పథ్యముకూడ లేదు. అనేకసప్త ఫీకెట్లు పొందియున్నది. ఇంక 20 మాత్రలకు రు. 8-8-0. అనుభవతెలియు రు. 1-0-0 కేటలాగు ఉచితము

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల, మహింద్రవాడ, రామచంద్రపురంపాట్లు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

నేగముగ మురికిని పోగొట్టుకొనిన వాటిలో త్వరితమైనది

గడ్డలను ఉడుకొనటకు, ఇంటిలోని పనులకు, సబ్బు లన్నింటిలోనికి మితవ్యముగల శ్రేష్ఠమైన సబ్బు. చర్మ మునకు హానిచేయనంతటి స్వచ్ఛమైనది.

వ్యాపార వివరములకు:—

ఆల్ ఫ్రెడ్ డబ్లియు బ్రూక్, పోస్టుబాక్స్ 375, బొంబాయి.

ఉష్ణ దేశములకై చేయబడినది.

గడ్డవిక్స్, మాంచప్పరు (ఇంగ్లండు) వారిచే తయారు చేయబడినది.

ప్రఖ్యాతి గాంచిన "ఇవి" (స్టాటింగ్) సబ్బు, "వెటోరోస్" అండ్ "పానీ" మొదలైన సబ్బులకు ప్రాత్యేకము.

మహా గనోరియా క్యూరే

ఈ మహావ్యాధి నుండి బాధపడువారి పాలిట దైత్యచక్రముగ ఒక సాధుచే బహిరంగ పరుపబడినది.

గనోరియా, కొలుకు, చంకబిళ్ళలు, నపుంసకత్వము, కుష్టు, నరములబలహీనత, నిస్సత్తువ, ఆకలిలేకపోవుట, మలబద్దము, తెల్లకళ్ళు, చెమటకాయలు, పొక్కులు, యింద్రియ నష్టము, వాతరోగము, ప్రణామము, మరి యితర కుఖ సంబంధమైన వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగా యీ యావధిగ వ్యాధి నయము కాగలవు. అనేక యోగ్యతాపత్రముల బడసియున్నది.

సీసా 1 కి రు 15/-లు మాత్రమే. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము లన్నియు రహస్యముగ నుంచబడును.

ఉచిత సలహా:—భిక్షగర్త పండిట్ డాక్టర్. ఈ. యస్. గోపాల్ గారి ఇద్దరుండి పొందుదు.

వాడిపరీక్షాభాసి, ముఖ్యవైద్యాధికారి, డైరెక్టరు. పండిట్ ఈ. శ్రీనివాసాచారి, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

తమిళనాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

44, గోవిందప్పనాథుక్ వీధి, పోస్టుబాక్స్ నెం. 278 మద్రాసు.

దరఖాస్తుపై క్యాటలాగులు ఉచితముగ నివ్వబడును. ఏజంట్లు గావలయును త్వరపడుదు.

జ్యూవీటర్ జెనరల్ ఇన్ స్టూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

ఆదాయము రు. 40,00,000 లకు మించినది బల్లారి 25 జూన్ 30.

అయ్యా, జ్యూవీటర్ జెనరల్ ఇన్ స్టూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారికి, బొంబాయి

కండ్ర బసప్ప, జల్లారి, వ్రాయన దేవునగా,

గతించినసాధారణ కండ్ర ఆయుర్వేద మరణ పాలసీలో దాచియుంచిన సొమ్మును తత్క్షణమే యొసగి నందులకు నామనఃపూర్వక నమస్కారములు. వారు మిళితమైన 1929 సం॥ డిసెంబరు మాసములోనే తమ జీవితము ఇకన్యాయమేనని, తమపరి వాలుగుమాసములకే గతించిరి. వారివయస్సు, దాక్తురు స్వస్థిశీలు మొదలైనవి సరిగా లేకపోయి నను గూడ నాయందు దయయించి వాటినిన్నిటిని తమించి సొమ్మును త్వరలో పంపియుంటిరి. ఏలాటిశ్రమ నివ్వక యాలస్యముగాని చేయక పంపుటలో తమకుగల యుదారస్వభావ మెంతయో కొనియాడదగియున్నది. మీరు వారి యనంతర వారపత్రిక పాఠ్య-విషయమై గూడ యొత్తిడి యేమాత్రము కలుగజేయకనే సొమ్ము నొసంగియుంటిరి. ఇకన్యాయమైన కంపెనీలోని యపూర్వలాభమును పొందునట్లు ఆనగా సాధారణ ఒక్కపర్యాయము మాత్రమే రు 107 1/4/- చెల్లించి యుండగా నాకు ఘనము రు 2000/- లను తిరిగియిచ్చియున్నారు. మిళితమైన చిరకాలము పరిణామక, ఇట్లు, విన్నవించు విధేయురాలు (సం) కే. బసప్ప.

మిళితమైనను, సంపూర్ణముగ భారతీయులచే నిర్వహింపబడు మైండ్ కంపెనీలందే ఇన్ స్టూరర్ చేయుదు.

ఏజన్సీలను, ప్రాన్ కెక్టన్ కోరకుండ్ల క్రిందిగారికి వ్రాయుదు.

నారాయణదాస్, గిరీధర్ దాస్, లోకల్ మేనేజర్లు, నెం. 10 మెట్లీ కవీధి, మద్రాసు.

నిశ్చయము! నిశ్చయము!! గుణము-నిశ్చయము!!!

48 ఘంటలలో గుణము పరిపూర్తిగా యిచ్చుట నిశ్చయము

డాక్టరు కే. పి. గారి గోనోక్యూరు

మామొక్క డాక్టరు కే. పి. గారి గోనోక్యూరు మేఘవ్యాధులు సెగరోగములు, తెలుపు, మేఘతెలుపు, మాత్రకోశమునందు మంట, చురుకు యివి అంతయు 48 ఘంటలలో, గుణము నిశ్చయముగ యిచ్చును. బు 1 కి రు 2-0-0. అనేకలు ఉపయోగించి గుణపడి యున్నా గ. కేటలాగు కొనలయవారికి ఉచితముగ యివ్వబడును.

విలాసము:—

సీతారాం మెడికల్ స్టోర్లు, 87 నైనియప్పనాయక్ వీధి, మద్రాసు. పి. 30.

ఆంధ్ర దేశ రైలు ప్రయాణికుల సంఘము

రైల్వేలో భోజన ఫలహారవసతులు

రైల్వేలో, ప్రేక్షకులలో కొన్ని సలహలు భోజనఫలహార వసతులు ఏర్పరచియున్నారట. వాటియందు పట్టణములలో అమ్మచున్న ధరలకన్న ఎక్కువధరలకే అమ్మచున్నారు. కాని సౌ క ర్య ము లు తక్కువ, రుచి తక్కువ. రైలుకంపెనీ వారలు నియమించిన నిబంధనల ప్రకారంకూడా వడ్డించుటలేదు. ఇయ్యది ఆహారసౌకర్యాల మేనేజర్ లోపమే యున్నదని స్పష్టముగా తెలుచున్నది. ఆంగ్ల భాషలో ఉన్న రైలు ప్రయాణికులలో కంపెనీవారలు ఉపహరించిన ధరలు, ఫలహారముల గురించి ఇందు వ్రాయుచున్నాను. ఇందు ఎయ్యది లోపము కలిగిన "చీఫ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ మెంట్ అండ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ మేనేజర్ మద్రాసుకు" వ్రాయుచు మాకుకూడా ఒక కాపీ పంపిన తగిన యెర్పాటులు చేయబ్రయత్నింతుము. ప్రతికాలంలో రిఫ్రెషుమెంటుబండిలోను "కంప్లయింటు ఫు సక్రము" కలదు ఏలాపము నచ్చిన అందుముం దు వ్రాసి తరువాత వైవారికి తెలుపుదు. కంప్లెంటు బుక్కులో వ్రాయబోవ ఆమేనేజర్లు బతిమాలుదురు. అప్పుడు మీ ర లు ఊరకున్న మరుసటి వారము అది తప్పక మరొకనికి జరుగు నునిశ్చయముగా ప్రయాణికుడు సౌకర్యములు కలుగ జేయించుకొనవలయుననిన తగుశ్రద్ధ తాను ముందు తీసుకొనవలయును. అప్పుడే ఫలితము లభించును. చూచిమాడకుండా యుండుట వలన అయ్యది మరొకనికి జరుగుచున్నది. కావున ప్రయాణికు లెల్లరు తగు శ్రద్ధ తీసుకొనవలయును.

భోజనమునకు ఆరు అణాలు చార్జి. అందు, అన్నము, నెయ్యి, పప్పు చారు, కొర్రెంబు (పులుసు), కూర, అప్పడము, పచ్చడి, మజ్జిగ వడ్డించవలయును. పెరుగు కావలయుననిన ఒక అణా ఎక్కువ చెల్లించవలయును. వేడినీరు స్నానమునకు బక్సెట్టు రెండు అణాలు చొప్పున అక్కరం, బెంగళూరు, బెజవాడ, గుంటకల్, తెనాలి స్టేషను భోజనశాలలలో సప్లయచే యుదురు. భోజనము రైలులోకే తెప్పించుకొనవలయుననిన పది అణాలు చెల్లించిన టిఫిన్ గిన్నెలతో రైలులోకి తెచ్చి ఇత్తురు. అగిన్నెలనుండి మార్పుకొననైన మార్పుకొనవచ్చును. లేక భోజన మైన తరువాత, తరువాతి స్టేషనులో ఆరైలు గార్డుకు ఒక్కరంచ వలయును. భోజనశాలయన్న స్థలములో భోజనము తయారుగా నుంచ వలయునని, కోసిన గార్డుతో చెప్పిన అటుల చేయించును.

టిక్కెట్టులు అమ్ము వేళలు

మద్రాసునుండి వాల్తేరులలో ఈదిగవ స్టేషనులలో ఉదయం 5 గంటలనుండి రాత్రి 9 గంటలవరకు టిక్కెట్టు అమ్ముట, సామాను తీసుకొనుచుండవలయును. రాత్రి 9 గంటల వరకు బయలుదేరుటకు రెండుగంటలపూర్వమునుండి ఇవ్వవలయును. బెజవాడ, బిట్టగుంట, కాకినాడ, ఏలూరు, గోదావరి, గూడూరు, గుంటూరు, మద్రాసు, నిడదవోలు, నెల్లూరు, రాజమండ్రి, సామర్ల కొండ, తాడిపత్రి, కడప, గుంటకల్లు, రేణిగుంట, చెంకటగిరి, విశాఖ పట్టణము, వాల్తేరు, తదితర అన్ని స్టేషనులలోను రైలుస్టేషనునుండి బయలుదేరుటకు రెండుగంటలపూర్వమునుండి ఇవ్వవలయును.

ప్రయాణికులు టిక్కెట్టు స్టేషనులో తీసుకొని రైలులో ఖాళీలేకపోయినను, మరితర ఏ ఇబ్బందివలననైన ప్రయాణము అగిపోయినను రయిలు బయలుదేరిన తరువాత మూడు గంటలలోగా టిక్కెట్టు ఇచ్చి తిరిగి డబ్బు తీసుకొనవచ్చును.

సూర్యదేవర సంజీవరాయణం,

కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి

అందమైన అడకత్తులు (Nut Crackers)

ప్రతియంట నుండవలసినది. ఒకటి రి అణాలు, డజన్ రు. 8-12-0. ఇదిగాక ట్రాన్స్ పోర్ట్ బొమ్మలు, పేర్ ఆయిలు, సబ్బులు, మందులుకూడ దొరకును.

Tara Nang & Co., 25, Sashibhushan Dey Street, Calcutta.

హైందవుల స్వదేశీ బిస్కెట్లు కె. రామ్ నన్ అండ్ కో., వారిచే తయారుచేయబడినవి. హిందూదేశమందును విదేశములందునుగూడ వస్తుప్రదర్శనములలో అనేక బంగారుపతకముల బడసియున్నవి. మిషనరీబిడ్డలకు నూ బేబీఫెడ్ బిస్కెట్లు లాసంగడు (పసిబిడ్డలకోరకై ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినవి) మరియు మేము యితరవిధములైన శ్రేష్ఠముగ బిస్కెట్లు లను రుచికరమైన శేమియా పొట్లములను తయారుచేయుదుము. తంజివిలా:-బిస్కెట్లు కె. రామ్ నన్ అండ్ కో., 78, పూనపుల్లి హైకోర్టు, న్యూటౌన్-మద్రాసు.

భారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

భీమవరం-విజ్ఞానోదావరిజిల్లా

భారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము (స్వదేశీ వస్తుప్రదర్శనము) పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో ఎమ్. ఎస్. ఎం. రైలు నందు జంక్షన్ స్టేషను అయిన భీమవరం గ్రామమునందు సెప్టెంబరు నెలఖిలులోగా జరుపబడును. 1923 సం॥ లో కాకినాడలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసునందలి స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనము తరువాత ఇదియే ప్రపథమప్రదర్శనము. బహుశాంతముల నుండి ఇసులు ఈ ప్రదర్శనమునకు వచ్చెదరని నమ్ముచున్నాము. ప్రదర్శించువారికి ఫలనిర్ణయమేకాక భోజనసత్తులూ సాగ్యముయినంతవరకు ఉచితముగా జరుపుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

భారతపారిశ్రామిక సంఘకార్యదర్శు లందరు (యంత్రములచే చేయబడుపనులుగాని చేతిపనులుగాని) భీమవరం సహకార స్వదేశీవస్తునిలయము లిమిటెడు కార్యదర్శికి 12-9-20 తేదీలోగా ఈక్రింది విషయములనుగురించి తెలియబరచగలందులకు కోరుచున్నాము.

1. ఎంత తక్కువవలములో మీ వస్తువులను ప్రదర్శించగలరు? 2. ఎంతమంది ప్రదర్శనమునకు వచ్చెదరు? 3. ఎట్టివస్తువులను ప్రదర్శించెదరు?

నిర్ణయించిన స్థలముందు ఎవరికివారే వారి వస్తువులను ప్రదర్శించు ఏర్పాటులను చేసుకొనలయును. ప్రదర్శకులు వారి వస్తువులను ప్రదర్శించుటకు తమ ఏజెంట్లను పంపలేనియెడల ఖర్చులు ప్రదర్శకులు భరించేయెడల. ప్రదర్శన సంఘమువారు, తగుశ్రద్ధాబాధ్యతలతో వాటిని ప్రదర్శించెదరు పై ప్రదర్శన సంఘమువారు, వారికి ఇచ్చినవస్తువులకు, వాటియొక్క పైజనప్రములకును, రాకపోకలలోను వచ్చెడు నష్టములకు తప్ప, తతి మ్మా అన్ని విషయములలోను పూచీపడెదరు. ప్రదర్శనము నిర్ణయించిన తేదీ మందు ప్రకటింపబడును.

ద్రోణరాజు బుచ్చినారాయణమూర్తి.

ప్రాప్రయిటర్, కళానిధిప్రెస్సు.

శ్రీపాద భగవన్నారాయణ, బి. ఎ. బి. ఎల్.

డాక్టరు పాలకోడేటి, నత్తనారాయణ శర్మ.

సహాయ కార్యదర్శులు.

ఇందుకూరువేట వార్తలు

ఈ గ్రామము ప్రతిష్ఠించిన తేదీ లగాముకు కని విని యెరుంగని శ్రీ వాల్మీకి రామాయణమును బ్రహ్మశ్రీ వావిలి కొలను సుబ్బారావుగారి ఆంధ్రరామాయణముతో సహా పురాణశ్రవణము జరిగినది.

ఈనెల 23 తేదీన ఆ సందర్భమున బ్రహ్మశ్రీ వావిలి కొలను సుబ్బారావు, ఆంధ్రవాల్మీకి వారి యాజమాన్యముక్రింద శ్రీరామ పట్టాభిషేకము కాస్త్రోక్తముగా జరుపబడినది. పుణ్యనది తీర్థములచేతను సముద్రోదకములచేతను యథావిధిగా నభిషేకము గావించబడినది.

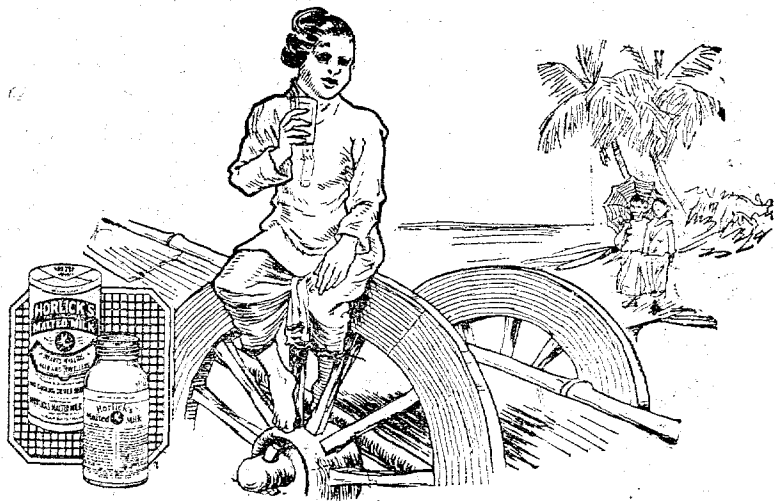
బ్రహ్మశ్రీ మంగమూర్తి సిద్ధాంతిగారైన ఆదిశేషయ్యగారిచే హరికథా కాలక్షేపము గావించబడినది. శ్రీవారి పట్టాభిషేక కాలముందు శ్రీ ఆంధ్రవాల్మీకిచే జరుపబడిన శ్రీరామ భజన సంతి ర్తనము నర్తనాతితము. అచట చేరిన భక్తవరులెల్లరు తన్మయత్వమును జెందిరి. ఆనాడురాత్రి 8 ఘంటలకు శ్రీరామాయణముయొక్క అధ్యాత్మికతత్వసారము బ్ర|| శ్రీ ఆంధ్రవాల్మీకిచే నవవ్యాసించబడియె. చీదలకు విరివిగా అన్నప్రదానము జరిగెను.

మాబగుంట సుబ్రహ్మణ్యం

శింగనమల

సెప్టెంబరు, 2:—శిల్పీ నాయకుల ఆరెట్టులు తెలియగానే మాగ్రామంలో 30-31-30 తేదీనాటి రాత్రి సుమారు 8 గంటలవేళ బజారులో నగకేళ్లస్వామి దేవాలయముదగ్గర అయిదారు నూర్లమంది ప్రజలతో బహిరంగపథ సహజేహయెను. మాగ్రామం పంచాయితీ ప్రెసిడెంటుగారును భూస్వాములును అగు శ్రీయుత పోలూరు పద్మనాభదాసుగారు సుమారు రెండుగంటలకాలము శ్రావ్యకుల నిర్బంధము గూర్చి మధ్యకొనే నీషేధము కాసనసభాబహిష్కారము ఖద్దరు పుద్గళుమును గురించియు సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించియు విపులముగా గంభీరముగా పునవ్యసించిరి. ఆఖరున పుత్సహాపదలు కొందరు విదేశీప్రస్తురహాసము గావించిరి. సుమారు నూరుమంది శ్రీమై సభను ఆలంకరించి యుండిరి. సభ మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినది. ఖద్దరు పుత్సత్తి మద్యపాన నిషేధమును గురించి యేర్పాటులు జరుగనున ప్రజలలో పుత్సహము అగు పడుతూ యుంది.

పెద్దగొంది కొండప్పశెట్టి

జిల్లాకంటటిలోను మా పిల్లవాడు శృంగారపురుషుడు

మట్టునక్కల నుండువారు సహితము సంతోషించు నటుల తండ్రి తనకొమారుని దార్ధ్యమును చూచి గర్వించగలడు.

కాని యథార్థముగ ఎంత మంది జిల్లాలోనుండు మగ పిల్లలు యందముగ నున్నారో యోచించగలరా?

కాని నీవు, తండ్రివై, ఈ విషయమును గూర్చి యదార్థము చెప్పదలచిన చెప్పగలవు. మీకొమాడ్డు దార్ధ్య

ము గలిగి తండ్రికి చేయవలసిన, విద్యుక్త ధర్మమును నెరవేర్చకలుగుటకు హార్లిక్కు మాలెడ్ మిల్కు—అద్భుతమైనది. ఇది ఆంగ్లేయగోక్షీరమునుండి తయారుగాబడిన బలము నిచ్చు ఆహారమై యున్నది.

మీ కుమారుని బలవంతునిగ చేయుటలో నాలసింపకుడు.—నేడే హార్లిక్కును ఇచ్చినందులకు మిమ్మును మీరే యభినందించుకొని, మీ కొమారులనుకూడ అభినందింపుడు. హార్లిక్కు తయారైనపుడు గూడ చేతితో అంటబడియుండలేదు.

గుండులమ్మ అందరివద్దను దుకాణములందును హార్లిక్కు స్థానుల సుంచబడును.

భారతదేశముయొక్క గొప్ప లైఫ్ ఎన్యూరెన్సు కంపెనీ యైన

ఓ రి యం ట ల్

వారి మూడుసంవత్సరముల కొకతూరి లాభములు పంచిపెట్టబడు పందొమ్మిదవ పంపకము

31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగగలదు.

అదనపు రాబడి గతమూడుమందిపులలో అనగా

1921 లో రు 21½ లక్షలు. 1924 లో రు 53½ లక్షలు. 1927 లో రు 78 లక్షలు.

సంవత్సరము ఒకటికి పూర్తిలైఫ్ పాలసీలపై పంచిపెట్టబడినలాభములు

1921 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 10 లు.

1924 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 22½ లు.

1927 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 25 లు.

ఈ సంవత్సరము తీసికొనబడిన పాలసీలుగూడ 31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగులాభముల పంపకములలో అప్పటికి అమలులో నున్న యెడల పోల్చుటకు హక్కు గలదు.

గాన మీరు ఓరియంటల్ పాలసీదారుగ ఇప్పుడు చేరినయెడల లాభమును పొందగలరు.

ప్రతినిధులు అంతటను గలరు.

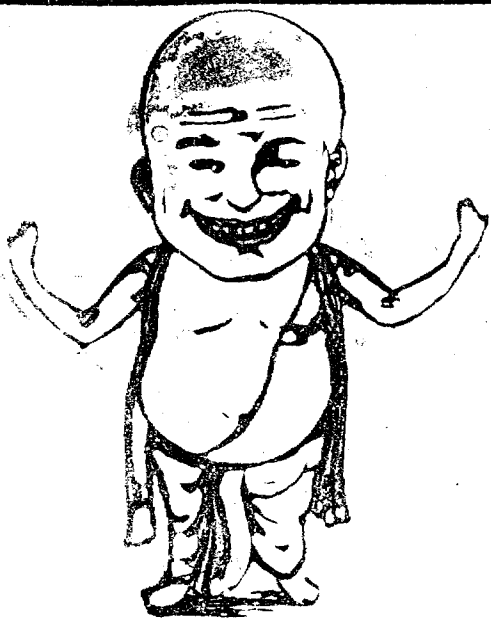
హెడ్డాఫీసు:—ఓరియంటల్ బిల్డింగులు, బొంబాయి.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS

Post Box No. 8 MADRAS.

VIZAGAPATAM BRANCH, GODAVARY STREET, VIZAGAPATAM.

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

సత్ప్రవర్తన

ఎల్లయ్య—అయ్యో, నాకిచ్చిన సత్ప్రవర్తన పత్రిక కెట్టు రైలులో వస్తుంటే పడిపోయింది. అదిలేకపోతే ఉద్యోగం దొరకడే.

పుల్లయ్య—అదిపోయినట్టు నేను ఇట్లా వ్రాస్తాలే. *ఎల్లయ్య రైలులో ఎక్కడకుండు సత్ప్రవర్తన గలవాడే. రయిలులో ఎక్కింతకువారే, అదిపోయింది.* ఇది చాలునా?

వాత

ఉపన్యాసకుడు—కొంతకాలం గ్రంథాల వ్రాసినతరువాత, ఇంకా వ్రాసి ఏం లాభంలేదనే గోజు వస్తుంది. ఆపివేసుకున్నప్పుడు రాయలేవు.

గ్రంథకర్త—ఆపంకొని నాకు తెలియదు. నువ్వు మా పుష్ప సంవత్సరానికి వాసుకునేవున్నావు. ఇప్పటికింకా మాటలు చాలించలేదే.

అద్వైతం

ఎల్లయ్య—ప్రతివాడి ఇంటికి అద్వైతదేవత ఒకసారి వచ్చి పిలుస్తుంది.

మల్లయ్య—నిజమే, ఒకసారి ఆదేవత మావాకిలి కలుపు చాలనేపు కొట్టింది. నేను అప్పుడు ఇంట్లో లేకపోతే తనమాతనిని పంపించింది.

ఎల్లయ్య—కూతురెవరు?

మల్లయ్య—దురదృష్టం అప్పటినుంచి యీవిడై మా ఇల్లు వదుడందలేదు.

స్వామి

ఒక స్వామిని వారికి జబ్బు చేసెను. వరసగా, నాలుగురోజులు జబ్బుగా ఉన్నట్టు ప్రతీకలు ప్రయోగించి, నాలుగోరోజు చనిపోయినట్టుగా ప్రయోగించెను.

మరునాడు ప్రతీకలగా యీ క్రిందినోటిను కలదు.

“స్వామినివారింకా స్వర్గం చేరలేదు. ఆయనకు ఏంప్రమాదం వచ్చిందోలని, ఇక్కడి వారందరూ భయపడుతున్నారు.”

ఆట

ఇద్దరుబాలురు చాలానేపు ఆడుకొనిరి.

మొదటిబాలుడు—ఆరుగంటలయింది, ఇంటికి పోదారా, లేకపోతే నాన్న కోప్పడుతాడు.

రెండోబాలుడు—ఇప్పుడు పోతే, ఎక్కడో ఆడుకుంటున్నానని, నాన్న కొడతాడు. చీకటిపడ్డ తరువాత పోతే తిన్నగా వచ్చావా నాయనా అని ముద్దుపెట్టుకొంటాడు.

బస్సు

ప్రయాణికుడు—ఇక్కడినుంచి ఏంవుచ్చుకొంటావు?

బస్సువాడు—ఇద్దరికీ ఆయిదురూపాయలు వుచ్చుకుంటాను.

ప్రయాణికుడు—అబ్బో, ఏది చాలా ఎక్కువే మమ్మను మోసం చెయ్యబోకు.

బస్సువాడు—పోనియ్యండి, ఒక్కొక్కరికి రెండు రూపాయలన్నర యివ్వండి.

ప్రయాణికుడు—అట్లా చెప్పు. న్యాయంగా చెప్పితే నేను వచ్చుకొంటాను.

బట్టలల

పెద్దమనిషి—రయిలుదగ్గరికి ఎవ్వరూ రాలేదే? మీ యజమాని పొమ్మని చెప్పలేదా?

నోరరు—చెప్పారండీ.

పెద్దమనిషి—అయితే, ఎందుకు రాలేదు?

నోరరు—రయిలులో బట్ట తలగలవాగా దిగుతాడు. ఆయనను కలుసుకోమని నాతో చెప్పారండీ. నేను రయిలు దిగినవాళ్లను చూస్తే, ఎందరో బట్టతలవాళ్లు కనిపించారు. ఎవరయిందీ తెలియక, నేను యింటికి వచ్చేసాను.

శ్రమ

బట్టతల టీచరు—మృత్యుశ్రమకు ఒక నిదర్శనం చెప్పు.

విద్యార్థి—బట్టతలవాడు, ట్రేడర్ చేయించుకోడం.

తల

కమ్మరి (పనివాడితో)—నేను ఇవడకడిని కొలిమిలో నుంచి తీస్తున్నాను. నేను తల ఆడించంగానే, కొట్టు.

పనివాడు తలమీద కొట్టెను. పిమ్మట కమ్మరివాడు, తల ఎన్నడూ ఆడించలేదు.

జయిలు

లాయరు—నువ్వు ఇదివరకు జయిలులోకి వెళ్లావా?

నాడీ—వెళ్లాను.

లాయరు—అట్లా చెప్పు. ఎందుకు వెళ్లావు?

నాడీ—నన్ను నున్నం కొట్టడానికి పిలిస్తే, వెళ్లానండి. నేను నున్నంకొట్టిన గదిలోకి, శిక్షబడ్డ లాయరు ఒకరు ప్రవేశించారండీ. డబ్బుకాజేస్తే యాయన శిక్ష పడ్డాడని చెప్పాడు. నున్నంకొట్టి అప్పుడే యింటికి వచ్చాను.

పని

యజమాని—నువ్వు వెనుక ఉన్నచోటనుండి ఎందుకు చాలించుకున్నావు?

నోరరు—అయిన నన్ను సరిగా చూడలేదండీ.

యజమాని—ఏం చేసాడు ఏమిటి?

యజమాని—పనిచెయ్యకపోతే, కొట్టాడండీ.

గడియారం

యజమాని—ఇచ్చాళి అఫీసుకు ఆలస్యంగా ఎందుకొచ్చావు?

గుమాస్తా—పొద్దున గడియారంమాస్తే, అయిదుగంటలయింది. అఫీసుకు వెళ్లి వచ్చా నమొక్కాను. తన గాత్ర గడియారం తిరగడంలేదని తెలిసి, వెంటనే పరుగెత్తుకొని వచ్చానండి.

విధేయత

తండ్రీకొడుకును గొడుగు తెచ్చిపెట్టుకుంటే, బాలుకు తెచ్చిపెట్టుకు అనెను.

తండ్రి—ఇప్పుడు విధేయత నేర్చుకోవాలి. తల్లితండ్రీ చెప్పంగానే ఆపని చెయ్యాలి. నేను తెచ్చిపెట్టుకు అని మోటుగా చెప్పకూడదు.

బాలుకు—తెచ్చిపెట్ట తలుచుకోకపోతే, ఏమని చెప్పాలి?

అమానం

ఎల్లయ్య—నువ్వు నన్ను అమానం చేసాడు లక్ష మందిలో నువ్వు ఒకడవు అన్నాడు.

పుల్లయ్య—అమానం మేమున్నది? నువ్వు ఒకడనే గాని, ఇద్దరుకాదుగా.

డబ్బు

టీచరు—డబ్బు అంటే ఎన్ని?

బాలుడు—పన్నెండు.

టీచరు—కోటి అంటే?

బాలుడు—చాలా కొద్దండీ.

ముణింగ

ఎల్లయ్య—నువ్వు ఇచ్చిన పదిరూపాయలు నాకెంతో ఉపయోగపడాయి, నీముగం తీసుకోలేదు.

పుల్లయ్య—అయ్యో, నువ్వు ముణింగ తీసుకుంటావనే ఇచ్చాను. ఆనంగతి మొదటనే చెప్పలేకపోయానా?

చలి

యజమాని—తాత, యీ చలిగాలిలో ఎట్లావున్నావు?

పుద్దుడు—శనివాహనులచేసుల్లో పడకుండా తప్పించుకోడానికి తంటాలు పడుతున్నాను.

యజమాని—అయ్యో, ఎంత తెలివితక్కువ పనిచేస్తున్నావు?

దుర్భాష

మేజిస్ట్రేటు—మాద్రాయి దుర్భాషలాడుతుంటే, నువ్వు ఏం చేసావు?

పోలీసుకాన్స్టేబులు—ఇట్లాంటిచోట ఉండడానికి పనికిరావని చెప్పి, పోలీసుప్రేమనుకు తీసుకువచ్చానండీ.

సంగీతం

ఒకడు—ఎల్లయ్య పంగీతంకంటే, పుల్లయ్య పంగీతమే

నాకు బాగావుంది. అయినా ఎల్లయ్య బాగా పాడుతుందని, వచ్చినవాళ్లంతా అంటూ రెండుకోరి తెలియదు.

ఇంకోడు—ఎల్లయ్యతోండి చాలా డబ్బుగలవాడు. అదేకారణం.

రోగం

రోగి—డాక్టరుగారూ, నారోగం ఏమిటో సరిగా కనిపెట్టారా?

డాక్టరు—తప్పకుండా, ఏరోగయినా టైఫాయిడు జ్వరంతో చస్తాడని నేనంటే, ఆరోగంతోనే వాడు చస్తాడు.

పన్ను

ఎల్లయ్య—నిన్న టిడినం నీకు పంజీనోప్పి వచ్చిందన్నారే. ఇచ్చాళి అగందా?

పుల్లయ్య—అగిందో లేదో నాకు తెలియలేదు. పంటని ఊడిదీసి, డాక్టరు ఆయనదగ్గరనే ఉంచుకున్నాడు.

మీటింగు

ఎల్లయ్యకు పన్నెండుమంది పిల్లలు. వాళ్లందరినీ వెంటపెట్టుకొని, బీచిపోతుండెను.

కానిస్తేబిలు—నిన్ను అరెస్టుచేసాను.

ఎల్లయ్య—నే నేం తప్పుచెయ్యలేదే?

కాన్స్టేబిలు—ఇంతమంది గుంపు నీ వెంటపెట్టుకున్నావు. బీచిలో మీటింగు చేస్తావేమి అని అరెస్టు చేసాను.

చెంప

బైబిలుటీచరు—ఒక చెంపకొడితే, రెండోచెంప పట్టాలని బైబిలులో ఉంది. దీని ఆర్థం తెలిసిందా?

విద్యార్థి—తెలిసిందండీ.

టీచరు—నిన్ను ఎవరయినా పిల్లవాడు చెంపమీద కొడితే, ఏమిచేస్తావు?

విద్యార్థి—ఆ పిల్లవాడు ఎన్నోళ్లవాడండీ.

పురుగులు

ఆరోగ్యధికారి—కాలిబాగాపీలిస్తే, రోగాలు పుట్టిం చే పురుగులన్నీ చస్తాయి.

ఒకడు—పురుగులు గాలి బాగాపీల్చేటట్టు చెయ్యడం, ఎట్లాగండీ?

భోజనం

పుల్లయ్యను భోజనానికి రమ్మని చెప్పడానికి, ఎల్లయ్య బాలుడిని పంపించెను. పుల్లయ్య పుల్లతో పళ్లు తోముకుంటుండెను.

ఎల్లయ్య—ఏమిరా భోజనానికి చెప్పివచ్చావా?

బాలుడు—చెప్పాను. ఎస్తానన్నాడు.

ఎల్లయ్య—ఏం చేస్తున్నాడు?

బాలుడు—పండ్లకు పగులుపెట్టుతున్నాడు.

నవ్వు

టీచరు—ఎవ్వరు క్లాసులో నవ్వు?

బాలుడు—నేను నవ్వనండి. నవ్వుతలుచుకోకపోయినా నవ్వువచ్చింది. ఆపులేక పోయినానండీ.

టీచరు—అట్లా?

బాలుడు—ఇంకానేపు అడుకుందామంటే, మీరు అప్పుడేవచ్చారండీ. మీరు వచ్చేటప్పటికి పక్కనున్న పిల్లవాడు నాకు చక్కిలిగిలి పెట్టుతున్నాడండీ.

తోట

పట్టుగమునుండి తలెటాకినచ్చి, పెద్ద ఉద్యోగములు తోటలో విందుజేసుకొనిరి.

ఉద్యోగముడు—పొపం, మామిడి మీతోటకు చాలా నష్టము చేసెందుకు చింతిస్తున్నాను. మీ అనుమతిలేకుండా తోట ఆక్రమించాము.

తోటయజమాని—నా తోట సంగతి అట్లావుంచండి. మీ మోటారుకారుకు, యీ గ్రామంవాళ్లందరూ కలసి, తునకలు చేస్తున్నారు, చూసుకోండి.

పట్టువంచలు భోజనకాలమందు

కట్టుకొన్నట్టుకు

ఉదారంగు, లక్కరంగు, పంగపండురంగులలో తోటయజమాని సాదాఅందు భోజనం అందు

45" 8 గజములు పొడవుపంచ 6-12-0 7-8-0

„ 8 1/2 డిబ్బో 7-14-0 8-12-0

„ 5 గజములు అడకట్టు పంచ 11-4-0 12-8-0

„ 5 1/2 డిబ్బో 12-6-0 13-12-0

„ 7 గజములు చీర 15-12-0 17-8-0

వి. పి. ఖర్చులు వేరు.

సిల్క్స్ ప్రార్సు

భోజనం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

బెజవాడ స్టేషనరీ అండ్ ఫాన్సీమార్బు, బెజవాడ.
ఎస్. విశ్వనాథ్ అండ్ కో., విజయనగరం.

జర్మనీ అధ్యక్షులగు వాను హిందెరబర్గ్ గారు తైను లండునందు బాలరను సందర్శించుట. (ఎక్స్. పి. ఎస్.)

తిలకు రామవర్మ గారు

పంజాబు నివాసులగు వీరు, మదరాసు ఆంగ్లో అమెరికన్ కాలేజి నుండి లండను బోయి ఉన్నత విద్య నభ్యసించు న్నారు. వీరి రీత్యమునంతయు కాలినడకనే బోయెదరు. వీరికి ఇరువది సంవత్సరముల వయస్సు. (పి. ఎక్స్. ఎ.)

కె. పి. లక్ష్మణరావు గారు
మదరాసు హైకోర్టు జడ్జిగ నియమింపబడిరి.
(నె. ఛో. వీ.)

నూజివీడు బోర్డు బాలికా పాఠశాల విద్యార్థినులు ఆరోగ్యవారమున దు నాటకము ప్రదర్శించిరి.

మొర్రాకో సుల్తానుగారు పారిసునగరమున సువర్ణవస్త్రమునందు లిఖించుట (జి. ఎస్. ఎ.)

పి. కె. గోమగారు

కలకత్తాలో నుప్రసిద్ధమైన యాతనేర్పినవారు. 60 గం టలకాలము నీటిలో యాడుచుండిరి.
(జి. ఎస్. ఎ.)

డా॥ ఆనిబసె టుగారు
ఇన్స్టాండులో నన్ను పుడు రీయబసిన ఛాయాపటము
(జి. ఎస్. ఎ.)

గ్రామములను ఖాళీజేయవలయును

వైమానములో మిలిటరీయధికారుల హెచ్చరిక

విమానము, ఆగస్టు 29:—అక్కిడిల దాడి గరికట్టుటకై విమానములు ఖాళీ చేయవలయును. వైమానములను పరిశీలించుట కొరకు విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

ఇంజనీరు ప్రభుత్వమునకు విమానములను పరిశీలించుట కొరకు విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

ఇంజనీరు ప్రభుత్వమునకు విమానములను పరిశీలించుట కొరకు విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

ఇంజనీరు ప్రభుత్వమునకు విమానములను పరిశీలించుట కొరకు విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

గ్రామములను ఖాళీజేయవలయును.

విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును. విమానములను ఖాళీ చేయవలయును.

Advertisement for '200 పేజీలు' (200 Pages) featuring a central illustration of a person in a boat, surrounded by various scenes of daily life. The text includes 'మహారాజాపుస్తకశాల' (Maharaja Book Shop) and 'సౌకర్యపాట, మద్రాసు' (Sukarapatnam, Madras).

నవగత భరితమైన నవీన పాకడలు గల ఉత్తమ గ్రంథము ఆంధ్రమున జరిగిన యొక్క...

1 ఇద్దరు పెళ్లాలవాడి యుద్ధములు 2 నగలపేర్లుగల కాయము, 3 నవనాగరిక శిఖాముఖము, 4 బోగం వంక...

200 పేజీల గ్రంథములు 1 మాత్రమే. పాఠకులు ప్రత్యేకము.

రాజ్యము

పీఠాధిపతి వారు జూలై 5 తేదీన రాజ్యమును విడిచిపెట్టినట్లు ప్రచారము గావించుచున్నారు. 29-8-30 తేదీన కొత్తపేట గ్రామములో మి. రా. శ్రీ కంఠేటి వెంకటాచారి అధ్యక్షత...

29-8-30 తేదీన మరీచిపురం గ్రామములో జరిగిన "పెట్టి బలిజ" కాళాభిషేకమునకు ముఖ్యమంత్రి ప్రభుత్వం నిండిన మహాసభయందు శ్రీ కంఠేటి వెంకటాచారి రాజ్యక్షిని గురించి విశ్లేషణగా ఉపన్యసింపగా...

మంగళాశీర్వాదములతో సభ జయప్రదముగా ముగిసింది.

సీమ వెండి సామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ లండ్ డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

అర్చనా

ది 8-8-1930 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు విక్రవోలు పట్టణములో చేసిన అర్చనా. గ్రామంలో తూర్పు గోదావరి జిల్లా పీఠాధిపతి శ్రీ లక్ష్మీ వెంకటాచారి...

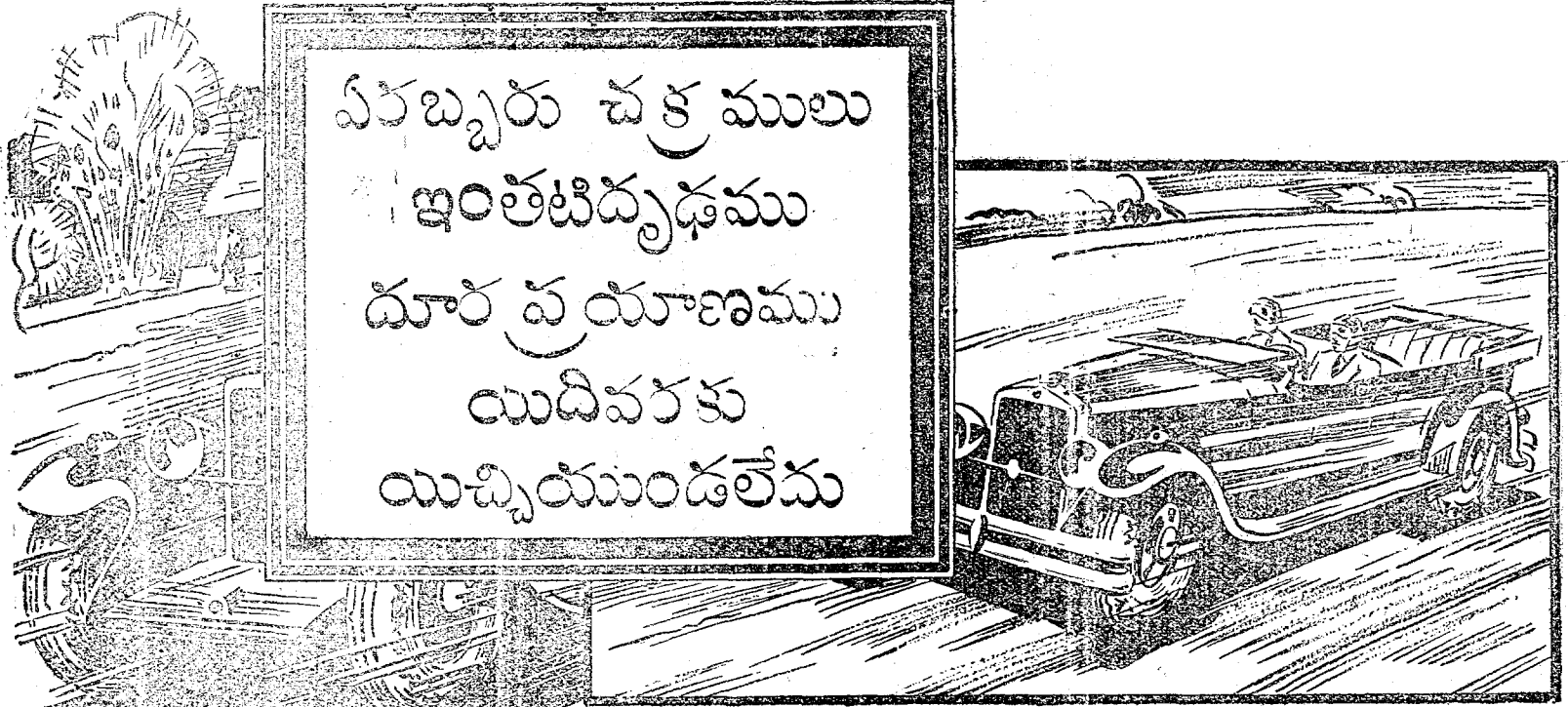
యం. సుబ్రహ్మణ్యం.

కోయంబుత్తూరు

ఖద్దరు వస్త్రాలయములో హోరీ కోయంబుత్తూరు, పెద్దెం 4:—ఖద్దరు వస్త్రాలయము దివ్య తలుపులు బ్రద్దలతోటి గత మంగళవారము రాత్రి...

రాజ్యములో ఉండే సామానులు

రాజ్యము, పెద్దెం 5:—కేసునందు 8 క మాత్రము ఉన్నట్లు 20 మంది పోలీసు జవానులతో, తాళిబొమ్మ, పాల్లు ఇవన్నెవరుతోను వచ్చి యినాజులంక నివాసము...

30,000 మైళ్లు దూరము ఫోర్డ్స్ చక్రములపై
26,326 నిమిషములలో ప్రయాణము చేసినది.

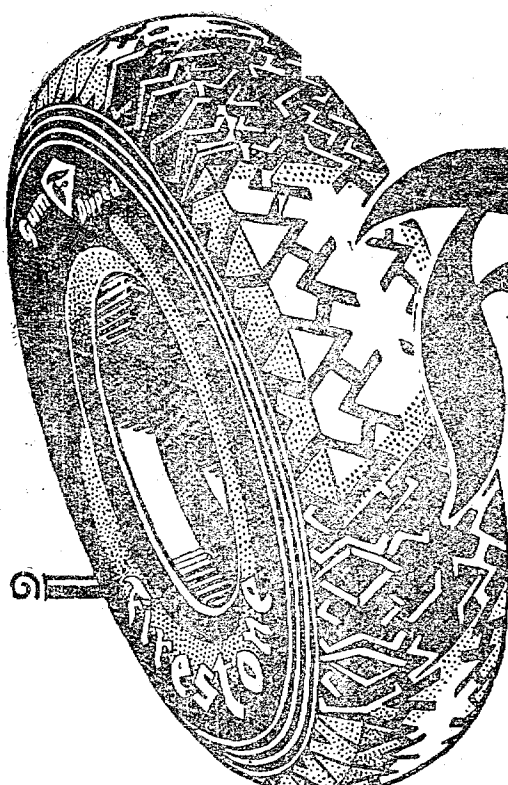
ఇండియాలో దూరపు ఫోర్డ్స్ రబ్బరుచక్రములచే నిర్మించబడిన వ్యవస్థ బేకర్ మోటారు 30,000 మైళ్లు, గంటకు 68 మైళ్ల వాస్తవ ప్రయాణముచేసి ప్రపంచ రికార్డును గడించియున్నది.

ఇవి ఫోర్డ్స్ యొక్క కొన్ని యదృశ్యపనులలో నొకటి మాత్రము అయియున్నది—కేటికాలపు చక్రములలో శ్రేష్ఠమైనది. దూరపు ప్రయాణమునకు, చిరకాలము నమ్మకముగ పనిచేయును—ఫోర్డ్స్ చక్రములు ప్రపంచరికార్డులన్నింటినీ కలిగియున్నది—ప్రతి యొక రికార్డుకూడ జేరువేరు విషయముల గూర్చియే గలవు.

ఫోర్డ్స్ చక్రములు మీ మోటారునకు లిగించిన నమ్మకముగ చాలదూరము ప్రయాణము చేయగలవనటకు రుజువు యిచ్చుట గలదు.

అద్వితీయమైన ఫోర్డ్స్ జీనులలో ముంచబడిన పదతి (చక్రముయొక్క) లోభాగపు యల్లికను తయారు చేయుటకు పూర్వము జీనులలో ముంచబడియుండుటచే కేవలము నూతన నమ్మకము కలుగజేసి, లోనంపి బట్టివలసిన లాగు ఉష్ణమును బోగొట్టును) ఇట్టిది లేక పొవుటచేతనే సహజముగ చక్రములన్నియు పగిలిపోవుచుండును.

ఒక ఫోర్డ్స్ చక్రములు మాత్రమే యిట్టి జీనులలో ముంచబడిన నిర్మాణమును కలిగియున్నవని విషయమును గమనించుడు—ఫోర్డ్స్ యొకటిమాత్రమే ప్రపంచమంతటలోనికి మిన్నయైన పనిని చేయగలదు. గనుక యిండియాలో వేలకొలది మోటారు యజమానులనుసరించు మార్గమునే మీరునుగూడ యనుసరించుడు—ఇక ముందుండియ్యవలసిన ఫోర్డ్స్ చక్రములమాత్రమే నుపయోగించుడు.

FIT THE NEW

Firestone

GUM-DIPPED TYRES

ఫోర్డ్స్ చక్రముల డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—
ఆల్ ఫ్రెడ్ ఎంగ్ అండ్ కో., మద్రాసు.

చిత్రాడ

చిత్రాడలో శ్రీయంత రావు వెంకటజగ్గరావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఒక సభ జరిగెను. శ్రీమతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు మంచిగంటి సభద్రమ్మగారు, పారుపాడి వెంకటరమణమ్మగారు, నందూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు ఇంకా కొంత మందిని విచ్చేరిరి. అధ్యక్షులు శ్రీయంత రావు వెంకటజగ్గరావుగారు ఓట్లు ఎక్కిరికి కొంగ్రెసు అదే కాదు సారముగా ఇవ్వబడ్డవిని కాసనసభలు వట్టిబూటకము లనిపి చెప్పిరి. తరువాత మంచిగంటి సభద్రమ్మగారు ఖద్దరుగురించియు, పారుపాడి వెంకటరమణమ్మగారు నేను బాధ్యుని, కొడుకుని జైలుకుపంపి నేనుకూడా జైలుకు సిద్ధముగావున్నానని ముక్తకంఠముతో మాట్లాడుతుంటే ప్రజలలో హర్షధ్వనులు చెలరేగినవి. తరువాత శ్రీమతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు తమ సహజ వృత్తులగునంతముతో ప్రభుత్వ అన్యాయముల గూర్చి చెప్పిరి. నందూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు మాట్లాడిరి. తరువాత వక్తలకు అభినందనముతో సభ ముగిసెను. (బి. వి.)

బెజవాడ కూసీలు

బెజవాడ, 5-9-30:—పోయిననెల 11వ తేదీన బెజవాడ నగరపేట చౌకులో జరిగిన 3 కూసీల సందర్భమున నగరాలలో తొమ్మిడుగురు మహిళులను అరెస్టుచేసి షుమాకు 15 రోజులు జైలులోనుంచిన తర్వాతవారలనందరనువదిలివేసిరి. పోలీసువారు కూసీల విషయమై యేచర్యను యింతవరకు తీసుకొనలేదు. కూసీలు జరిగి షుమాకు ఒక నెల అయినప్పటికి, యింతవరకు యేచర్యను తీసుకొనక పోవడము చూడ కూసీల విషయమై కేసు పెట్టుట మానినట్లు తెలియుచున్నది. దొంగిలించి మాత్రము నగరాలలో 26 గుర మీద 107 నెక్కును క్రింద ప్రైవేట్వరు చేయుటకుగాను నోటీసులు జారీ చేయడ మయినది. దీనిని గురించి విచారణకు బెజవాడ జాయింటు మేజిస్ట్రేటువారు యీనెల 4వ తేదీకి వాయిదా వేసిరి. (స్వతీయనలేఖరి)

ధరావతు కోరుట

శ్రీవాణి నికేతనప్రెస్, నంద్యాల
నంద్యాలలో శ్రీపుణ్యమాట్రి కొండయ్యగారిచే నిర్వహింపబడుచున్న శ్రీవాణి నికేతనముద్రాక్షరశాలకు కామెదకీపత్రికను ముద్రించినచో వేయిరూప్యములు ధరావతు కట్టవలయునని దొరతనమువారు కోరెయ్యుండిరి. అందువలన పత్రికా ప్రచురణము ఆగియుండెను.
మరల ఇప్పుడు ఏకారణమును తెల్పకనే వేయిరూప్యములు ధరావతు నడిగినారు. అంతవరకు ముద్రాక్షరశాలము లేవియు జరపరాదనట. అందువలన ముద్రాక్షరశాల ప్రకృతము నిర్మితమయినది. (ఒకవిలేజరి)

విప్లవకారులు

సోదాలు-అరెస్టులు

చిటగాంగు, పెద్దెంబరు రి:—లోకనాథబాబు, గజేంద్రాచారి అనందప్రసాదలు, ప్రెంచి చంద్రనాథులలో అరెస్టుచేయబడినవారు జైలులో పెట్టబడిరి. మొదటి యిరువురి పట్టిచ్చుటకు ఒక్కొక్కరికి రు. 5000 బహుమానము నిచ్చినట్లు పూర్వము ప్రకటించబడియుండెను.

డక్కాలో 7 అరెస్టులు

డక్కా సెప్టె రి:—ఎక్ హాజర్ గారు మొగ్గా రెక్కానున్నాడు. వారిలో మూడు గృహములు శోధింపబడెను. అరెస్టుయినవారిలో 7 నుండి బందిలోనుంచి మిగిలినవారిని వదలివేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కుల్నాలో ఒక స్త్రీడరు యింటిసోదా

కుల్నా, పెద్దెంబరు రి:—హేమనాథగారి ఒక స్త్రీడరు గృహము పరిశోధింపబడెను. చిటగాంగు పితూరీస్వరూపములో చంద్రనాథుడొకడే సందర్శమున యతని కొడుకగాను గోవిందు ఒక విప్లవకారుడని తెలిసెను. (ఆ. ప్రె.)

బాదిసాలలో ఇద్దరు స్త్రీవర్గ అరెస్టు

బాదిసాల, పెద్దెంబరు రి:—పట్టుకాళి శబువిజనలో ఆఫీసుకువై దొంగవృత్తి పట్టిన సందర్భములో ఇరువురు స్త్రీడరు ఒక రైతుకుడును అరెస్టుచేయబడిరి. కాంగ్రెసు ఆవరణములో పథులు జరుగకూడదని పురమాన 144 వ సెక్షన్ ప్రయోగింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరులో బాంబులకై సోదాలు

లాహోరు, పెద్దెంబరు రి:—14 బాంబులను సాధించుటకై పోలీసుల యడడుము చాలా యిండ్లను సోదాచేసిరి. నందలాల్ గారి గృహమునుండి ఒక బ్రంకు గింజీ మరకొన్ని వస్తువులను లాగుకొనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

“ప్రతాప” వ్రాయసకాని రహస్యము

లాహోరు, పెద్దెంబరు రి:—దైనికపత్రిక యగు “ప్రతాప”లో ముఖ్యవ్రాయసకాండ్రలో నొకడు అరెస్టుచేయబడెను. సర్ ఛార్లెసు టెగర్తగారిపై బాంబువేసిన దానిని గూర్చి ఛోలారావిదని సమీక్షమున 14 బాంబులను సాధించవచ్చునని ఆతడు రహస్యము బహుటపెట్టెనట. (ఆ. ప్రె.)

1818 రెగులేషన్ 3 క్రింద అరెస్టు

లాహోరు, పెద్దెంబరు రి:—“బందేమాతరం” పత్రికా సంపాదకవర్గమునకు చెందిన పబ్లికేషన్ గారు ధర్మకాల జైలు నందు 1818 రెగులేషన్ 3 క్రింద వైదుగా నుంచబడిరని ఆ పత్రిక తెలుపుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో బాంబువలన మరణము

కలకత్తా, పెద్దెంబరు రి:—పి. డబ్ల్యు. డి. చక్రపాణి భజా చార్మి అను నతడు ఆగస్టు 22 వ తేదీన ఈ డెక్కాగార్డెస్ పోలీసు స్టేషనులో ప్రేలినబాంబువలన చనిపోయెను. శవ విచారణకర్తలు నిట్లే నిర్ణయించిరి. శవపరీక్షనర్తిన మేజరు మల్లయ్యగారు గాయములందు 9 లోహపుముక్కల సాధించిరి. పలుగాయములవలన దారుణతచే మరణించెనని యతని యభిప్రాయము. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద అరెస్టు

మైమెన్సింగు, పెద్దెం రి:—ఎక్స్ ప్రెస్ గిడ్డంగి అల్లరి కేసులో నిందితుల వ్యాయవాదియగు భూపతికంజక్ ఘోషగారు నిన్న బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద అరెస్టుచేయబడిరి. (ప్రె. ప్రె.)

నేలం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 57/30

వాదులు:—1 పి. సుబ్బారాయచెట్టి, 2 టి. కె. నాగిచెట్టి.

ప్రతివాది:—ఈ. టి. వెంకటస్వామిగారు.

వైదానా వాదలకు ప్రతివాది బాకీయన్న రు 891-10-6 లకు వాదులు రాబట్టుకొనుటకై కేయబడి, సదరు దావా 12-9-80 తేదీకి వాయిదా కేయబడినటుల యందుమూలమున తెలియకేయడమైనది.

టి. టి. సంపత్ కుమారన్,

8-9-80

వాదికరత్నస్థిడరు.

కెంపులు, పచ్చలు, మంచిముత్యములు వగైరాలకు వీకంసి చబిల్ దాసు అందు సన్ను,

సీమకమలములు, నగలవర్తకులు,

112, 113 వైనాబజారులో, మద్రాసు.

దౌర్బల్యము జెందిన

దేహములకు

వటుత్వము
ఉత్సాహము
రక్తవృద్ధి
శంకస్థిత్తి
శిరస్సవృద్ధి

జీవామృతము

నొవంగుటకు

ఒక్కటియే

శిశ్యునిజుమైన టూనింగ్- ఇయ్యది అపర భవ్యంకరియగు వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి ఆపాదమున ఆయుర్వేదకాస్త్ర ప్రతిరోధనాధితము. మానవజాతి ఆరోగ్యమును పెంపొందించెడు అమూల్యమున ననేక భారతీయ ఓషధులుయింపచేరి యున్నవి. స్త్రీపురుష భేదము లేక సర్వకాలములయందు సంపూర్ణారోగ్య సుఖముకై వేదింపదగిన నిరపాయకమైన టూనింగ్ జీవామృత మొక్కటియే. 82 వత్సరములనుండి ప్రచారములో నున్నది.

కేటలాగు ఉచితము

[మె సీసా 1-కి రు 3-4-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము

తపాలుపెట్టె 287,

మదరాసు.

ఆంధ్రదేశమునగలి మా యేజు-జుండరియార్థము వారము.

దినమును చక్కగా ప్రారంభింపుడు.

గొప్ప శక్తినిచ్చు క్వేకర్ ఓట్లను ప్రథమ భోజనముగ వాడుడు. ఇది సులభముగ తయారుచేయబడగలది, త్వరలో జీర్ణమగుటకు, సంపూర్ణ బలమునిచ్చుటకు అగ్ర న పదార్థములు గలిగి, మంచునువాసనను గలిగియున్నది. శోజులో నూటికి 70% వంతు పనిచేసియున్నది 5 గంటలలో దీనియందుండు పదార్థము బలమివ్వగలదు. పౌర్వపునోపి, భోజనమునకు మగ్గతకలి మొదలైన వాటిని పోగొట్టును. దీనిని ప్రతిదినము వాడుటవలన బలముకల్గి ఎక్కువపనిచేయుటకు శక్తి నిచ్చును.

Quaker Oats

చేతులతో తాకుటవలె.

2572

సప్తా, జయకరు రాయబారములు విఫలమగుట

వారు లేఖల నన్నిటిని ప్రకటించుట

(5వ తేది) ఒకగంటసేపు మాత్రమే సంభాషణలు జరుగుట

“ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రాయబారములు విఫలమైనవని తెలుపుటకు మేము చింతిలుచున్నాము”

అని సప్తా, జయకరుగార్లు తెలుపుట

ప్రకటించబడిన లేఖలు

1. సప్తా జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధికి 13-7-80 వ్రాసిన లేఖ.
2. రాజప్రతినిధి వారి కొనగిన ప్రత్యుత్తరము
3. గాంధీమహాత్ముడు 23-7-80 పంపింతుకు వ్రాసిన నోటు.
4. ఆ తేదినే పండితులకు మహాత్ముడు వ్రాసిన లేఖ
5. పండితులు 28-7-80 తేదిని వ్రాసిన మెమో.
6. పండితులు 28-7-80 ని మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ.
7. ఎరవాడ చెరసాలలో 15-8-80 ని రాజప్రతినిధికి చూపించుటకు నాయకులు వ్రాసిన లేఖ
8. సప్తా జయకరుగార్లు బొంబాయినుండి 16-8-80 ని కాంగ్రెసు నాయకులకు వ్రాసిన లేఖ.
9. రాజప్రతినిధి 28-8-80 ని కాంగ్రెసు నాయకులకు చూపించుటకు వ్రాసిన లేఖ.

ఎరవాడలో నేడు జరిగిన సంభాషణలు

ఒక గంటలోనే సంభాషణలు ముగియుట

పూనా, సెప్టెంబరు 6:—నేడు ఎరవాడ చెరసాలలో సర్ లేజబహదరు సప్తా, ఎం. ఆర్. జయకరు, ఏ. రంగస్వామయ్యగార్లు గాంధీ మహాత్ముడు మున్నగు కాంగ్రెసు నాయకులతో ఒక గంటసేపు మాత్రమే సంభాషించిరి. పిమ్మట వారు చెరసాలనుండి వెళ్లవలసి వచ్చి యిటుల ప్రకటించిరి.

“ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రాయబారములు విఫలమైనవని తెలుపుటకు మేము చింతిలుచున్నాము. లేఖల నన్నిటిని కేడో లేవో ప్రకటించెదము.”

సప్తా జయకరుగార్లు లేఖల నన్నిటిని ప్రకటించుట

మొత్తము 10 లేఖలు-సప్తా జయకరుగార్లు ప్రకటన

పూనా, సెప్టెంబరు 6:—జూలై ఆగస్టు నెలలలో చెరసాలలోనున్న కాంగ్రెసు నాయకులకు సప్తా జయకరుగార్లకు జరిగిన లేఖలను సంభాషణలను నేడు సప్తా జయకరుగార్లు వెల్లడించుచు నిటుల నొక ప్రకటనను చేసిరి.

“భారతదేశమున మరల కాంతివర్షితులను కలిగించుటకు రెండు నెలలనుండి మేము చేయుచున్న ప్రయత్నములయొక్క విఫలము.

1. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రౌండుటేబిలు సభలో పాల్గొనుటకు గూర్చి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని 20-6-1980 వ తేదీన లండను డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక ప్రత్యేకవిలేఖరి జాస్టి స్టోకోలుగారు సందర్శించి ప్రశ్నింపగా నపు డత్తతో మోతీలాలుగారు తమ అభిప్రాయములను తెలిపిరి. ఆ సంభాషణ లిదివరకే పత్రికలలో ప్రకటించబడెను.

2. అటుపిమ్మట మరి కొద్దిరోజులకే స్టోకోలుగారు బొంబాయిలో మోతీలాలుగారిని మరల సందర్శించి సంభాషించిరి. అపుడు స్టోకోలుగారు కొన్ని మరతులను వ్రాసి మోతీలాలుగారికి చూపించగా ఆ మరతులకు మోతీలాలుగారు రామొందిరి. అపుడు మోతీలాలుగారు స్టోకోలుగారును జయకరుగారును మాత్రమే అటు నుండి ఆ మరతుల పత్రములను కొక ప్రతిని స్టోకోలుగారు జయకరుగారికిచ్చిరి. వాటిని భారతముగా చేసేకొని జయకరుగారుగాని మరియొకరుగాని రాజప్రతినిధితో సంభాషింపదగినని యూహింపబడెను.

3. అపుడు సప్తాగారు సిమ్లాలో నుండి గాన యీ మరతుల పత్రములకు మరియొక ప్రతిని ఒక లేఖను స్టోకోలుగారు సప్తాగారికి టపాలో పంపించిరి.

“ఈ మరతులపై నాదారపడి మనము రాజప్రతినిధితో సంభాషించుటకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సమ్మతించిరి” అని ఆ లేఖలో స్టోకోలుగారు వ్రాసిరి.

స్టోకోలుగారు సప్తాగారికి వ్రాసిన లేఖలోని విషయములు

25-8-1980 వ తేదీని యీ స్టేటమెంటును బొంబాయిలో నేను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి చూపించితిని. మధ్యవర్తిత్వ తపన దీనిపై భారతపక్షి రాజప్రతినిధితో సంభాషించుటకు నా కెట్టి ఆశ్చర్యమును లేదు అని మోతీలాలుగారు తెలిపిరి.

రౌండుటేబిలు సభవారు సప్తా స్వాతంత్ర్యముతో చేయుగలుగునట్టి చూచవలను గూర్చి బ్రిటను దొరతనమువారును యిండియా దొరతనమువారును యిప్పుడే ఊహించిన నిర్ణయించుటకు అని యిటులుండగలవని భావించుటకు కొన్ని పరిస్థితులలో వీలులేకపోయినను రౌండుటేబిలు సభవారు చేయుగలుగునట్టి చూచవలసిన బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు చేయుగలుగునట్టి నిర్ణయించుటకుండగలవని బ్రిటను యిండియా దొరతనముల వారితోను ఊహించవలసిన పోయినను, భారతదేశమునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నొసంగవలసిన విషయమును భారతదేశముయొక్క ప్రత్యేక పరిస్థితులను ఆవశ్యకతలను అతి దీర్ఘకాలమునండి భారతదేశమునకు బ్రిటను దేశముతోగల సంబంధమునట్టి రౌండుటేబిలు సభవారు నిర్ణయించిన రీతిని పరస్పరము అంగీకరించి సర్దుబాటు చేసికొను పద్ధతిని ఆధికారమును మార్చుటకు సంబంధించిన మరతులకు తోచు పద్ధతిని తాము సమ్మతించెదమని బ్రిటను ఇండియా దొరతనములవారు రహస్యముగా గాంధీగారికిని మోతీలాలుగారికిని వాగ్దానము చేయునెడలను లేక అట్టి వాగ్దానమును దొరతనమువారు చేయుదరని బాధ్యతగల మరి యొకరు తెలిపినయెడలను గూడ తన మట్టుకు మోతీలాలుగారు దానికి సమ్మతించెదరు. అట్టి వాగ్దానమును దొరతనమువారు నొసంగుటయును మోతీలాలుగారు దాని నామొందిండుటయును కొనసాగునెడల అటుపిమ్మట సర్వోచయములలోను సమాధాన ప్రయత్నమును జరుపుట కవకాశమేర్పడును. అందువలన వెంటనే సత్యాగ్రహము విరమింపవలెను. దొరతనమువారిపై డవలించుచున్న కఠినకాసన విధానముగూడ రద్దుపరచబడును. ఉదారభావముతో రాజకీయ ఖైదీల విడుదలగూడ జరుపబడును. అటు పిమ్మట పరస్పరము ఆమోదించబడిన మరతులపైని కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రౌండుటేబిలు సభలో పాల్గొనుటకుగూడ నవకాశమేర్పడును అని స్టోకోలుగారు సప్తా జయకరుగారికి వ్రాసిరి.

రాయబారములను ప్రారంభించుట

ఈ లేఖపై నాదారపడియే మే విద్యరమును జూలై నెల మొదటి వారములలో పెక్కుసార్లు సిమ్లాలో రాజప్రతినిధితో సంభాషించితిమి. ప్రస్తుతదేశానికి రాజప్రతినిధికి బాగుగా వివరించితిమి. పిమ్మట యీదిగున లేఖనుగూడ వ్రాసితిమి.

(1) సప్తా, జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధిగారికి వ్రాసిన లేఖ

హోలెలు సిమ్లా, (సిమ్లా) జూలై 18:—అయ్యో, ప్రస్తుతము భారతదేశమునందలి రాజకీయస్థితిని తాము గమనింపగోరెదము. సహజకాంతిస్థితిని మరల నెలకొల్పవలెను యెట్టికాల విలంబమును చేయునంద యెంటే దేవోకొంత ప్రయత్నమును జరుపుట తప్పవరచున మేము నమ్ముచున్నాము. సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటవలన కలుగునట్టి విఫలములను మేము గుర్తించియున్నాము. కావుననే ఆయుధ్యముతో మే మెట్టి సంబంధమును కలిగించుకొని యుండకపోవుటయే గాక దానివల్ల నెట్టి సానుభూతినిగూడ మేము చూచియుండు లేదు. సత్యాగ్రహమువలన ప్రజలకు ప్రభుత్వమునకును గూడ

సంఘర్షణ మేర్పడినది. అందువలన దొరతనమువారు కఠినవిధానమును ప్రారంభించవలసి వచ్చినది. ఆకారమున ప్రజలకు ప్రభుత్వముపట్ల విద్వేష మధికమైనది. ఈ రీతిగా విషమస్థితి యేర్పడుటవలన దేశముయొక్క శిథిలపతనము చాలవచ్చును కలుగుటకు గూడ నవకాశ మేర్పడినది.

ప్రస్తుత స్థితిలో సత్యాగ్రహనాయకులు గూడ కాంతిని నెలకొల్పుటలో తోడ్పడునట్లు వారిని ప్రోత్సహింపవలెను గురు మను నమ్మకముతోను ఆశతోను ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి వారిలో కొందరితో మేము స్వయముగా చర్చించుటకు మా దేశముపట్లను ప్రభుత్వముపట్లను మే మున్న దగిన ముఖ్యకర్త స్వయమిదే మేము నమ్ముచున్నాము.

సత్యాగ్రహమును ప్రతిఘటించుట దొరతనమువారికి తప్పని పరిణామమును రాజ్యాంగవిధానమునుగూర్చి అవకాశాన్ని సంతృప్తికరమున నేనోయొక పద్ధతిని కనిపెట్టగలమునకు సకలప్రయత్నములను చేయవలెనని మేము భావించుచున్నాము. దోషముతోనున్నారని మీ ఉపన్యాసముయొక్క ముఖ్యాంశి ప్రాయముని మే మభిప్రాయపడుచున్నాము. ఇది సరియైన యిట్టి ప్రాయమే యగునని నమ్మెదము. సత్యాగ్రహము విరమింప జేసినదో దొరతనమువారు ప్రస్తుతమును జనశాంతిని పరిరక్షించుటకు, ఆ విధానమును కొనసాగించుటకు తాత్కాలికముగా చేయవలసినదైన అట్టి సెక్షులను యిటుపైగూడ కొనసాగించుట కెట్టి ఆవశ్యకతయును కలగదనిగూడ మేము నమ్ముచున్నాముని తెలుపుట వలసిన మే యగును.

అతిముఖ్యమగు భారత స్వరాజ్య విధానమును నిర్ణయించునట్టి పనిని కొనసాగించుటకు అర్హులవలెను కొందరిని చేతము నందు నెలకొల్పుటకు తోడ్పడవలెనని కోరుచు మా అభిప్రాయములను వారి కెరిగించి వారితో సాకల్యముగా చర్చించి వారికి నచ్చజెప్పటకుగాను మేము చెరసాలకు నెల్లి మహాత్ముగారిని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత భగవాన్ సాహెబ్ గార్లతో సంభాషించుటకు మా కనుమతి నొకరినెరిగి మేము మిమ్ములను కోరుచున్నాము.

ఇటుల వీరు ముగ్గురితోను సంభాషించుటలో మా స్వంతభాధ్యతవైన నే వెల్లదున్నాముగాని ప్రభుత్వ ప్రతినిధులముగా గాని మరియే పక్షముయొక్క ప్రతినిధులముగా గాని మేము వెల్లడులేదని స్పష్టముగా తెలుప గోరుచున్నాము. మా ప్రయత్నము విఫలమైనచో అందులకుగూడ మే మే బాధ్యుల మగుచుము.

ఇటుల మేము ఎరవాడ శాసనసభాసభకు నెల్లి మహాత్మునితోను, నెహ్రూగారి దగ్గరితోను మాటలాడుటకు మాకు అనుమతి నొసంగుటకు మీరు సమ్మతించునెడల అందులకు మాకు కావలసిన సౌకర్యముల నన్నిటిని కలగజేయునట్లు బొంబాయి సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వములవారికి తాము పుత్తరువులను పంపగోరెదము.

మేము సంభాషించునపుడు ప్రభుత్వోద్యోగులు

లెవ్వరు నుండగూడదు

మే మటు మహాత్మాజీతోను నెహ్రూగార్లతోను సంభాషించునపుడు ప్రభుత్వోద్యోగులు లెవ్వరుగూడ నవల నుండగూడదు. మేము అతి శిష్టుకాలములోనే అసగా వెంటనే వారితో సంభాషించుటకు మేము రహస్యముగా సంభాషించుటకుగూడ తాము మాకు అనుమతి నియ్యవలెను. ఇందులకు ప్రత్యుత్తరమును హోలెలు సెసిలకు మాలో జయకరుగారి వేర పంపగోరెదము.

చి త్తగించవలెను
(సం) లేజబహదరు సప్తా
(సం) ఎం. ఆర్. జయకరు

ఈ లేఖకు రాజప్రతినిధి యిటుల మాకు ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిరి.

(2) రాజప్రతినిధిగారు పంపిన ప్రత్యుత్తరము

వైసుగిలు లాట్టి, సిమ్లా 18-7-1980.

“అయ్యో, మీరును సర్ లేజబహదరు సప్తాగారును 18 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖ నాకు చేరినది. దేశమునందు మరల కాంతిని నెలకొల్పుటకు గాంధీ, మోతీలాలు నెహ్రూ, జవహర్లాలు నెహ్రూగార్లతో సంభాషించుటకు అనుమతినియ్యవలెనని మీరు నమ్మి కోరితిరి. మీరు యీ విషయమున క్లిష్టాభిప్రాయపడి పనిచేసెదమనిగూడ తెలిపియుంటిరి. సత్యాగ్రహమువల్లను స్వరాజ్యమువల్లను నేనును ఇండియా దొరతనమువారును యెట్టి

భావములను కలిగియున్నదియును భారతానందసభలో 9-7-30 తేదీన నేనొసగిన ఉపన్యాసమున స్పష్టముగా తెలిపియున్నాను. భారతదేశమున కంతటికిని యీ దేశమునందు నివసించుచున్న చాల ముఖ్యములగు సంఘములకును రాజకీయ పక్షములకును వర్గములకును గూడ సత్యాగ్రహమువలన అధికమగు నష్టము కలుగుచున్నదనియు మేము నమ్ముచున్నాము. కాని యిటుల స్పష్టముచున్న ప్రజల సహాయమున సర్వవిధములను కత్తివంచన లేకుండ సత్యాగ్రహమును ప్రతిఘటించుట దొరతనమునకు ముఖ్యకర్తవ్యమే యగును. దేశమునందలి వివిధ సంఘములవారికి సామరస్యమును కలిగించి వారి సహాయముతో పరిపాలనావిధాన సమస్యను పరిష్కరింపవలెననిగూడ మేము చాల ఆందోళనము నొందుచున్నాము. మీరు సరిగానే గ్రహింపగలిగితిరి. ఇండియా దొరతనమువారు నైపును నిరేదికను సాకల్యముగా పరిశీలించిన పిమ్మట నెట్టి మానవలను చేయునదియును పిమ్మట రాండుచేబిలువభలో బ్రతుకు భారతదేశముల ప్రతినిధులు కలసి చర్చించిన పిమ్మట వా రెట్టి నూతనలను వేయవలయును, అటు పిమ్మట పార్లమెంటువభవారు రవుండుచేబిలు సభవారి నిరేదికను చర్చించి యెట్టి తీర్మానమును చేయవలయునుగూడ యిప్పుడు నేను హించుట కట్టి ఆవకాశములేదు. కాని భారతదేశ వ్యవహారములలో భారతీయులు వెంటనే యే ఏమయములను గూర్చి బాధ్యతలను వహించుట కవకాశము లేదో అట్టివిషయముల పరిపాలననుగూర్చి మాత్రమే ప్రత్యేకపు టేర్పాటులను చేయవలెననిపట్టి కత్తివంచనలకు పరిపాలనమునందు వీలవంత అధికమగు బాధ్యతనే భారతీయులకు వశపరచునట్లు చేయుటలో నేనును ఇండియా దొరతనమువారును గూడ మాకుగల ప్రత్యేకావకాశములలో కత్తివంచన లేకుండ తోడ్పడుటకే సంసిద్ధులమైయున్నామని నేను యీనెల 9-న తేదీని చాలస్పష్టముగానే తెలిసికొంటిని. ఆ విషయము లేవో వాటిని గూర్చి చేయదగిన శ్రేష్టములను యేర్పాటు లెట్టివో మాన్యును విషయములు రాండుచేబిలు సభలోనే చర్చింపబడవలసి యుండునగాని రెండు దేశములవారును పరస్పరవిశ్వాసముతో కలసి ఆలోచించినచో సమాధానము కలుగకుండుట కెట్టికారణమును లేదనియు నేను నమ్ముచున్నాను.

ఇందులకు అవసరమగు దేశమునందు మరల కలుగజేయుటకు మీరు కాంగ్రెసునాయకులతో సంభాషించుటవలన తగిన అవకాశము యేర్పడవచ్చునని మీరు నమ్ముచున్నపుడును యీ రీతిగా మీరు తోడ్పడగోడచున్నపుడును మీ ప్రయత్నములకు యెట్టి సిరోధములైన కలుగచేయుట నాకును ఇండియా దొరతనమునకును గూడ సముచితము కాజాలదు. సత్యాగ్రహమును ప్రతిఘటించుటలో మొదటిసందేయును యెవరు ఇండియా ప్రభుత్వ పక్షముననే యుండిరో యెవరి సహాయము అమూల్యమని నేను భావించుచున్నానో అట్టి మీ విషయమున నేను మరి ముక్తిరీతిగా ప్రవర్తించుట కెట్టి యవకాశమును లేదు. ఈ శ్రేణుకు మీవద్దనుండి మరల ప్రత్యక్షతరము వచ్చిన వెంటనే, భారతదేశమునందు మరల కాంతిని నెలకొల్పుటకు దేశ సేవాసరితో మీరు చేయదలచిన ప్రయత్నము నిర్విఘ్నముగా కొనసాగుటకు తగిన వుత్తరువులను నేను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు పంపించెదను.

చిత్తగించవలెను.
(సం) ఇన్వెను.

సప్రజయకర్త గార్లు మొదటిసారి
గాంధీమహాత్మునితో సంభాషించుట

నాకును రాజప్రతినిధికిని యిటుల ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగిన పిమ్మట 1930 జూలై నెల 28, 24 తేదీన మేము యెరవాడ చెరసాలకు వెళ్లి గాంధీమహాత్మునితో సంభాషించితిమి. అప్పుడు దేశస్థినింతను మహాత్మునకు వివరించి చెప్పబడిన గాక రాజప్రతినిధికిని మాకును జరిగిన సంభాషణయొక్క సారాంశమును గూడ తెలిపితిమి. అప్పుడు గాంధీగారు నయినచెరసాలలోనన్న పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగార్లు మాపించుటకు యాదగవను వివరింపబడిన నోటును లేఖను వ్రాసి మాచేతికిచ్చిరి.

నోటు (దిక నిస్టిట్టావనలు ఇస్కూ)

"(1) ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినంతవరకు నాన్యకై అభిప్రాయ మేమనగా తాత్కాలిక స్థితిలో పూర్వస్వరాజ్యము (పులు నెల్ల) గవర్నమెంటు) విషయమున అవసరమయిన భద్రములను గూర్చియే రాండుచేబిలుసభలో చర్చ జరుగునెడల అందులకు నాకెట్టి ఆక్షేపణయునులేదు. కాని ఆసభలో యిండి పెండిన్సు సమస్య నెరైన నెత్తినచో దానిని సభవారు త్రోసివేయగూడదు. రాండుచేబిలు సభలో కాంగ్రెసువారు పాల్గొనుటకు ముందు ఆ సభయొక్క సంతృప్తి నిర్మాణమును గూర్చి నేను పూర్తిగా తెలుసుకొనగోరెదను.

(2) రాండుచేబిలు సభ యేర్పాటు కాంగ్రెసువారికి సంతృప్తికరముగా నుండినచో సమాజముగానే సత్యాగ్రహము (సిల్లు డిసాబ్లీడియన్సు) విరమింపబడును. అనగా కాననోల్లం ఘనము కొరకె యిప్పుడు జరుపబడుచున్న కొన్ని చట్టముల ఉల్లంఘనము మాత్రమే నిలిపివేయబడును గాని మద్యపానమును విదేశీవస్తువులను గూర్చి దొరతనమువారు నిరోధ కాపనములను ప్రకటించినయెడల తప్ప అనగా మద్యపాన విక్రయములను విదేశీవస్తువారణ విక్రయములను దొరతనమువారు నిరోధించినయెడల తప్ప లేనిచో మద్యపానమును విక్రయమును విదేశీవస్తువారణమును విక్రయమును జరుగకుండ కాంతి యంతముగ కాంగ్రెసువారు పి కట్టింప చేయుచు నేయుందుక. మరి యిప్పుడు ఉప్పును తయారుచేయుచునే యుండవలెను. ఉప్పు చట్టమునందలి శిక్షానిబంధనను దొరతనమువారు అమలుజరుప గూడదు. దొరతనమువారు ఉప్పుగల్లీలవైసను యితరుల ఉప్పు గల్లీలవైసనుగూడ కాంగ్రెసువారు దాడిపలపకు. ఈ కడపటి మరతను అంగీకరించితిమని దొరతనము ప్రాతములకముగా తెలియజేసినచో దీనిని తక్కినమరతులపట్టికలో చేర్చుకుండుటకు గూడ నేను సమ్మతించెదను.

(3-4) సత్యాగ్రహమును విరమించిన వెంటనే రాజకీయవైదిలందరిని విచారణలో పన్నుచారినందరిని అనగా దొర్ల న్యమొనరించినందులకును దొర్లన్యమును ప్రాత్యహపరచినందులకును శిక్షింపబడినవారిని తప్ప తక్కినవారినందరిని వదలివేయవలెను.

(5) ఉప్పుచట్టము ముద్రజాలయచట్టము, ఉదాయచట్టము మున్నగు చట్టములక్రింద దొరతనమువారు వశపరచుకొనిన ప్రజల సొత్తుల నన్నిటిని మరల వారి కిచ్చివేయవలెను.

(6) శిక్షింపబడిన సత్యాగ్రహుల వద్దనుండియు మాద్రణ చట్టము క్రిందను తీసికొనబడిన జుర్రానాల ధరావతుల మొత్తముల నన్నిటిని మరల వారి కిచ్చివేయవలెను.

(7) సత్యాగ్రహ పంపిణీయన రాజీనామాల నిచ్చినట్టియు లేక పనితీరునుండి తొలగింపబడిట్టి గ్రామదొర్లలలోను యితర ఉద్యోగులలోను మరల నెరైన పనులలో చేరగోరినయెడల వారి పనులను వారి కిచ్చివలెను.

మ.రా: వెనుక ఆసహాయోద్యమమునందు రాజీనామాల నిచ్చిన వారికిని డిస్మిసు చేయబడినవారికిని గూడ యీ (డి) మరతు వర్తించును.

(8) రాజప్రతినిధి చేసిన అడ్డి నెన్సు లన్నిటిని రద్దుపరచవలెను.

నేనిప్పుడు తెలిపిన యీ యభిప్రాయములు కేవలము న్యకై అభిప్రాయములు. వీలననగా ధైర్యం నుం బబడిన వానికి దేశమునందు జరుగుచున్న విషయము లేవియును తెలియ చేయబడవు గాన ధైర్యము నున్నవాడు రాజకీయములను గూర్చి యెట్టి అభిప్రాయమును వెల్లడింపగూడదు. అతనికి విషయములు సరిగా తెలియవు. నేను సిర్పంధమునం దుండ కున్నచో నా అభిప్రాయమున కుండదగిన విలువ యిప్పుడు ఉండగూడదనియే నా అభిప్రాయము. జయకర్త సప్రజగార్లు యీనోటును పండిత మోతీలాలు, నెహ్రూ పండిత జవహర్ లాల్, నెహ్రూ వల్లభాయి పటేల్ గార్లకును ప్రస్తుతము ఉద్యమమును నడిపించుచున్న కాంగ్రెసునాయకులకునుగూడ చూపించవచ్చునుగాని పత్రికలలో మాత్రము ప్రకటించగూడదు. ఇప్పుడు దీనిని రాజప్రతినిధికిగూడ చూపించగూడదు. దొరతనమువారి మరతుల కిప్పుడు సమ్మతించిననుగూడ నన్ను చెరసాలనుండి వదలిని పిమ్మట నేనిప్పుడు కొల్హాయిని అత్యవీక్యాసము నాకు మరల కలుగటయును రాండుచేబిలుసభకు ఆహ్వానింపబడునట్టి వివిధపక్షముల నాయకులందరును ముందుగా కలసి ఆలోచించి రాండుచేబిలు సభలో కొరదగిన కడపటి పరిణతి మరతులనుగూర్చి యేకాభిప్రాయం లగుటయును జరిగినచోగాని నేను పాల్గొనజాలను. నేను వెనుక రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖలో వివరించిన 11 అరతులనుబట్టి యిటువైసి వీర్పరపబడున్న స్వరాజ్య విధానముల నన్నిటిని సమయము వచ్చినపుడు పరిక్షించుటకు నాకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను.

ఎం. కే. గాంధీ.
28-7-30 ఎరవాడ సెంట్రలు ప్రిజను.

మహాత్ముడు
పండిత మోతీలాలుగారికి
వ్రాసిన లేఖ

మహాత్ముడువైసి వివరించిన నోటుతోపాటు యీ లేఖనుగూడ సప్రజ జయకర్తగార్ల కిచ్చెను
"నా స్థితి చాల అసంధ్యముగా నున్నది. నా న్యభావ మట్టి దగుటచే దేశమునందు జరుగుచున్న విషయములనుగూర్చి నేను ధైర్యమునుండి నిర్ధారణగా నా అభిప్రాయమును తెలుపజాలను. కావున నాకే మరతులు సంతృప్తికరముగా నుండునో

వాటిని కేవలము చిత్తు ముసాయిదాగానే వ్రాసి వన మిత్రుల ద్వారా మీవద్దకు పంపితిని. వెనుక స్టోకోబుగారు యీ చెరసాలలో నాతో సంభాషించినపుడుగూడ యేమి తెలుపుటకును నా కెంతమాత్రమును మనస్ఫురింపలేదు. కావున మీతో సంభాషించదలసనిచూడ నేనపుడు స్టోకోబుగారితో చెప్పితిని కాని స్టోకోబుగారు చాల బ్రతిమాలుటచే నేను నిరాకరింప జాలకపోతినిగాన నా యభిప్రాయము నతనికి తెలిపితిని. మీతో సంభాషించుటకుఁగూర్చిమే పత్రికలలో ప్రకటించుటకుఁగూడ అనుమతి నిచ్చితిని. గౌరవ ప్రదమైన రాజీ కడుగుటకు తగిన అదను కలగినచో దాని కభ్యంతరము కలిగించుటకు నేనసమ్మతించనుగాని తగిన కాలము వచ్చినదా అను విషయమున నాకింకను సంశయము మిక్కిలి హెచ్చుగానే యున్నది. చివరకు నిర్ధారణయైన ప్రత్యుత్తరము నియ్యదగినవారు పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారే. మీరును నేనును జవహర్ లాల్ గారికి సలహామాత్రమే యియ్యగలగుదుము. నేను సప్రజజయకర్తగార్ల చేతికిచ్చిన నోటు (మె మె) లో నేను తెలుప గల కనిష్టపరిమాణము మరతులనే తెలిపితిని. నేనంతకంటె తక్కింపజాలను. పండిత జవహర్ లాల్ గారి కిష్టమున్నచో యింకను తగ్గించుట కాయన కర్తృత కలదు. ప్రస్తుతము ప్రజలనిత్య వృత్తినిబట్టి చూచినను కాంగ్రెసుయొక్క ఆంశరంగిక భావమునుబట్టియును గూడ నా స్థితి అపంద్యముగానే యున్నది. లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానము అవధికిఁబించకుండ యెంతటి కఠిన మరతులను మీరు కోరినను గూడ ఆమోదించుటకు నాకెట్టి సంతకమునులేదు. కావున యీ నోటు మీకును జవహర్ లాల్ గారికిని సంతృప్తి కరముగా నుండిన యెడల తప్ప లేని చో మీరు దీని కెట్టి విలువను యొనగ నవసరములేదు. నేను రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన మొదటి లేఖలో తెలిపిన 11 మరతులనుగూర్చి మీరును జవహర్ లాల్ గారును ఆమోదించియుండలేనని నే నెరుకుదును. వాటినిగూర్చి యిప్పటికైన మీ అభిప్రాయము మారినచో లేదో నాకు తెలియదు. నాకుమాత్ర మిప్పుడు పూర్తిగా సంశయనివారణము కలిగినది. అవి యిండి పెండిన్సుయొక్క సారాంశములే. వాటిని వెంటనే ఆములులో కట్టుటకు భారతవాటికి అధికార మొనగజాలినట్టి యెట్టిమరతులనుగూడ నే నామోదింపజాలను. ఈ నోటు మొహెలో నేను ఆదకొందు మరతులలోకు మూడు మరతుల మాత్రమే వివరించియుండినను తక్కిన 8 మరతులను నేను వదలుకొనలేదు. ఈ తూర్పు సత్యాగ్రహమునకు సంబంధించిన వకులచే యీ నోటులో యీ మూడింటిని మాత్రమే నేను పేర్కొంటిని. నేడు నున్న నిర్ధారణ చేసిన స్థితిని భంగపరచునట్టి యెట్టి కంధిలోను నేను పాల్గొనజాలను.

చిత్తగించవలెను.
ఎం. కే. గాంధీ,
28-7-30 ఎరవాడ సెంట్రలు ప్రిజను.

నయినీలో సంభాషణలు
అటుపిమ్మట మేము అలహాబాదు వెళ్లి నయినీ కొరసాలలో నున్న పండిత మోతీలాలునెహ్రూ పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ గార్లతో 1930 జూలై 27-28 తేదీలను సభాషించితిమి. రాజప్రతినిధి లేఖను గాంధీగారి నోటును గాంధీగారి లేఖను వారు చదివినపిమ్మట మేము తెలిపిన యదంతమునంత సాకల్యముగా విగిరి. అటుపిమ్మట వారు గాంధీగారి కిచ్చుటకు యీ దిగువను వివరింపబడిన రెండు లేఖలను నా కిచ్చిరి.

28-7-30 తేదీగల
సప్రజాపండితులమెమోరాండము

కేంద్రకారాగృహము, వైసి అలహాబాదు. సగో తేజోబహదూర్ సప్రజ జయకర్తగార్లతో మేము చాలసేపు మా చుట్టించియుంటిమి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును, హైంపుకు ను నడుమ ప్రస్తుతము జరుగుచున్న వారాలమును నాగ్యమైనచో సంతమొందింబులతో లేక తాత్కాలికతగైనను నిజపుటతో, గాంధీగారిని, మమ్మల కరువురకు మా మా కారాగృహములలో సందర్శించుటకు తన్ను ప్రేరేపించిన పుణ్యములన్నిటిని నాకు ముకు తెలియజేసిరి. సందీ జగ గవతననెడి వారియధికారులకు యిచ్చునా నేను మెచ్చుకొనుచున్నాము. సందీ కారులు ముకరొడగల పుగ్గుల నన్నిటిని మేము సంతోషముతో నశ్యేపించుము కాని, జా తీ యో ద్యమములో యెంతయో త్యాగముగా వింపించి యున్న హైందవలకు యీ సందీ గౌరవప్రదమయినదిగ నుండలయునా. మరియు, యీ సందీయొక్క ఫలితము మాదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యముగనే యుండవలయును. కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతినిధులకును మాకు యీ సంతయొక్క తీర్మానముల ముఖ్యమగు భాగములను మార్పులకు అధికారములేదు. అయినను, కాంగ్రెసుయొక్క మూలసూత్రములను మన్నించినచో, చివరములలో మార్పులు గాంధీపవలయుననెడి నిఘాత్తును గావించు

పక్ష కొన్ని సందర్భములలో మేము సంస్థలముగ నుండగలము. ముందటి యెడలనున్న నే ముమ్మల నొక చిక్కు యెదుర్కొనుచున్నది. మేమిదిపురము కారాగృహములో నున్నాము. కొంతకాలముగ బహిష్కరణమునకును, జాతీయోద్యమమునకును దూరమైతిమి. మాలో నొకరికి రక్షారమి మూడు నెలలుగా దైనిక ప్రతి యొద్దియు నొసంగబడియుండ లేదు. గాంధీజీ కూడ చాల నెలలుగా కారాగృహములో నుండియున్నాడు. ఇంతేకాదు. ప్రభుత్వ కార్యకర్తల హాసంఘములో మాతో బాటు సభ్యులుగా నుండినవారు రమారమి యందరును యిపుడు కారాగృహములోనున్నారు. వర్తిం గుకమిటియే ఆక్రమసంఘముగా ప్రకటించబడినది. హైందవ జాతీయముహూర్తయొక్క నిండుసమావేశమునకు మాత్రమే యధికారముగా రెండవ స్థానము నాక్రమించు అఖిల ఇండియా కాంగ్రెసుకమిటీ కాంగ్రెసు సంస్థలలో నాఖరు నిర్ణయమును గావింపగల సంస్థ. దీని సభ్యులు 860 మందిలో రమారమి 100 కి 75 మంది కారాగృహములో నున్నారు. జాతీయోద్యమము నుండి విడివడియున్న మేము, మాసహోద్యోగులతోను, అందులో ముఖ్యముగా గాంధీజీతోను సమగ్రముగా నాలోచింప నిది స్పష్టముగ నెట్టిచర్యను గైకొనటము బాధ్యత వహించ బాలము.

రాండులేబిలు సమావేశములో పాల్గొను ప్రశ్న

ఇక రాండులేబిలు సమావేశము విషయములో, ముఖ్య మగు సంగతులనుగూర్చి ముందుగానే యొకయెడంబడిక గురిపిన గాని నెట్టి ఫలితమునైనను పొందజాలమని మాకు తోచుచున్నది. అట్టి యెడంబడిక చాలముఖ్యమని మే మభిప్రాయ పడుచున్నాము. అయ్యది స్పష్టమైనదిగా నుండవలెను. తప్పులభిప్రాయములకుగాని పెదార్థములకుగాని యవకాశ ముండరాదు.

సర్ తేజ్ బహదూర్ సప్రూ, జయకర్ గార్ల తమ స్వంతబాధ్యత వైసిన వ్యవహారించుచుండుటయు, వారు ఇర్వి నుప్రభుని తండ్రిగారిని, వారి ప్రభుత్వము తండ్రిగారిని యెట్టి మాటయు నొసంగజాల కుండుటయు వారిరువురను ప్రకటన మను గాంచిన తమ లేఖ ఇర్వి ప్రభువును స్పష్టపరచి యున్నాడు. కాంగ్రెసుకు ను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును వైన నూచించినటువంటి యెడంబడిక సిద్ధించుటకు మార్గమును తయారు చేయుటలో వారు (సప్రూజయకర్ గార్లు) జయప్రదలగుటమాత్రము సాధ్యము కావచ్చును. గాంధీజీతోను మాయిత్తరసహోద్యోగులతోను సంప్ర త్తిచక స్పష్టముగ నెట్టి సంధిపరతులనైనను నూచించుటకు మాకు సాధ్యముగాదు గనుక, సర్ తేజ్ బహదూర్ సప్రూ జయకర్ గార్ల చే గావింపబడిన నూచనలగూర్చియు, మాకు జాపబడిన జాతై 28 వ తేదీగల తమ చీటిలో గాంధీజీ గావించియున్న నూచనలగూర్చియు చర్చింపమానితిమి. మొత్తము మీద గాంధీజీయొక్క యభిప్రాయములలో రెండవదానితోను నూడవదానితోను మేమేకీభవింపవిచ్చును. కాని, మానూ చనలను గావించుటకు పూర్వము వై సంకతులనుగూర్చిన వివర ములను, అందులో ముఖ్యముగా గాంధీజీయొక్క మొదటియ భిప్రాయమును వారితోను, ఇతరులతోను గలిసి చర్చింపగోర దము. ఈ మాచీటిని (నోటును) రహస్యముగా నుంచవలయు ననియు, 28-7-30 తేదీగల గాంధీజీయొక్క చీటిని (నోటును) యివరికై తే మాపించెదరో వారికిమాత్రమే దీనినిగూడ మాపిం దవలయుననియు నూచించుచున్నారము."

మహాత్మునికి పండిత జవహర్లాల్ గారి లేఖ

జూలై, 28 తాఖిరు నే ని సెంట్రల్ జైలు లు నుండి శ్రీయుత పండిత జవహర్లాల్ గారు ఎరవాడయంపున గాంధీమహాత్మునికి ఈ క్రింది లేఖను వ్రాసెను:-

బాపుజీగారి దివ్యనమ్ముఖమునకు

ఒక చెరసాలనుండి యింకొక చెరసాలకు వ్రాయుట మీనను, యంతకాలము గలించిన తరువాత మీకు ఉత్తరము వ్రాయుట నాకు చాల సంతోషము కలుగజేయుచున్నది. ఉత్త ము దీక్ష ముగా వ్రాయవలెనని యిచ్చి బొడచుచున్నది. కాని యిట్లు చేయుట కియ్యది సమయము కాదు కావున ఈ లేఖలో ధన్యుతవిషయమే మాత్రము వివరింతును.

డాక్టరు తేజ్ బహదూర్ సప్రూగారును, శ్రీయుత యకర్ గారు ను ని న్న వచ్చి మా నా డునగారితోడను నాతోడను చాలకాలము మాటలాడిరి. ఈలో మరల వారు వచ్చి మాట్లాడెదరు. ఇదివరకే విషయములన్ని నూకు తెలిసినదే గనుకను, మా ఉత్తరమును, నోటు నును మాత్రం గనుకను, వారు మాట్లాడుచు మాతో మాట్లాడ వలయును. ఇట్టి యెడంబడిక యొద్దము నిర్బంధించుకొని గాంధీజీయొక్క ముమ్మల విలసనని మేము తలచితిమి. ఇం వసారినిచ్చి వారుమాట్లాడినప్పుడు యేదైన శ్రాత్రివిషయము ని బయలుపడినచో యిప్పుడు చేసికొనిన నిర్ధారణను మాన్పు నుటకు మేము సంసిద్ధులమై యున్నాము.

ప్రస్తుత సమయమున మేము చేసికొనిన నిర్ధారణ తేజ్ బహదూర్ సప్రూగారికిని జయకర్ గారికిని యిచ్చిన నోటులో పొందుపరిచితిమి. ఇది క్లుప్తముగా నున్నది. కాని మాచిత్తప్రవృత్తులను యాలేఖనలన మీరు తెలిసికొన గలుగుదురు. మనవైఖరి యెట్లుండవలెనను విషయమే నాయన గారికిని నాకును భేదభావ మేమియును లేదు ఇద్దరమును మీక మనకులమై యున్నాము. రాజ్యాంగసమస్యపరిష్కార మునుగూర్చి మీరు తెలిపిన యభిప్రాయము నాకు యిష్టము గాలేదు. మానాయనగారికి కూడ యిష్టము గాలేదు. మనస్థితుల కు మన వాగ్దానములకు దేశము సం దర్భి ప్రస్తుత ని జ ప రి స్థి తు ల కు మియభిప్రాయ మెట్లునుకూలించునో నాకు తెలియుట లేదు. ఇంతకాలము ప్రయత్నమువలన మనకు చేకూరిన స్థానమునకు విముతము కలుగు సందర్భి. మన మొప్పుకొన రాదని మీరు చెప్పినదానితో నేనును మానాయనగారును సంపూర్ణముగా నేకీభవించుచున్నాము. ఈ కారణమువలన మనము ఒక తీర్మా నమునకు వచ్చుటకు పూర్వము సంగతిసందర్భములను సమగ్ర ముగా చర్చించుట యవసరము.

ఎదిరివారు తగినంత ముందజ వేయలేదని నే సంగీకరింప వలసియున్నది కావున మనము బలహీనముగా ప్రవర్తించుటగాని తప్పటడుగు వేయుట గాని ఉపద్రవకరమని నాభయము.

నేను ఆత్మకృతల నన్నిటిని వీడి మితవాదమునే గావిం చుచున్నాను. నామట్టుకు నేను పోరాటచునిన సంతోషమును, నాయందు ప్రాణమున్నదని తెలిసికొనుట కది తోడుపడును. భారతదేశములో నీ న్యాయసామలతో జరిగిన విషయములు నాకు బ్రహ్మాండము కలుగజేసినవి. నామాతృదేశమునందలి స్త్రీల యెడలను, పురుషుల యెడలను, బాలర యెడలను గర్వ భావము వహించుటకు ఈ కాలము నందు జరిగిన విషయములు కారణములైనవి. కా ని చాలమంది ప్రజలకు ఈ స్వభావములేదు. వారు కాంతిని వాంఛితురు. కనుక నేను తీవ్రముగా ప్రయత్నించి నన్ను నేను చంపుకొని, కాంతివాదనను భావమును వహించుచు న్నాను. మీరు మీయింద్రజాలమహిమచే నవీనభారతదేశమును సృష్టించినందులకు మిమ్ము అనేకవిధముల అభినందించు చున్నాను. ఇకముందు యేమి రానున్నదో నాకు తెలియదు. కాని జోగిపోయిన విషయములవలన జీవితము సార్వకమైనది. సామాన్యులకు మరణజీవితములు మహాసంతోషించినవి.

దొర్లనర్సరాహిత్యము

నై నిటాలుచెరసాలలోనున్న నేను దొర్లనర్స రాహిత్య సాధనముయొక్క మహాత్మ్యమును గూర్చి బాసగానాలోచించి నాను. ఇదివరకుకంటె యిప్పుడు నేను ఈ సిద్ధాంతమునెడల హెచ్చు అభిమానము కలవాడనైతిని. మీరు ప్రతిపాదించిన దొర్లనర్స రాహిత్య సిద్ధాంతమునకు దేశీయులు మాపిన సానుభూతి మీకు అసంతృప్తి గలుగులేదని నేను తలంచుచున్నాను. ఎక్కడో ఒకచోట తప్పు దేశము ఈ దొర్లనర్సరాహిత్యసిద్ధాంతమును ఆశ్చర్యకర మగు విధమున చేపట్టినది. ఇట్టి సానుభూతి మాపబడునని ఆది వర కన్నడును నేను తలపలేదు.

మహాత్ముని 11 వరతులు

మీ 11 వరతులయెడల నాకు అంగీకారములేదు. అని మంచిగానని తలచుటవలన నే నిట్లు చెప్పుటలేదు. ఇది చాల ముఖ్యమైన వే. చిన ను యి వి స్వాతంత్ర్యము యొక్క స్థానము నాక్రమింపజాలవని నాయభిప్రాయము. వినకు ఈ 11 వరతులను తత్తణము అనుబులో పెట్టుటకు భారతజాతికి శక్తివివ్వని యే నూచనలకును మన మంగీకరింపరాదని మీరు చెప్పినమాటలతో నే నేకీభవింతును. 8 రోజులకిందట మానాయనగారికి యింజక్షను యిచ్చినప్పుటినుండి నాన్నగారికి జబ్బుగానున్నది. ఆయన చాలబలహీనముగా నున్నాడు. నిన్న సాయంత్రము చాలనేపు సప్రూ జయకర్లతో సంభాషించుట వలన వారు చాల డస్సిపోయినారు.

(నం) జవహర్లాల్

పండిత మోతీలాలుగారి వాక్యములు నన్ను గూర్చి ఆదుర్దా పడెదరు. ఇది తాత్కాలికముగ జచ్చేకాని వేరుకాదు. రెండుమాడు రోజులలో స్వస్థత గాంచ గలనని యాశించుచున్నాను. నాప్రేమ సంగీకరింపుడు.

(నం) మోతీలాల్ నెహ్రూ

రెండవసారి మాట్లాడిన తరువాత వ్రాసినది సర్ తేజ్ బహదూర్ సప్రూ, జయకర్ గార్లతో మరల నింకొక సారి మాటలాడిరి మి గారి యిచ్చి చొప్పున నూ నోటులో కొన్ని మార్పులు చేసివారు. కాని వానివలన నుఖ్యవిషయములలో ఎచ్చిన భేద మేమియు లేదు. మా యభిప్రాయము స్పష్టమే. అందువిషయమే నాకు సందేహమేమియు లేదు. మావైఖరి మీ యావరణమును పొందగలదని తలచు చున్నాను.

ఆ ప్రకారమున జూలై 31 తేదీని ఆగస్టు 1 తేదీ 2 తేదీల యందును జయకర్ గారి వొక్కచో గాంధీగారిని పంపిం చిరి. అప్పుడు గాంధీగారు యాక్రింది లేఖను వ్రాసియిచ్చిరి.

(1) బ్రిటిష్ సామాన్యులనుండి భారతదేశమును విడగొట్టుటకు భారతీయులకు అధికారావకాశము లేనటువంటియు గాంధీ గారు నిర్వచించిన 11 వరతులను అనుసరించుటకు అధికారా వకాశము లేనటువంటియు రాజ్యాంగ ప్రజాభివ ర్ధి యేదియును గాంధీగారు అంగీకరింపజాలరు.

(2) గాంధీగారియొక్క యాయభిప్రాయములనుగూర్చి వైస్రాయిగారికి వెంటనే తెలియజేయవలయును. ఎందువల్ల ననగా అటుపిమ్మట రాండులేబిలుసభలో యావిషయములను గూర్చి గాంధీగారు ప్రస్తావించునెడల వైస్రాయిగారు ఇవి గాంధీగారికి పుట్టిన శ్రాత్రియూకాలని విప్లయపడకుండుటకై ముందుగా తెలియజేయవలెను. ఇదివరలో బ్రిటిష్ వారికి ఒసంగ బడియున్న ప్రత్యేకహక్కు సౌకర్యముల నన్నింటినిగూర్చి పునర్విచర్య చేయుటకై యొక నిష్పాటిక విచారణసంఘము నేర్పాటు చేయవలసినదిగా గాంధీగారు రాండులేబిలుసభ యందు నిష్కర్ష గా కోరగల రను విషయముకూడ వైస్రాయి గారికి తెలియజేయవలెను.

ఈలేఖ వ్రాసినపిమ్మట ఆగస్టు 13, 14, 15 తేదీల యందు పూనాలోని ఎరవాడ జైలులులో మాకును గాంధీ గారికిని మోతీలాలుగారి కిని జవ్హరి లా లు గారి కిని నాక సంప్రతిపు సమావేశమును మాకును వల్లభాయి పటేలు గారికిని డాక్టరు సయ్యదు మహమ్మదు గారికిని జైరాము దాసు దేలతురాముగారికిని సరోజినీబాయెడు గారికిని ఇంకొక సంప్రతిపు సమావేశమును జరిగెను. ఈసంప్రతిపుల పర్యవసాన మేమనగా:- వైస్రాయిగారికి మాపించ గలం దులకై కాంగ్రెసు నాయకులు మాకొక లేఖను వ్రాసియిచ్చిరి. ఆలేఖ యాక్రిందిరిగా నుండెను.

కాంగ్రెసు నాయకులందరును కలిసి వ్రాసిన లేఖ

ఎరవాడ చెరసాల 15-8-30

ప్రియమిత్రులారా!

కాంగ్రెసువారికిని బ్రిటిష్ వారికిని కాంతి సమాధానము చేకూర్చుటకు మీరు పూనుకొనినందులకై మీకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. మాకును వైస్రాయి గారికిని జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములను బట్టియు మీకును మాకును జరిగిన సంభాషణ లనుబట్టియు నూడగా దేశమునకు గౌరవప్రదమైన సంధిపరతు లేర్పడుటకు పరిస్థితు లింకను పరిశక్త్యము గాలేదని మాకు తోచుచున్నది. గత అయిదు మాసములలోను ప్రజాసామాన్యులందు నూతన ప్రబోధము విశేషముగా కలిగి నను ప్రజలలోని వివిధ సంఘములవారు అనుభవించిన కష్టము తెక్కువగానున్నను, సకల్పసిద్ధికి తగినంత ఆత్మ త్యాగముగాని కష్టపరంపరలు గాని ప్రజలకింకను కలుగలేదు. కావనోల్లంఘ నోద్యమము దేశమున కరీష్ట మాపొందిచెనని గాని, రాజ్యాంగ విరుద్ధమైన స్థితియని కాని, యీ యుద్యమము దుర్మహార్య మనకేదు. అంభింపబడినదని గాని మీరును వైస్రాయి గారును తలంచుచున్నట్లుగా మేముకూడ తలంచుటలేదని మీకు విశేష పరచ నవసరములేదు. రక్తసిక్తమైన విప్లవములతో ఆంగ్ల దేశ వ్యత్ర నిండియున్నది. ఆరుధిర సయమహావిప్లవములకు జంకు గొంతులేక ఆంగ్లేయులు కొనియాడిరి. ఆ పాతములనే మాకు నేర్పి ఆ మార్గముల ననుసరింప మాకు బోధించిరి. కాబట్టి సంకల్పమునందును అనుసానమునందును కాంతిముగా వెలయుచున్న యీ యుద్యమమును వైస్రాయిగారుగాని, విశేషమైన యాం గ్లేయు డ్వేదెనను గర్హించి దూషించుట ధర్మముకాదు. కాని, యీ కావనోల్లంఘనోద్యమమును గూర్చి అధికారులుగాని అసధికారులుగాని ప్రకటించు మావణ ఖండనముల మేము వాద ప్రతివాదములు చేయువారము కాము.

ఈ కావనోల్లంఘనోద్యమమును జనసామాన్యులు శిరసా వహించి యవలంబించుటవల్లనే అది సమర్థింపబడినదై యున్నది. కనక మేము విశేషదరచగోరెడి విషయ మేమనగా ఒకవేళ మీతో మేము చేతులు గలుపుటకు వీలును యెడల కావనోల్లంఘనమును పూర్తిగా నిలిపివేయుటకుగాని, తాత్కాలికము గా నిలిపివేయుటకుగాని మేము కోరుచున్నాము నిర్విమితముగా మన దేశమువారికి స్త్రీలను పురుషులను పిల్లలను చెర సాలల పాలుజేయుట గాని, లాటి కర్రల కర్పించుటగాని, ఇతరభాధల నొందజేయుటగాని మాకు వేడుకగాని ముచ్చట గాని కాదు. కాబట్టి కాంతి సమాధానములకు గల అవకాశము లను పూర్తిగా విమర్శించుటకై మేము క్షేపించనలేక కృషి చేయగలమని మీకును మీ ద్వారా వైస్రాయి గారి కిని ఆ భయమొ పం గు చున్నాము. కాని, అట్టి ఆకావకాశములు భూనభోంతకాశము మధ్య నెచ్చటను మాకు కన్పించుట లేదు. భారతదేశాభ్యుదయ మార్గమును నిర్ణయించగలవారు భారతీయులే యను దృఢ నమ్మకము ఆంగ్లే యాధికారుల మనకును కెక్కినటుగా నూచన లేమియు కని.

మీరు లేదు. పదుదేశసంకల్పములను యధికారము వాదనానుసారములునుకూడ మేము విశ్వసించబడుచున్నాము. ఈ సమాతన భారత భూమి సంపద కర్తవ్యములను కర్తవ్యములనుండియు ఆంగ్లేయులు పిల్చి పిచ్చిజేయుట, భారతీయులు నేడు అధిక పతిమై తమ రాజకీయ రిక నైతిక దృష్టిమునుకు రింపజాలకున్నారు. ఈ రీతిగా భారతీయుల పరంగత్యమునకు కారణ భూమి వై న ఆంగ్లేయ శాస్త్ర ప్రక్రమ తొలగి వెనుకకు ముందు లి భారతీయుల భావ్యభ్యుదయమున కడ్డము రావలయును ఆంగ్లేయుల భవ్యము చేయదగిన యువకారమును స గతి ఆంగ్లేయులంగీకరింపజాలరు. కాని, మీరును మనసోదర దేశీయులు మరీకొండరును ఆంగ్లేయులవలె భావింపరనుసంగతి మాకు తెలియును. రానున్న రౌండు టేబిలుసభలో హాజరై సంప్రతింపబడు. తగినంత పరివర్తనము ఆంగ్లేయులయందు కలిగినదని మానవ్యుక్తమైయున్నది. మేము ఇప్పుడు ప్రతిబంధకముల జిక్కియున్నను యావిషయములో మాకేక్రమసారము మీకు తోడ్పడగలము. మీరు స్నేహ పూర్వకముగా చేయుచున్న యాసంధి ప్రయత్నములకు మేము చేయదగిన సహాయ మిక్రింద పేర్కొనిన దొక్కటే. రాబోవు రౌండు టేబిలు సభను గూర్చి వై ప్రాయ గారు మీకు వ్రాసిన యుత్తరము లో వై ప్రాయ గారి వాక్యములు అనుష్ఠానభూమివలెగా నున్నవి. అందువల్ల గత సంవత్సరము లాహోరులో భారతవారి కోరిక కోరికల కనుగొన్నగా నన్వయించి వై ప్రాయగారి వాక్యములకు విలువకట్టుటకు వీలు లేకున్నది. అదియందు గాక, కాంగ్రెసు వర్గీయులకు కమిటీ సభను సత్ప్రాయముగా జరిపి సంప్రతింపకుండగను, లేదా ఆనంద మైనచో అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీసభ జరిపి సంప్రతింపకుండగను, కాంగ్రెసు సభాధికారము వహించి ఏదియును నిర్ణయించి మేము చెప్పజాలము. కాని, మాకుట్టుకు మేము యీ క్రింది మరగిలు లేని సమాధానము నియమించుకొనింపజాలము. రౌండు టేబిలు సభలో నిర్ధారణ చేయబడు రాజ్యాంగ ప్రణాళిక ఏదైనను యీ మూడు అవకాశములును అట్టి ప్రణాళికలోనుండి తీరవలెను.

- (1) బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోనుండి భారతీయులు విడిపోవుటకు ఆ ప్రణాళికలో అధికారావకాశ ముండవలెను.
- (2) ఆ ప్రణాళికవల్ల భారతీయులకు స్వదేశ సంరక్షక సైన్యాధికారమును, సంపూర్ణాధిక సామంతత్వమును ఉండవలెను. వై ప్రాయగారికి గాంధీగారు వ్రాసిన లేఖలో పేర్కొనిన 11 మరతులును ఆ ప్రణాళికలో చేర్చింపబడవలెను.
- (3) బ్రిటిషువారికి యీ దేశములో గల ప్రత్యేక హక్కు సౌకర్యముల న్యాయాన్వయములనుగూర్చియు, ప్రజల పద్ధ ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఋణముల న్యాయాన్వయములను గూర్చియు స్వరాజ్యప్రభుత్వమువారికి ఆయుజములయందుండగిన బాధ్యతనుగూర్చియు విచారణచేయుట కొక నిష్పాక్షికవిచారణసంఘమును నియమించుటకు అధికారావకాశము ఆ రాజ్యాంగ ప్రణాళికలో నుండవలెను.

మ.రా:—ప్రభుత్వాధికారమును భారతవారితో ప్రభుత్వమువారికి ఒప్పగించునప్పుడు బ్రిటిషువారితో పరస్పరముగా చేసికొనవలసిన పద్ధ బాట్లనుగూర్చి నిర్ణయించుటకు భారతీయ ప్రతినిధిసంఘమే అధికారము కలిగియుండవలెను.

2. వై జెప్పినవంతయును లిండ్ గవర్నరు మెంటువారికి సాధ్యమని నోచేయబడవలెను. ఆ ప్రకారముగ ఆంగ్లేయ కారయోగ్యమై యున్నదని వారు పట్టము గ ప్రకటించే యిండియా ప్రభుత్వము వారికిను యిట్టినిశ్చయమును గావించలేదనియు, మద్రాసు ప్రభుత్వము వారియభిప్రాయమునకు వేరయినప్పుడనియు, తెలియచున్నది. చట్టమునందలి తక్కిన భాగము తెలియును. సవరింపబడ నవసరములేదనియు, వై న నూచించబడిన యొక్క ప్రకరణతో మాత్రము వై ప్రాయగారి యనుమతియొసగ బడవచ్చుననియు, యిండియా ప్రభుత్వమువారు యభిప్రాయపడినట్లుగా తెలియచున్నది. ఈయొక్క విషయముగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు త్వరలోనే పునర్విచారించి తమ నిశ్చయమును యిండియా ప్రభుత్వము వారికి తెలిపెదరని తెలియచున్నది. యెడలను, కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమము రద్దుచేయవలయునని నిర్దిష్టముగమిటివారిని మేము కోరగలము. అనగా కేవలము కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమము చేయుచున్న కాసనోల్లంఘనమును మాత్రము నిలిపివేయదుము. కాని, విశేష ప్రత్యేక సాత్వికనిరోధము గాని, మద్యనికయ సాత్వికనిరోధముగాని యథాప్రకారము జరుగుచునేయుండును. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమును ప్రభుత్వమువారు అనుకొనించువరకును విశేష ప్రత్యేక సాత్వికనిరోధము, జరుగుచునేయుండును. ప్రజలు ఇష్టానుసారము నిరాటంకముగా ఉత్సాహపడించుకొనుచునే యుండవలెను. ఉత్సాహములోని చండనవిధి లేదనియు అనుభవపరమగును. కాని, గవర్నరు మెంటువారి డిపోమిడకుగాని ఇతర అసామెలడిపోల మీదకుగాని దండెత్తుడగలము.

కాసనోల్లంఘనము నిలిపివేయబడుటకు పూర్వము ఈ క్రింది విధులను గవర్నరు మెంటువారు నిర్వహించవలెను. 1 హింసా కలితమైన దౌర్జన్యములు చేసినందులకు గాని, ఆంధ్రులకు వురి కోల్పినందులకు గాని శిక్షితులైనవారు తప్ప మిగిలిన సత్కీర్తివాదీల నందరను విడుదల చేయవలెను.

- (2) ఉత్సాహము ననుసరించిగాని ముద్రాకాసనము ననుసరించిగాని రెవిన్యూచట్టము ననుసరించి గాని సర్కారువారు దఖలుపరచుకొనియుండిన, స్థిరచరాస్తు లన్నియు ముద్రాయున్నవలెనవి (3) ముద్రాకాసనము ననుసరించి నిండితులైన వారివద్ద వసూలుచేసిన జరిమానాలును భరావతులను వాపసు చేయవలెను. (4) కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమము ననుసరించి తమ యుద్యోగములకు రాజీనామాలు నిచ్చియుండిన అధికారులను గ్రామాయోగీయులను తిరిగి యుద్యోగములకు స్వీకరింపగోరిన యెడల అట్టివారిని తిరిగి యుద్యోగములందు జేర్చుకొనవలెను. కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమ కారణమున బర్తరపు చేయబడిన యుద్యోగీయులకుడ తిరిగి యుద్యోగపదవులు కోరెయెడల వారి కా పదవుల నొసంగవలెను.

మ.రా:—వై జెప్పిన మరతులు వెనుకటి సహాయ నిరాకరణోద్ద్యమములనుబట్టుకూడ వర్తింప జేయవలెను. 5. వై ప్రాయగారు తమ స్వతంత్రాధికారముతో అనుబంధించిన నిరంకుశకాసనముల నన్నిటిని (ఆర్డినెన్సులు) రద్దు చేయవలెను. వై జెప్పిన మరతు లన్నియు అమోదింపబడి చేర్చింపబడినవియు రౌండు టేబిలు సభయందు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు హాజరు అయ్యే విషయమును రౌండు టేబిలు సభ్యుల విషయమును నిర్ణయించుటకు.

ఇట్లు సభ్యులతో విన్నవించు:—(సం) మోతీలాల్ నెహ్రూ, (సం) సరోజినీ నాయుడు, (సం) బిల్లభాయి పటేల్, (సం) జయకామదాసు దొలతురామ్, (సం) సత్యుడు మహమ్మదు, (సం) జవహర్లాలు నెహ్రూ.

రామవారులలేఖ

పండితులకును గాంధీమహాత్మునికిని అభినందనములు బొంబాయినుండి 1980 సంవత్సరము ఆగష్టు 15 తారీఖున సప్రూ: జయకర్ గారు వ్రాసిన లేఖ ఈక్రింద పొందుపరచబడినది:—

బొంబాయిలో మలబార్ హిల్స్ నందలి వింటర్ లిట్ కోన్ఫరెన్సులో మేము యీ క్రింది ప్రత్యుత్తరమును ఆగష్టు 16 తారీఖున పంపితిమి.

మిత్రులారా, పూనాయందును అలహాబాదునందును విమర్శలకు కలిసి కొని ముచ్చటించినప్పుడు మీరు మాయెడల చూపిన యాదరణకును, ఓపికకును విమర్శల నెంతయు నభినందించుచున్నాము. దీర్ఘము లగు నీ సంభాషణలవలన మీకు కలిగిన కష్టమునకు మేము చింతిల్చుచున్నాము. ఆరోగ్యము చేసిన పనులలో అలహాబాదునుండి బొంబాయికి వచ్చుటయందు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికి కలిగిన కష్టమును మాకు యెఱుంగుచున్నది. కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమమును నిరంకుశ, రౌండు టేబిల్ సమావేశమునందు పాల్గొనుటకై మీరు చేసిన మరతులు గల లేఖ మాకుందినది. మీరు యిదివరకు తెలియజేసియున్న యీవ మేము (1) ఆప్పుడు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా నుండిన పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు జూలై 20 తారీఖున స్టోకోంబు గారికి చేసినమరతుల ప్రాతిపదికమీదను, (2) జూలై 25 తారీఖున స్టోకోంబుగారు పండిత మోతీలాల్ గారికి పంపినపత్రము ప్రాతిపదికమీదను ప్రారంభించితిమి. ఈమరతులు మాకును రాజప్రతినిధిగారికిని సంధిపదులుకు ప్రాతిపదికగా పండిత మోతీలాల్ గారిచే నవ్వడు ఆంగీకరింపబడెను. స్టోకోంబుగారు ఈ రెండు పత్రములను మాకు పంపిరి. తరువాత మేము సంధి పదులుకు పిలుకలదేమోయని విచారించుటకు గాంధీమహాత్ముని పండిత జవహర్లాలుగారిని, పండిత మోతీలాలుగారిని కలసికొని ముచ్చటించ గోరుచు రాజప్రతినిధి యాజ్ఞ వేడితిమి. వై వి తెల్పబడిన రెండవపత్రము మావద్దనుండి మీరు తీసికొంటిరి. ఈనెల 14 తారీఖున మీ రిచ్చిన ఉత్తరములోని మరతులు మనచే నంగీకరింపబడినవే యని యిప్పుడు మాకు కనబడుచున్నది. రాజప్రతినిధి దీనిని విచారించుటకై దానిని పంపవలసియున్నది. వారి నిర్ణయమునకై మేము వేచియుండవలెను. ఈ లేఖలలో ముఖ్యమైనవానిని పత్రికలలో ప్రచురింపవలెనను మీ కోరికను మేము గమనించితిమి. మీలేఖను రాజప్రతినిధి యాలోచించినతరువాత ఉత్తరప్రభుత్వ ప్రతుల నన్నిటిని ప్రచురించెదము. ఈలేఖను పూర్తిచేయుటకు నుండు ఒక విషయమును మీకు చెప్పవలసియున్నది. కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమమును నిరంకుశములవలన దేశములో స్థితి చాల బాగు పడుచున్నది న ముట్టుకు మోకు కారణములుండెను. దౌర్జన్య రహితముగా ప్రవర్తించిన వై దిలబడిన విడుదలచేయబడుచున్నదియు, చిటగాంగ్, లాహోరు కుట్రకేసుల విషయమై ప్రతిపాదించబడిన ఆర్డినెన్సులు

తప్ప తక్కినవిన్నియు రద్దుచేయబడుననియు, దేశములో నన్నిరాజకీయ సంస్థలకంటె కాంగ్రెసువారికి రౌండు టేబిలు సమావేశములో హెచ్చు ప్రాతినిధ్య విమర్శించుననియు నమ్ముటకు మాకు కారణములుండెను మరియు, స్టోకోంబుగారిని బంభాషించుచు పండిత మోతీలాల్ గారు చేప్పిన మరతులకును, మోతీలాల్ గారి సమ్మతితో స్టోకోంబుగారు మాకు పంపిన ప్రకటనమునకును, రాజప్రతినిధి మాకుపంపిన లేఖలోని మరతులకును ముఖ్యభేదము లేవియు లేవని మేము అభిప్రాయపడినట్లు తెలిపితిమిని చెప్పటం అవసరము.

మిత్రుడు, లేజబహుదూర్ సప్రూ, యమ్. ఆర్. జయకర్.

అటుతరువాత జయకర్ గారిక్కడ ఆగష్టు 21 వ తేదీ నాడు కాంగ్రెసు నాయకులు వ్రాసియున్న యుత్తరమును సిమ్లాకు తీసికొనిపోయి వై ప్రాయగారిలో సంప్రతించిరి. సర్ సప్రూగారు 25 వ తేదీనాడు జయకర్ గారిని కలిసికొనిరి. అటువై మేము 25, 27 తేదీల మధ్య వై ప్రాయగారిని మరీకొండరు ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యులను చాలసార్లు సంధించితిమి. దీని కంతకును ఫలితముగ, అలహాబాదులోను ఎరవాడలోను కాంగ్రెసు నాయకులకు చూపింపవలసినదిగా వై ప్రాయగారు మా కీ క్రిందియుత్తరమునిచ్చిరి. ఉత్తర మీక్రింద నీచుబడుచున్నది.

రాజప్రతినిధిగారి లేఖ

వై. సీ. లాడ్జి, సిమ్లా, 28 ఆగష్టు 1980.

ప్రముఖ కాంగ్రెసు సర్ జేజీ బహగల్ గారికి, జయకర్ గారును మీరగులు గలిసి ప్రస్తుతము వై ప్రాయగము కాంగ్రెసు నాయకులతో జరిగించి ప ప్రతిభుల ఫలితములను గూర్చి నాకు తెలియజేసినందునను, మీ రందరును గలిసి ఆగష్టు 15 వ తేదీనాడు వ్రాసిన లేఖను దానికి మీరు వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరమునుగూడ నాకు పంపినందునను మీకు నేను నాకృతజ్ఞత దెల్పుకొనుచున్నాను. భారతదేశములో మరల సాధారణపరిస్థితులను నెలకొల్పుటకై ప్రజాసేవ చేయు నుద్దేశముతో మీ యంతమీరై భావమును వ్యంగించి ప్రయత్నములు కొనసాగించిన మీ యున్నత భారమును నీ నెంత యెక్కువగా వార్షించుచున్నదియు మీరు తెలిసికొనగోరదను. మీరు మీ ప్రయత్నములకు దిగిపట్టి సిగ్గుకలుగు మరల నొకసారి జ్ఞాపకముచేసికొనగనని, భారతీయులు ప్రస్తుతములో బాధ్యత వహించి నిర్వహించుటకు దగిన సిగ్గుతో లేని విషయములలో తగిన యేర్పాటులను గావించును, తమకులకును వారి స్వంత వ్యవహారములను నిర్వహించుకొనునని వారి కెంతయే కుట్ర వ యధికార ముచ్చుటకు వీలగునో అంతయొక్క వ యధికారమును వారు సంపాదించుకొనుటకు వారికి స్వాధ్యపూర్వకముగ సహాయముట్టవలెను సిద్ధముగా నున్నాననియు నా ప్రభుత్వమువారు గూడ ఎట్లే కోరుచున్నారనియు ఈసందర్భమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయముగూడ నిదియేయని నేను నిస్సందేహముగా చెప్పగలననియు, జూలై 16 వ తేదీనాడు నేను వ్రాసిన యుత్తరములో మీకు నేను స్పష్టపరచి యుంటిని. ఇట్లు భారతీయులు బాధ్యత వహించుటకు తగిన సిగ్గుతో లేని యంతమలేదని, వానివిషయమున ఎట్టియోర్పాట్లు గావించవలసి యుండును అను సంగతులనుగూర్చి లభించినంత వరకు సాధనసంపత్తి నంతను పరిశీలించి సమాలోచించుట లండన్ సభ కార్యక్రమముతో నొకభాగము 9 వ తేదీ నాడు నేను కాసనసభలో నొసంగిన యుపన్యాసమునందుమరి రెండు సంగతులను నేను స్పష్టపరచి యున్నాను.

ఈ రాజ్యాంగ సమస్యనంతను, పూర్తిగ, అన్నిదృక్పథములనుండియు పరిశీలించుటకు, లండన్ సభకు వచ్చు ప్రతినిధుల కందరికిని నిరాఘాటమైన యధికారముకలదు, అనునది అందు మొదటిది. ఆ సభవారు ఆమోదించిన ఎట్టినిర్ణయమైనను పరే, అటుతరువాత క్యాబినెట్ వారు పార్లమెంటువారి యెడల జెట్టిబోవు నూచనలకు అధారముగ నుండును అనునది రెండవది. కాంగ్రెసు నాయకులు మీకు వ్రాసియున్న యుత్తరము మీరు స్వయముగా లూకొన్న యీ కార్యములో మీకు సహాయపడుటలేనేమో అని నాభయము. మీరుగూడ ఈ సంగతిని బహుశాంధురని నానమ్మకము. ఈ ఉత్తరముయొక్క సాధారణ ధోరణిని బట్టియు, అందుగల యాశ్చర్యముల ధోరణినిబట్టియు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము మూలమున దేశమున కిట్లగును, ముఖ్యముగ అధికగృహిణిబట్టి యెంతటిసోనిగలిగినదియు గుర్తించుటకు ఆయుత్తరము బట్టి చెప్పవలసిందైన బట్టిగా, చూచి నిర్భయముగా నూననలనుగూర్చి వివరముగా చెప్పుచుటకు ప్రయత్నించుటవల్ల ఏవిధమైన ప్రయోజనము గాని ఉండునని

సంధి రాయబారములు విఫలమగుట

సంధిరాయబారములు విఫలమయ్యెనని, నిన్నటి వార్తలే చెలిపెను. సప్తరాజయకరుగార్లు ఇంతవరకు జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను బయల్పరచిరి. సంధిరాయబారములు విఫలమయి నందుకు చింతింపనివారుండరు. కాని పాలకులే ఇందుకు బాధ్యత వహింపవలసి యుండును. సప్తరాజయకరుగార్లు తమ స్వంత బాధ్యత వైరనే సంధిరాయబారములను ప్రారంభించినపుడు, పాలకులందుకు తోడ్పడి, అనుకూలవాతావరణమును గలిగించియుండవలసినది. అందుకు మారుగ కాంగ్రెసు సంస్థల నణచివైచి, కాంగ్రెసు నాయకులను నిర్బంధించుట జూడ, ఆశ కెడము తొలగెను. మితద్వర్షముగల పండిత మదనమోహన మాళవ్యా బోలు నాయకులు సయితము శిక్షింపబడిరి. వీరొనర్చిన దోషము కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులుగ నుండుటయే. దీనివలన ఫల మేమి గలిగెను? ఇంతవరకు దూరముగనుండిన డాక్టరు అన్నారీ, సత్యమూర్తిగార్లు మున్నగువారెందరో యీ సంఘమునందు జేరనిశ్చయించిరి. అన్నారీగారు ఒక్కరోజు అధ్యక్షులుగ నుండిన మాత్రాన, వారు కారాగృహ శిక్షకు లోనయిరి. ఇంతవరకు సహకారము నిమిత్తము పట్టుదల జూపుచున్న డాక్టరు బిసెంటుగారు కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులగుటకు సమ్మతించిరి. మితవాదులగు మున్నీ ఈశ్వరచరణుగారు గూడ సభ్యులయిరి.

సహకారవాదులకు గూడ కాంగ్రెసుసంఘము నణచివైచుట, దుర్భరముగ దోచెను. ఒకమూల నిటుల గావించుచు, వేరొకవంక కాంగ్రెసుప్రముఖులు రాండుటేబిలుసమావేశమునకు వెడలలేదని నిందించిన నేమిఫల ముండును? సప్తరాజయకరుగార్లు ప్రయత్నములకు పాలకులు తోడ్పడదలచినచో, రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదలజేసి, నిర్బంధ శాసనములను రద్దుజేసి, అనుకూలవాతావరణమును గలిగించియుండవలసినది. లేదగుప్రభుత్వమువారు, స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటకు రాండుటేబిలుసమావేశము గూడునని ప్రకటించియుండవలసినది. ఇట్టి దేదియు జరుగలేదు. దీనికితోడుగ ఈసమయముననే ఇంగ్లండులో మార్క్సింగుపోస్తు మున్నగు పత్రికలును, ఓడ్యుయరు, క్రాడక్కు మున్నగు బ్రిటీషుప్రముఖులును, హిందూ దేశమున వయోనీరు, స్టేట్సుమెన్టు మున్నగు పత్రికలును, కలకత్తా యూరపియనులును సిమ్లా వర్గమును ఒక్కొక్కటి చెలరేగి,

తీవ్రనిర్బంధములను ప్రయోగింపవలయు ననియు, సమాధానమునకు బూనవలదనియు, గగ్గోలుజెట్టిరి. ఇట్టిసందర్భములలో, సప్తరాజయకరుగార్లు సత్యయత్నములు విఫలమగుటయందు కొంత ఏమి గలదు? పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కారాగృహమునకు బోకముందును, గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోయినపిమ్మటను, స్లోకోంబు గారితో సంధిసూచనలను గావించి, సమాధానవాంఛను జూపిరి.

సప్తరాజయకరుగార్లు ప్రకటించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములందును వీరిరువురును కడు సహేతుకముగ మెలగిరని గుర్తింపవచ్చును. స్వరాజ్యస్థాపనము పూర్తియగులోపల, మధ్యకాలములో కొన్ని రక్షణోపాయము లుండవలయు నని, గాంధీమహాత్ముడును నెహ్రూగారును గుర్తించుచున్నారు. కాని, రాండుటేబిలు సమావేశము ఆ విషయమును చర్చించుటకు మాత్రమే గూడవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. అంతయుగాని, భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కద్దులా కారాయను విషయమును చర్చించుట గాని, పైమను కమిషను రిపోర్టులో సూచింపబడిన విరుద్ధసూచనలను చర్చించుట గాని, విరుపయోగము, కాలహరణము దప్ప వేరుగావు. స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటయే, రాండుటేబిలు సమావేశపు ప్రధానకార్యమై యుండవలెను. అధినివేశస్వాతంత్ర్యమనిన, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నుండి విడిపోవుటకు గూడ హక్కు గలదని అర్థమగును. ఈసంగతి మిగిలిన అధినివేశస్వాతంత్ర్యముల విషయమున రూఢియయ్యెను. దీనిని రాబోవు ఇంపీరియల్ సమావేశములో తేటపరుపవలయు నని, దక్షిణాఫ్రికా ప్రధానమంత్రి యగు హార్డిగాజు నేనానిగారు గోరుచున్నారు. గా|| శ్రీనివాసశాస్త్రిగారుగూడ అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునందు ఇట్టి హక్కు ఇమిడి యున్నదని తేటపరచిరి. డాక్టరు బిసెంటుగారును ఈ సంగతిని తేటపరచిరి. గాంధీమహాత్ముడును నెహ్రూగారును, హిందూదేశము విషయమున గూడ ఈసంగతిని తేటపరుపవలయునని కోరుటలో విరుద్ధ మేమి గలదు?

మహాత్ముడు చాపిన సఖ్యకరము నీరీతిని నిరాకరించుట దూరదృష్టి గానేరదు. ప్రతిష్ఠాకొరకు రాండుటేబిలుసమావేశము పైమనురిపోర్టుతో ప్రాద్దుబుచ్చవచ్చును. నిర్బంధశాసనములను కొనసాగింపవచ్చును. రాజకీయనిర్బంధితులను విడువక బోవచ్చును. కాని, ఇంకవలన గలిగెడి నష్టములను పాలకులు గుర్తింపకబోవుట శోచనీయము. ప్రజల స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను చిరకాలము నిరోధించుటకు సాధ్యపడదని తెలుప నక్కరలేదు. నిర్బంధములు కొంత కాలముమాత్రము నిరోధమును సాగింపగలవు. చిరకాల మవి యుపయోగపడజాలవు. వాంఛనీయము గాని ఫలితముల నివి చేకూర్చవచ్చును. అహింసాబద్ధమగు నుద్యమమును అహింసతోనే ఎదుర్కొనుట వివేకము. అటుల గావింపకబోవుటవలన, దేశపరిస్థితులు విషమమై, సమాధానావకాశము తొలగుచున్నది. ఇట్టిఫలితములు గలుగునని, ప్రజ్ఞా లిది వరకే మందలించిరి. కాని వారిమందలంపులు నిరాకరింపబడెను. మహాత్ముని యుద్యమము జనించుటకు గల కారణములను నివారింపకుండ, ఇతర చర్యల

నన్నిటిని గైకొనినను ప్రయోజన ముండదని వెలుప న్నరలేదు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులలో నూటికి డెబ్బదియైదుమంది కారాగృహములలో నున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులందరును కారాగృహశిక్షలకు పాలయిరి. శిక్షింపబడినవారు, వెలుపల జరుగుచున్న వ్యవహారములను గ్రహింప వీలు లేకుండ, దైనికపత్రికా పతనావకాశము తొలగింపబడెను. ఇట్టి సందర్భములలో సయితము, కాంగ్రెసునాయకులు తాము పడుబాధలను యోచింపక, దేశసౌభాగ్యము నిమిత్తము విశాలమగు సూచనల గావించిరి. వీరిముఖ్యోద్దేశ్యము, గౌరవప్రద మగు సమాధానము జరుగవలయు నని మాత్రమే. అట్టి యుద్దేశ్యమునకు భంగముకలుగుటచే, సంధిసంభాషణలు విఫలమయ్యెను. పాలకులు సమాధానము విషయమున తగిన ఆతురము జూపలేదనియు, నాయకులను లొంగిపోవలయు నని మాత్రము కోరిరనియు, నెహ్రూగార్లు భావించుచున్నారు. హిందూదేశము సలిపిన అపారత్యాగములను పాలకులు గ్రహింప జాలకబోవుట శోచనీయము. ఇట్టి ప్రధాన విషయమునందు లేబరు ప్రభుత్వమువారు తాము పూర్వము వాదనము జేసిన స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యముగూర్చి పట్టుదల సూచరయిరి. హిందూదేశము విషయమై లేబరు ప్రభుత్వమున కొక ప్రత్యేక విధానము లేదని తెల్లమయ్యెను. విచక్షణ నంతను వీరు స్థానికపాలకులకే వదలిపెట్టిరి. అంతయుగాని, వీరింతవర కెట్టిస్వంతచర్యదీసికొనినటుల గనుపింపదు. త్వరలో అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమునకు లభించునని వెనుక చెప్పిన మాక్స్ నాల్డుగారుగాని, స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యము గూర్చి పట్టుదల జూపిన లాన్సుబరీ ప్రభుత్వులుగాని, పూర్వవైఖరిని బలపరుపక నిర్బంధ విధానమును సమర్థించుట జూడ, వీరియం దెట్టిమార్పు గలిగెనో యూహింపవచ్చును. కాని ఎంతకాలము ఇట్టి నిర్బంధముల మూలమున పాలింప వీలుగలదో తెలియదు. పాలకుల హృదయమునందు మార్పు గనుపింపవలెనని, గాంధీమహాత్ముడు మొదటినుండియు కోరుచుండెను. అట్టి మార్పు ఎక్కడను గనుపింపలేదని, మహాత్ముడు తేటపరచుచున్నాడు. తదితరుల కయినను, ఎంచ దగిన మార్పు గనుపించుట లేదు. మీదుమిక్కిలి నిరంకుశపరిపాలనము రాను రాను తీవ్రమగుచున్నటుల గోచరించుచున్నది. మహాత్ముని మార్గమును నిరసించువారు స్వాతంత్ర్యమును బడయుట మరియొక మార్గ మేది గలదో నిరూపింపకున్నారు. దేశమంతయు ఈ మార్గముపట్ల సానుభూతి జూపుటయగాక, దానికొరకై విశేష త్యాగముల గావించుట బట్టి, ప్రజల గాఢమగు స్వాతంత్ర్యవాంఛ సువ్యక్తమగుచున్నది. తృప్తికరమగు ప్రత్యుత్తరము వెలువడినచో, సత్యాగ్రహము విరమింపబడునని, కాంగ్రెసు నాయకులు తేటపరచిరి. కాని, అట్టి ప్రత్యుత్తరము వెలువడకుండుట దుర్లభ్యష్టము తప్ప వేరు గాదు. రాజప్రతినిధిగారు తమ కడపటిలేఖలో, రాండుటేబిలు సమావేశమే అన్ని విషయములను విచారించుననియు, కాంగ్రెసు నాయకులు డుల లేఖలో సూచింపబడిన విషయములను చర్చించుటకే వీలులేదనియు, ఇవి అసంభ

వము లనియు, సూచించబడెను. నత్యాగ్రహోద్యమము విరమింపబడినను రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను విడుదలజేయుటకు వీలులేదనియు, స్థానికప్రభుత్వములు వ్యక్తుల యోగ్యతలను సానుభూతితో తిలకించి తగినచర్య దీసికొనవలయునని మాత్రమే తాము సిఫార్సు చేయగలమనియు, రాజప్రతినిధి గారు సూచించిరి. ఇంతవరకు జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములబట్టి రాజప్రతినిధిగారు కాంగ్రెసు దృక్పథమును గ్రహింపలేదని తోచును. స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై ప్రజలీనమయమున గావించిన అపారమగు త్యాగముల విలువను వీరు గుర్తించినటుల దోషము. దేశమంతయు వట్టియాటకోటితనముకొరకు ఇక్కార్యమునకు బూనియుండలేదు. ఈసంగతిని పాలకులు కనిపెట్టుచో, ప్రస్తుతావకాశమును చేపట్టి ప్రజాశయములను సఫలపరచుటయే మార్గమని గ్రహించియుందురు. కేసడలో నిట్టి సందిగ్ధస్థితి జనించినపుడు, స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటచేతనే, పరిస్థితులు చక్కబడెను. దక్షిణాఫ్రికాలోను స్వాతంత్ర్యప్రదానమునకు పిమ్మటనే సఖ్యము గుదిరెను. ఇటీవల విర్లండుసమస్యగూడ స్వాతంత్ర్యప్రదానమువలననే పరిష్కార మయ్యెను. హిందూదేశమువిషయమున మాత్రము అన్యథా భావించుటగాని, అన్యమార్గముల నవలంబించుటగాని పాడిగాజాలకు. ప్రస్తుత సంధిసంభాషణలు విఫలమయినను, పాలకులు ఇతరుల జోక్యము లేకనే, భారతీయుల వాంఛలను సఫలపరచునెడల, శాంతిసఖ్యములు గుదురగలవు. సప్రూ జయకరుగార్ల ప్రయత్నములు, సఖ్యము గుదురుటకు సాధ్యమగునని చూపగలిగెను. గాంధీ మహాత్ముడు తన కడపటి లేఖలో గూడ పాలకులు సమాధానమునకు గడంగుటకు అవకాశము నొసగి, తమ నద్భావమును వెల్లెబ్బించిరి. ఇంతటితో నీ విషయమును ముగింపక లేబరు ప్రభుత్వము వారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును నిర్బంధవిధానమును తొలగించి, రాజకీయ నిర్బంధితులను వెంటనే విడుదలజేసి, స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటకు రౌండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చుచో, సమాధానమున కవకాశ మివ్వకను గలదు. కాంగ్రెసు నాయకులు లేకుండ రౌండుటేబిలు సమావేశమును జరుపవచ్చునగాని, దానివలన లాభ మేముండును? శాశ్వతపరిష్కార మెటుల గుదురును? హిందూదేశము తరపున సమాధానపడగల నాయకులెవరుందురు? రౌండుటేబిలు సమావేశ మెట్టినిర్ణయము గావించినను, దానిని ప్రజలమోదించవచ్చును, దానివలన ఫల మేముండును? ఆపిమ్మట నిర్బంధ ప్రయోగము మూలమున మాత్రమే పరిపాలింపవలసివచ్చును. కాని, యిట్టి కద్ధతి పాలకులకన్నను గూడ పాలకుల కెక్కుడు స్వదాయకమని, ప్రస్తుతస్థితి తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అందుచే, పాలకులలో నికనయినను హృదయపరివర్తనము గలిగి, సమాధానమున కవకాశ మేర్పడు గాక యని కోరెదము.

నానారాష్ట్రసంఘము

నానారాష్ట్రసంఘము త్వరలో జనీవాలో గూడనున్నది. బ్రిటీషుప్రతినిధులు బయలుదేరిరి. ఈసభలో చాల ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడును. ఈసంఘమువారు నియమించిన ఉపసంఘ

మువారు, బ్రిటీషువారు జూపుచున్న పాలెస్తీను పరిపాలనావిధానమును ఖండించుచు, ఇటీవల నొక రిపోర్టును బుపిరి. దీనియందు, పాలెస్తీను ప్రజలను స్వపరిపాలనమునందు సుశీక్షితుల గావించుట లేదనియు, యూధులమధ్యను అరబ్బులమధ్యను గల వైషమ్యములను నివారించుటకు తగు ప్రయత్నములు జరుగలేదనియు, రిపోర్టు చెలిపెను. ఈరిపోర్టును ఖండించుచు, తమ దృక్పథమును సమర్థించుచు, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు ప్రకటన గావించిరి. రాబోవు నానారాష్ట్రసంఘసభలో, ఈవిషయములు చర్చకు రాగలవు. ఎట్టినిర్ణయము గావించునో ముందుగాని తెలియదు. ప్రాచీనప్రధానమంత్రియగు బ్రయండుగారు సంయుక్తయూరపియను రాష్ట్రవిధానము నేర్పరుపవలయునని కొంతకాలము నుండియు ప్రయత్నించుచుండిరి. వీరిసూచనలను వివిధ యూరపియ ప్రభుత్వములకును బంపగ, కొందరు తమ ఆమోదమును తెలిపిరి. కొందరు మార్పుల గోరిరి. మరికొందరు అసంగీకారమును సూచించిరి. ఈవిషయముగూడ రాబోవు సమావేశమునందు చర్చకు వచ్చును. ఇయ్యది అంగీకరింపబడుచో, యూరపు ఖండపు పరిణామము వేరుమార్గము ద్రొక్కగలదు. అమెరికా వైఖరియు మార్పుజెందుచున్నది. నానారాష్ట్ర సంఘ నిర్ణయము లెటులుండునో చూడవలయును.

ఇంపీరియల్ సమావేశము

సెప్టెంబరు మాసంతమున జరుగనున్న ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు వివిధ అధినివేశరాజ్యముల నుండియు ప్రతినిధులు వెడలుచున్నారు. ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికా ప్రతినిధు లిదివరకే వెడలిరి. ఆఫ్రికా ప్రతినిధి యగు హార్జిగాజి నేనానిగారు, అధినివేశరాజ్యములకు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవు హక్కుగలదని, నిరూపించుచు ఆసంగతిని ఇంపీరియల్ సమావేశమువారు స్పష్టముగ తీర్మానింపవలయునని కోరిరి. వీరు ఇదివరకే బ్రిటీషుప్రధానమంత్రిగారితో ముచ్చటించియుండిరి. హార్జిగాజిగారి తీర్మానమును, ఇతర అధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులవా రామోదించెదరనియు, అది నెగ్గుననియు తలంపవచ్చును. మరియొక ముఖ్యవిషయము, సామ్రాజ్య ఆర్థిక సమస్య. ఈ విషయమై ఇంగ్లండులోనే అభిప్రాయ భేదములు చెలరేగుచున్నవి. లిబరలువత్తుమునందు అభిప్రాయభేదములు గలవు. కన్సర్వేటివువత్తుమునందీ విషయమై చీలిక గలిగెను. లేబరు వత్తుమునందు గూడ భేదాభిప్రాయములు గలవని, విదితమయ్యెను. లేబరు ప్రభుత్వమువారు ఒకవిధమగు సూచనలను గావించినను, తాము భిన్న సూచనల గావించెదమని బాల్కువినుగా రిదివరకు చెలిపిరి. అధినివేశరాజ్యముల యభిప్రాయములు గూడ మార్పుజెందుచున్నవి. తుద కెట్టి నిర్ణయము గావించబడునో యూహింప వీలులేకున్నది. హిందూదేశమునకు గూడ ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు ప్రాతినిధ్యమున్నను, దీనివలన ఎట్టి యుపయోగముండదు. ఇండియా ప్రభుత్వప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయములను వ్యక్తపరచజాలరు. హిందూదేశము మిగిలిన రాజ్యములవలె స్వాతంత్ర్యమును పొందినగాని, యిట్టి సమావేశములలో హిందూదేశాభిప్రాయము నెగ్గజాలను. అంతవరకు, హిందూదేశ

కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కాశీ గృహ బాసము

నేటికి 139 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

సభ్యత్వము అలంకారప్రాయముగ నిలిచియుండుట నహజము.

కెనియాస్థితి

కెనియా గవర్నరుగారు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రిగ్గుగారు కెనియాలోని రాజకీయ పరిస్థితులను చర్చించుచు, తెల్లవారల దృక్పథమును పూర్తిగ సమర్థించిరి. ఈ విషయమై కెనియా హైందవ కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ అసమ్మతి జూపుచు, కాలనీల మంత్రికిని, ఇండియా మంత్రికిని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని గూడ తంతివార్త నంపిరి. కెనియా గవర్నరుగారి ప్రసంగములు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వాశయములకు విరుద్ధముగ నున్న వనియు, శ్వేతనివాసుల దృక్పథమును మాత్రము వీరు వెల్లడి జేసిరనియు, కెనియా ప్రజల విషయమున బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలను తప్పక సఫలపరపవలయుననియు, వీరు గోరిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు చెలిపిన సూచనలను గూడ కెనియా గవర్నరుగారు నిష్కలము గావించజూచుట చోద్యము. భారతదేశమునకు స్వేచ్ఛ లభించినగాని, కెనియా మున్నగు ప్రదేశములలోని భారతీయుల డేమమును కాపాడగలుగునని తోషకు. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయమున, కెనియా గవర్నరుగారి సూచనలపట్ల, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారింతవరకు అసమ్మతి జూపెదరో చూడవలయును.

బార్డోలి పన్నులనిరాకరణము

అరెస్టులు, భూముల జపులు

మారటు, సెప్టెంబరు 5:—బాల్ (బార్డోలి) లోనున్న రయితులందరకును జప్తునోటీసు లందజేయబడెను. తాలూకాలోని యితర గ్రామములలోనివారికి గూడ అందజేయబడెను. మరోబాయి తళంజి (పైద్ద) గారి భూములన్నియు ప్రభుత్వమువారు భుక్తపరచుకొనిరి. మెరోబాయిగారు, వారి కుమారుడు ఆరెస్టు జేయబడిరి. (ప్రీ ప్రె.)

సమ్యక్మోసమునకు అరెస్టు చేయబడుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 5:—రాయపురములో నివసించుచున్న వరదప్పాచారియను కమసాలి మూడు నెలలక్రిందట యొక మార్వాడీవానియొద్దనుండి రూ 106 విలువగల వెండిని తీసికొని దానితో కొక పల్లెరమును తయారుచేసి యిచ్చుట కొప్పుకొని, నిన్నటివరకును యెవరికిని గాప్పించకుండెను. ఈతనిని గత మూడు నెలలనుండియు పోలీసువారు వెదకుచు నిన్నటిదినమున బార్డోలిలో ఆరెస్టు చేసిరి. ఇతడింతకు పూర్వము నేకసార్లు, మరి కొందరిని కూడ మోసపుచ్చి యుండెనని, పోలీసు విచారణబట్టి తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసు కమిషనరు సాక్ష్యమియ్య నిరాకరించుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:—పోలీసు కమిషనరు పోలీసు వాడల, బెండి బజారులో జరిగిన దోర్లనములగుర్చి విచారింప నియమింపబడిన కార్పొరేషను విచారణసంఘముయొంటు సాక్ష్యముచెప్ప నిరాకరించినందున, కార్పొరేషను పభ్యు లందరును విచారణకు తోడ్పడవలెనని కార్పొరేషనులో తీర్మానింప నున్నది. పోలీసుగారు కార్పొరేషను సభ్యులు. (ప్రీ ప్రె, సెం వర్డు.)

(15-వ పేజీ తరువాయి)

నాకు తోచదు. అందుచేతనే ప్రతిపక్షం నాధారముగాని చర్యలకు దిగుట అసాధ్యమని నేను స్పష్టముగా చెప్పినట్లుండదు. మీరు మరల కాంగ్రెసు నాయకులను చూడగోరవద్దే వారి కి సంగతి స్పష్టమవుతుందని నేను కోరుతున్నాను.

ఆగస్టు 16 వ తేదీనాడు మీరు వారికి వ్రాసిన ప్రతిస్పందనకంటే కఠినమైన పేరానుగూర్చి చెప్పాలని సంగతి యొకటి కలదు. మన మీ సంగతులనుగూర్చి చర్చించినప్పుడు, కానోల్లంపునము విరమింపబడినట్లు దింక నట్లు అర్థమవుతుంది. కాబట్టి, ఒక్క-లావోరు కుట్రకేసు, చిట్టగాంగు దోపిడీకేసుల సందర్భములో తప్ప, మిగతా విషయములలో ఆర్థికమైన అంశాలలో నుంచుకోవలసి నేను చెప్పియుంటిని. కాని కానోల్లంపునము విరమింపబడినదను కారణమునబట్టి సరిగా అట్టిది విరమింపబడినందుమునకే స్థానిక ప్రభుత్వములకు (రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు) గూడ కానోల్లంపునములో శిక్షింపబడినవారినిగాని అరెస్టు విచారణలోనున్న వారినిగాని వెంటనే విడుదలచేయవలసి దగిన యవకాశ ముండునో ఉండవో నిశ్చయముగా నేను చెప్పజాలనని కూడ స్పష్టపరచియుంటిని. ఈసందర్భములో, ఉదాహరణముతో కార్యనిర్వహణమును నిర్వహించవలసి యుండునని నేనెంతగానూ నాశించుచుండెను, అయితే ను ప్రత్యేక స్పృహ ములనుబట్టి సానుభూతితో వారిని ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారు పరిశీలించవలసి వారికి సలహానొసంగవలసివచ్చుచున్నట్లు నేను చెప్పగలిగిన పనియనికూడ అప్పుడు నేను స్పష్టముగా జెప్పియుంటిని. కాంగ్రెసువారు కానోల్లంపునమును విరమించి లండన్ సభలో పాల్గొన గోరవద్దే వారి కుండవలసిన ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి మీరు నూచించి యున్నారు. ఈసందర్భములో కాంగ్రెసువారు, అధిక సంఖ్యాకత్వము విషయమున, సభ మొత్తముమీదనే తమకు మెజారిటీ యుండవలెనని కోరుట లేదని మీరు చెప్పినట్లును, అట్లుచేసి, కాంగ్రెసువారికి తగినంత ప్రాతినిధ్యము సమూహ వలసినదిగా సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారిని కోరుటలో నా కే మియు కష్టముండదని నేను నాయభిప్రాయమును తెలియబరచినట్లును నాజ్ఞాపకము. కాంగ్రెసుపక్షమువారు తమ కష్టమైన ప్రతినిధులపై ను వ్రాసియున్నచో, ఆవసరమునబట్టి, ఆక్షేపణకేసు పరిశీలించుటకు నేనంగీకరించెదననికూడ నేను చెప్పియుంటిని. ఎట్టిపరిస్థితులలో, మిత్రపక్షములకు తగిన ఫలము, మిత్రాశీచించిన ఫలితము, కలగకుండ పోయినచో ప్రజలకు పూర్తిగా తెలిసియుండవలయును, అందుచే ఉత్తరముల శీఘ్రముగా ప్రకటింపబడుట మంచిది. ఈ కారణమున బట్టి నాస్థిని గూర్చియు, నా ప్రభుత్వముయొక్క స్థితిని గూర్చియు స్పష్టముగా మీరు తెలిసికొన గోరుచుండునని నాయభిప్రాయము.

ఇట్లు
(సం) ఇర్విక్.

నెహ్రూ పండితులను మరల సందర్శించుట

కాంగ్రెసు నాయకుల యుత్తరము విషయములో మాచే నూచించబడిన కొన్ని సంగతులనుగూర్చి రాజప్రతినిధికిని మాకును జరిగిన సంప్రదింపులయొక్క ఫలితములనుకూడ కాంగ్రెసు నాయకులకు తెలుపుటకు రాజప్రతినిధి మా కుజ్జ సోసగిరి ఆగస్టు 28-వ తేదీనాడు సిద్ధునుడవలె నెహ్రూ పండితులను చా|| మొ హమ్మద్ గారిని 30, 31 - వ తారీఖుల నాడు నైఋతీ సభాపింఛితిమి. వారికి రాజప్రతినిధి గారి లేఖను జూపించి, మా సంభాషణయొక్క ఫలితములను తెలియబరచితిమి. ఆగస్టు 15 తేదీన వారు మాకు వ్రాసియుండిన యుత్తరములో నూచించబడి యుండినట్టియు, ఆగస్టు 28 తేదీగల రాజప్రతినిధిగారి జాబులో యెత్తుకొనబడి యుండనట్టియు సంగతుల విషయములో, యీ క్రిందిపద్ధతియై యొడంబడిక సాధ్యమగునని రాజప్రతినిధిగారితో మేము జరిపినసంభాషణలవలన మేము నమ్మగలిగి యున్నామని వారికి తెలియజెప్పితిమి. (అ) రాజ్యాంగ సూత్రము విషయములో ఆగస్టు 28వ తేదీనాడు రాజప్రతినిధి మాకు వ్రాసియున్న యుత్తరమునందు రెండవ పేరాలో నూచించబడిన సాల్లు ముఖ్య సూత్రములలో నుడువబడిన రీతికి సంగతి సందర్భము లుండ గలవు.

(ఆ) ఇండియాను యుత్తరము ను పుడు సామ్రాజ్యమునుండి విడిచివేయుటకు హక్కుండునా యను ప్రశ్నను గూర్చుచేటటు సమావేశములో గాంధీజీ గారి తెచ్చుటకు యనుసరింపబడునా యను విషయములో, సంగతిసందర్భము లున్నవి:— "రాజప్రతినిధిగారు మాకు వ్రాసిన లేఖలో నుడివియున్నట్లుగా, రాండుచేటటు సమావేశము స్వేచ్ఛగా, సంప్రదింపులను జరుపుట కుద్దేశించబడినసమావేశము. కావున నేర్పరను తనకు రుచించిన ఏ ప్రశ్న నైనను నూచించవచ్చును కాని, యీ ప్రశ్న నిపుడు గాంధీగారు లేచియుంటు వివేకవంతముగా జాలదని రాజప్రతినిధి యభిప్రాయపడిరి. అయినను, వారు ఇండి

యా ప్రభుత్వమును యీ ప్రశ్నతో సంబంధింపునో, యీ ప్రశ్నను చర్చనీయాంశముగా పాటింప ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులు గారని యే రాజప్రతినిధియందురు. అప్పటికిని గాంధీగారి ప్రశ్నను లేచియు గోరుచో రాండుచేటటు సమావేశములో వారటుల గావించవలసిన యున్నారని ఇండియాను ప్రతి ప్రభుత్వమువారు తెలియబరచుచు.

(ఇ) ధనవ్యయభారముల గొన్నింటిని ఇండియాభరింపవలసియుండుటను గూర్చియు, యీ విషయమును నిష్పాక్షికముల విచారణసంఘముచే పరిశీలంపబడునట్లుల జేయుటనుగూర్చియు రాండుచేటటు సమావేశములో, చర్చించుటకుగల హక్కు విషయములో సంగతి సందర్భము లిట్లుండును:— ఋణములనున్నట్టిని పూర్తిగా నిరాకరించు యెట్టి నూచనకయినను రాజప్రతినిధి యొప్పుకొనజాలరు. అయినను ఇండియాను ప్రభుత్వ భారమునకు సంబంధించిన యెట్టి ప్రశ్న నైనను, నేర్పరను, రాండుచేటటు సమావేశములో పరిష్కారమై గొనిరావచ్చును.

(ఈ) ఉప్పుచట్టమునుండి రక్షణయొసంగు విషయములో రాజప్రతినిధిగారి వాదన యిది (1) ఉప్పుపన్నునుగూర్చి నైపుణకమిషనువారు గావించియున్న సిఫార్సు యంగీకరింపబడుచో, యీ పన్ను రాష్ట్రముల వశమునకు మార్పబడగలదు. (2) మరియు, యిప్పటికే ప్రభుత్వాదాయము చాల లోటుగలిగియుండెను. కాన, ఆదాయమున కుపకరించు యీయుపకరణమును పోగొట్టుకొన ప్రభుత్వమువారిచ్చగింపరు. అయినను, ఉప్పుచట్టమును కానసభవారిచే రద్దుపరిచగలిగినచో, యిట్లు రద్దుపరచుటవలన గలిగిన యాదాయపు నష్టమును భర్తీ చేయుటకు మార్గము నూచించబడుచో, రాజప్రతినిధియు, వారి ప్రభుత్వమును యీ ప్రశ్నను దాని గుర్తొనల వనసరించి యాలోచింపగలరు. కానములలో నుప్పుచట్ట మొక భాగముగానుండువరకు నుప్పుచట్టము బహిరంగముగా యిట్లుండుంపబడుటకు రాజప్రతినిధి యుపేక్షించజాలడు. సద్భావమును, శాంతియు మరల నెలకొనినపిదప, దేశములోని బీదలకు యార్థికసహాయ మేరీతిని చక్కగానొసంగబడగలదో రాజప్రతినిధిజే, వారి ప్రభుత్వముతోను, గలిసి సంప్రదించుటకు హైదరాబాదునాయకులపై ను రాజప్రతినిధి హైదరాబాదునాయకుల చిన్న సమావేశము నొకదానిని సంతోషముతో జరిపెదరు.

(ఉ) పిక్కటింగు విషయములో సంగతిసందర్భములివి:— పిక్కటింగులవలన ప్రజలలోనే యొక భాగమునకుగాని యిబ్బంది చిహ్నము (మ్యానెజు) గల్గినను, పిక్కటింగుతో సహా మనుష్యులయొడ జబర్దస్తీ, బల ప్రయోగము మొదలగునవి జరిగినను, కానముల ప్రకారము చర్యదీనికొనుటకు రాజప్రతినిధి హక్కు నుంచుకొనెదరు. మరియు ఉన్నట్టుండి యుడయింపగల పరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు వలయు కాననాను సారమును అధికారమునకూడ ప్రభుత్వమువారు గల్గియుండురు. పై పరతులకు లోబడి, శాంతి నెలకొనినపుడు పిక్కటింగు ఆర్థిక సైన్సు ఉపసంహరింపబడును. (ఊ) 6 వ ప్రశ్న, కానోల్లంపునోధ్యమసందర్భమున రాజీనామా నిచ్చియున్నట్టియు, తొలగింపబడియున్నట్టియు నుద్యోగములకు సంబంధించినది. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన దేనునగా, ఈ ప్రశ్న ముఖ్యముగా స్థానిక ప్రభుత్వములకు సంబంధించినది. ఉద్యోగములు ఖాళీగా నుండవలయుననియు, యిటీవలి చిక్కునను యములో ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడినట్టియు, విద్యసనీయులయొద్దయు మనుజులను వారి యుద్యోగములనుండి తొలగింపరాదనియు వరతులకు లోబడి, యావేశాధిక్యముచేత నుద్యోగములను వదలినవారిని మరల నుద్యోగములోనికి స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తీర్చుకొనెదరని నమ్ముచుండును.

(బు) పత్రికా కాననముక్రింద ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనిన ముద్రాపాతములను వాపసుజేయు విషయములో నేమియు కష్ట ముండజాలదు.

(బూ) జరిమానాక్రింద చెల్లించబడిన మొత్తమును, ఆస్తులను మరల నిచ్చివేయు ప్రశ్న 8 - వది. ఈ విషయమై స్పష్టమగునిర్ణయ మవసరము. వశపరచుకొనబడినట్టియు, అమ్మబడినట్టియు ఆస్తుల విషయములో యితరుల (మూడవ మనుష్యుని) హక్కులుకూడ నిమగ్నమైయుండవచ్చును. జరిమానాను వాపసు జేయు విషయములోకూడ కష్టములు గలవు. ఈ విషయములో స్థానిక ప్రభుత్వములు స్వాధీనమై ప్రతి సంవత్సరంపకు వని మాత్రమే రాజప్రతినిధిగారు నుడువగలిగి యున్నారు.

9 వ ప్రశ్న:— ఖైదీలను వదలిపెట్టు విషయములో, జూలై 28 వ తేదీగల తమ యుత్తరములోనే రాజప్రతినిధి గారు తమ యభిప్రాయములను వివరించి యున్నారు.

పై పద్ధతులపైని రాయబారము లింకను కొనసాగింప వీలుగలదనుట

మా కిక్కుండుగల కాలవ్యవధి తక్కువగానున్నప్పటికి, పైనినూచించిన పద్ధతులపై మారాయబారముల నింకను కొన

సాగించుటకు వీలు గలదని నెహ్రూపండితులకును, చాక్లరు నైపుణకమిషను గారికిని స్పష్టముగా తెలిసితిమి. అయినను యీయధారముపై నెట్టియొడంబడికను గావించుకొనుటకును సమ్మతింపజాలనునని వారు నుడివి, గాంధీగారి కి క్రిందిజాబు (నోటు) నొసంగిరి:—

10

నెహ్రూగారు గాంధీజీకి పంపిన ఉత్తరము

నెయిసీ నెంటులు జయలు, ఆగస్టు 30, 1980, గాంధీజీకి:— నన్ను, నేడునుగూడ సప్రాజయిక్ గార్లతో మేము మరికొన్ని సార్లు సంభాషించితిమి. వారిలో దీర్ఘముగా చర్చించు సవకాశము లభించినది. ఆగస్టు 28 వ తేదీనాడు ఇర్విక్ ప్రభుత్వము వ్రాసిన ఉత్తరమును వారు మాకిచ్చిరి. ఆగస్టు 15 వ తేదీనాడు మనము సప్రాజయిక్ గార్లకు వ్రాసిన లేఖలో గల నూచన సాధారణమైనవి చర్చించుట అసాధ్యమనియు, అందుచే సప్రాజయిక్ గార్ల ప్రయత్నములు నిష్ఫలములైనవనియు ఈ యుత్తరములో స్పష్టముగా తెలుపబడినది. మన జాయింటు ఉత్తరములో సంతకముచేసిననా రెండవనూ, తమ తమ వ్యక్తిభాగ్యతలమీద ఎంతవరకు పోగలిగినదియు పూర్తిగా చర్చించినపై మన మా యుత్తరమును వ్రాసియుంటిమి. మనకు సంగతి మీ రెగురుదు. కొన్ని కొన్ని ప్రధానములైన వరతు లంగీకరింపబడ వలయుననియు, బ్రిటిష్ గంగ్సు మెంటువారు దీనినిగూర్చి స్పష్టముగా ప్రకటింపవలయుననియు లేకపోయినచో ఎట్టి పాస్కూ-రమును తృప్తికరముగ నుండజాలదనియు మన మిందు వ్రాసియుంటిమి. ఇట్టి ప్రకటన బ్రిటిష్ గంగ్సు మెంటువారు చేసినచో, కానోల్లంపునమును విరమింపవలసినదిగా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణసంఘమువారికి నూచించుటకు మన మంగీకరింపవలసియు, కాని, కానోల్లంపునము విరమించుటతో బాటుగనే, మన యుత్తరములో నూచించబడిన కొన్ని యంశములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రుణపరచవలసి యుండునని కూడ మన ముందు వ్రాసియుంటిమి. ముందుగా తెలపవలసిన యీ యంశము లన్నియు సంతృప్తికరముగా ప్రకటింపబడినచో తరువాత లండన్ సభ ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చియు, అందు కాంగ్రెసువారు పాల్గొనుటను గూర్చియు నిశ్చయింపబడునని కూడ నందు తెలిపియుంటిమి.

“ఈనూచనల సాధారణముగాదీనికొని చర్యలను సాగించుటయే అసలు అసాధ్యమని ఇర్విక్ ప్రభుత్వ అభిప్రాయపడుచున్నాడు. ఇట్టి సందర్భములలో మనకు సమాధానమున కవకాశ మేమియు నుండజాలదు. ఇర్విక్ ప్రభుత్వ ఉత్తరములోని సంగతులను, దానినిధోరణియు నటుండ, ఈ నడుమ ప్రభుత్వమువారు సాగించిన చర్యలనుగూడ వారికి శాంతి యుక్త-రలేదని తెలియజేయుచున్నవి. ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణ సంఘము సమావేశమగునని ప్రకటింపబడిన వెంటనే ఢిల్లీ రాష్ట్రములో పైసంఘసమావేశము కాగూడదని నిషేధించుటలోను, అటుతరువాత ఆ సంఘమునందలిసభ్యులను చాలమందిని అరెస్టుచేయుటలోను గల యర్థమిది మొక్కటియే కాని మరియేమియు గాదు. ఈ అరెస్టులను గూర్చి కాని యీగవర్న మెంటువారి తక్కినచర్యలనుగూర్చి కాని మేమేమియు మొరజెట్టుకొనవోము. ఈ చర్యలలో కొన్ని నాగరకతాపీనములైనవనియు ప్రకటించుటకు మా యభిప్రాయము. వానికి మాన్యగతము కాని ఒక వైపునుండి ఏ సంస్థ శాంతి నీయగలదో, ఏ సంస్థతో సమాలోచింప గోరుచున్నామో ఆ సంస్థమీది కే దండెత్తుటకును, మరియొక వైపునుండి శాంతి కావలయునని కోరుటకును సంబంధమేమియు గనబడదు. దేశమునందంతటను కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణ వర్గమును నిషేధించి దాని సమావేశములను నిరోధించినచో ఇంక శాంతి కవకాశము రవ్వంత యైన లేదనియే దానియర్థము. ఎట్టి పరిస్థితులలోనైన సరే, ఈజాతీయోద్యమ మిట్లు కొనసాగుచుండవలయుననియే తప్పక దానియభిప్రాయము. కాకపోయినచో భారతీయులపక్షమున మూలములు కధికారముగలవారందరూ భారతదేశకారాగృహములలో బడియున్నప్పుడు మరియొక నెవ్వరితో సంప్రదింపులు? ఇర్విక్ ప్రభుత్వ లేఖయు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి చర్యయు, సప్రాజయిక్ గార్ల ప్రయత్నములు భగ్నములైనట్లు స్పష్టపరచుచున్నవి. ఈ ఉత్తరములోని విషయములను పిరు తెలిపిన సమాధానములను బట్టి చూడగా ఇంతకుపూర్వము మనము స్థిరపరిచిన స్థానముకంటెను గూడ వెనుకకే పోవునట్లు మాకు కనబడుచున్నది. మన భావములకును ఇర్విక్ ప్రభుత్వ గారి భావములకును అపారమున భేదము కనబడుచుండుటచే వివరములను తెలుపుట యవసరము. కాని ఇర్విక్ ప్రభుత్వ గారి లేఖలోని యంశములను కొన్నిటిని మీకు మేము తెలుపగోరెదము. ఇర్విక్ ప్రభుత్వ వెనుక భారతకానసభలో

నుపన్యసింపబడు తెలిసిన విషయములును, జూలై 16న తేదీన ఇర్విక్ ప్రభువు సప్తా జయకర్తగా ప్రాసిన లేఖలోని విషయములును మాత్రమే యిప్పుడు మరల ఇర్విక్ ప్రభువు లేఖలో తెలుపబడినవి. ఎరవాడ చెరసాలనుండి మన మందరమును కలిపి ప్రాసిన లేఖలో మనము నూచించి యుండునట్లు ఆ ఉపన్యాసములోని వాక్యము లన్నియును ఉపసీతములుగా మన్నని. వాటిలో గొప్ప యర్థ వినిపియుండినను ఉండవచ్చును లేదా అని నిరర్థకములైనను కావచ్చును. భారతదేశమందలి ప్రజలకు జాగ్రత్తమునట్టి సంపూర్ణ జాతీయ ప్రభుత్వమును వెంటనే యిచ్చుటయును, దేశరక్షక సైన్యము పైనను ఆర్థిక విషయములపైననుగూడ ప్రజలకు అధికారము నొసగుటయును వెంటనే నెరవేర్చవలసిన భారతీయుల కోరికలుగా భావింపబడవలయునని మన మందరమును కలిపి ప్రాసిన లేఖలో స్పష్టముగా తెలిపియున్నాము. కావున మామూలుగా భద్రములు అయివచ్చినవిగూర్చి అలోచించుటకు, ఆలస్యమును గలిగించుటకు నుగూడ ఎట్టి యవకాశమును లేనేలేదు. ఇప్పుడధికారమును వహించియున్న వారి యధికారమును ప్రజాప్రభుత్వమునకు వశపరచుటలో కొన్ని కుదురుబాటలు ముఖ్యముగా జరుగవలసియే యుండును. భారతీయులచే ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులే వీనిని నిర్ణయింప నర్హులని యిదివరకే తెలిపియున్నాము.

భారతీయులు తమ యిష్టము వచ్చినప్పుడు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవుటకు వారికిగల హక్కునుగూర్చియు బ్రిటిషువారి హక్కులను సగుణాయములగుర్చి పరిష్కరించుట కొక స్వతంత్ర విచారణసంఘము కేర్వరచుటను గూర్చియు రాజప్రతినిధి లేఖలో "రాండు లేబిల్ సభ కేవలము స్వతంత్రమైన సభయే కావున అచట ఏ సమస్యనైనను చర్చకు తీసికొని రావచ్చును" అని మాత్రమే యున్నది. ఈ విషయము వెనుక జెప్పిన దే. క్రొత్త దేవి యును కాదు. "బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నుండి విడిపోవుట ను గూర్చిన సమస్యను భారతీయ ప్రతినిధులు నిజముగా చర్చకు తీసికొని రావలసినవో ఇండియా దొరతనమువారు దానిని బహిరంగ సమస్యగా ఆలోచింపజాలరు. భారతీయ ప్రతినిధులు దీనినిగూర్చి రాండు లేబిల్ సభలో చర్చింప గోరెదరని మాత్రమే వారు ఇండియా మంత్రికి చెప్పెదరు అని ఇర్విక్ ప్రభువు తెల్పెను.

ఆర్థిక సమస్యలను గూర్చి పరిశీలనపడవగినది యేవో కొన్ని మాత్రమే యుండగలవు, అని ఇర్విక్ ప్రభువు ప్రాసెను. అట్టి సమస్యలలో భారత ప్రభుత్వముగల అను సమస్యగూడ చేర్చవలసి యుండునని మేము కోరుచున్నాము. ఈ రాండు సమస్యలను చాలముఖ్యములని, నూయభిప్రాయ మగుటచే వీనిని గూర్చి ముందుగా మనకు ప్రభుత్వమువారితో సంగీకారము పురుట ప్రధానాంశమే యగును.

రాజకీయ కైదీలను విడుదల చేయుటనుగూర్చి రాజప్రతినిధి తెలిపిన విషయములు చాలసంబంధములగును అసంతృప్తి కరముగను ఉన్నవి. అహింసాత్మకమగు సత్యాగ్రహమున జైలుకు పోయివారి నందరినైనను విడుదల చేయుదురని ఆయన వాగ్దాన మియ్యలేదు. ఈ విషయమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారే పరిష్కరింప నర్హులని ఆయన తెలిపెను. ఇట్టి విషయమునందు రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల యొక్క యా స్థానిక ప్రభుత్వముల యొక్కయు అనుగ్రహముపై నాధారపడి ముందుకు ముక్తిప్రస్తుతము. అహింసానిరతు లగు భారత కైదీల విషయమునుగూర్చి రాజప్రతినిధి యేమియు చెప్పలేదు సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడుటకు పూర్వమే రాజకీయ సేరములని శిక్షింపబడిన కాంగ్రెసువారి రాండులో కలరు. మారట్ కేసులోని కైదీలు ఈ తెగలోనివారేయని మనమొకరకే స్పష్టముగా తెలిపియున్నాము. ఈ కేసు ఇంకను విచారణలోనే యుండుటచే 18 నెలలనుండి పరందరనూ చెరసాలలోనే యున్నారు. కాన పరనందరిని వెంటనే విడుదలచేయవలయును.

ఇర్విక్ ప్రభువు డెంగల్ లాహూరు అడ్మినిస్ట్రేషన్ కుల కైదీలను ఈ తెగలో చేర్చగూడదనెను. మేముందుల కంగీకరింపజాలము. దౌర్జన్యము సలిపినందులకు శిక్షింపబడినవారినిగూడ వదిలివేయవలెనని మనము కోరియుండలేదు. మనయొద్దయును కేవలము అహింసాత్మకములగుటవలన చిక్కు కలిగింపకుండుటకే మనము కోరలేదు. కాని, వారిని వదలుట మన కిష్టములేక కాదు. దౌర్జన్యమునకు సంబంధించినవారిని ప్రత్యేక స్వాధీన సాసములవారు విచారింపవలెను. వాటిపై అప్పీలు లేదు. అని రాజప్రతినిధి అడ్మినిస్ట్రేషన్ చేసియుండెను. ఇది స్వాధీనముగాదు. మన దేశీయులగు పిరినిగూడ మామూలు స్వాధీనసాసములలోనే విచారణ చేయవలయునని యైన మనము కోరకతిప్పదు. పిరివిషయమున ఎన్నియో అర్హుల విషయములు వివరించినవి. బహిరంగ స్వాధీనసాసములలోనే పిరిని కలిగియున్న కొట్టిరి తెలిపినదిగావున పిరి విచారణ మామూలు స్వాధీనసాసములలోనే జరుగుట మిక్కిలి యవసరము. పిరికి ఎట్టి సౌకర్యములను కలిగింపకుండుటచేతను అసమ్యక్తిని తెలుపుటకు చిరకాలమునుండి పి

రిలో కొంద రిప్పుడు నిండుకోడీలు బానియున్నారు. వారిలో కొంద రిప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చేరువగా నుండవచ్చును. తెంగాలు అడ్మినిస్ట్రేషన్ రద్దుపరిచి దానికి బదులుగా ఇప్పుడు నంగరాష్ట్ర కావనసభవారి కచేరీయును చేసిరిని తెలియుచున్నది. అట్లుయును అడ్మినిస్ట్రేషన్ దుర్వినియోగము చేపట్టుచున్నది. ఇప్పుడు నంగరాష్ట్ర కావనసభలో సరియైన ప్రజాపతినిధులెవరును లేరుగావున అసభలో ఆమోదింపబడినను అట్లుమన కెట్టి విలువయునుండదు.

నీరుగుడ్డలకాణములవద్దను, సారాదుకాణములవద్దను ఇకముందు పికెటింగుచేయుటనుగూర్చి యిప్పుడున్న పికెటింగు అడ్మినిస్ట్రేషన్ రద్దుపరచుటకు రాజప్రతినిధి యంగీకరించెను. కాని, అవసరము కలిగినవో మరల పికెటింగు నిరోధించుటకు క్రొత్త స్వాధీనాధికారముల నుపయోగించెదనని అతడు ప్రాసెను. అనగా అతనికి అవసరమనితో వివస్వజ్ఞు క్రొత్త అడ్మినిస్ట్రేషన్ చేయుచుండగలడనియే యర్థము. మనమందరమును కలిపి ప్రాసిన లేఖలో ఉప్పుచట్టమునుగూర్చియు ఇతరవిషయములనుగూర్చియు మనము చేసిననూచనలకు రాజప్రతినిధి సమాధానములకుడ ఎంతమాత్రమును సంతృప్తికరముగా లేవు. ఉప్పునుగూర్చి మిగిలిన ప్రామాణికములని ప్రసిద్ధిపడసియున్నారగాన ఆవిరములన్నియు మేమిచ్చుట తెలుపుట అవసరము. ఈ విషయములను గూర్చి యిదివరకు మనము తెలిసిన భావములను మార్చుకొనుటకు మా కిప్పుడెట్టి కారణమును కనబడుటలేదు.

మన మందరమును కలిపి ప్రాసిన లేఖలో కోరిన ముఖ్య విషయములనుగూర్చియు కొన్ని స్వల్ప విషయములనుగూర్చియునుగూడ రాజప్రతినిధి యంగీకరింపగలిగియుండలేదు. మన దృక్పథమునకును ఇర్విక్ ప్రభువు దృక్పథమునకును అవధిమితమైన భేదము కనబడుచున్నది. ఈ భేదము మిక్కిలి ప్రధానమయినదిగా నుండ నున్నది. మేము ప్రాసిన యీ లేఖను నోట్, శ్రీమతి సోజీబీదే, సర్కార్ లు భాయిపలేట్, జను రాందాన్ డౌలెట్ రాంగార్లకుడ మామించి సప్తా జయకర్తగార్లకు ప్రత్యుత్తరము ప్రాసె యాయుగోరెదము. ఈ రాజు బారములను గూర్చిన యంశముల నన్నిటిని దేశీయులకు తెలుపుటలో ఇక సంత మాత్రమును ఆలస్యము జగగనాడదు. వారికట్లు తెలుపకుండుట స్వాధీనముగాదు. ఈ లేఖల నన్నిటిని ప్రత్యక్షముగా ప్రకటింపబడుటయేకాక, వీటి ప్రతులన్నిటిని ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగూడ చాదరీ ఖిల్ఖిజ్జామకాగారికి పంపవలయునని కూడ మేము సప్తాజయకర్త గార్లను కోరియుంటిమి. ఈ విషయములన్నిటిని ఇప్పుడధికారము వహించియున్న భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి వెంటనే తెలుపకుండు మన మేవనిని గూడ చేయగూడదు.

(సం) మోతీలాల్,
" నయ్యద్ మహమద్
" జవహర్లాల్

కాంగ్రెసు నాయకుల కడవటి లేఖ

అంతట మేము సెప్టెంబరు 3, 4, 5 తేదీలలో యెరవాడ జైలునందు గాంధీగారిని యితర కాంగ్రెసు నాయకులను సందర్శించితిమి. అమృత జగిన సభాపతిగల సభితముగా వారికింది వాక్యములను మా కోసగిరి.

మిత్రులారా, మిత్రులారా ప్రాసిన లేఖను మే మతివాగ్దానకతో పరిశీలించితిమి. మీరు దాని కనుబంధముగా వైస్రాయి గారికిని మీకును జరిగిన సంభాషణలను, లేఖలో చేరని విషయములను మాకు దయతో నెలుకపజచితిరి. మోతీలాల్, జవహర్లాల్, నయ్యద్ మహమద్ గారు మీ మాటలకుగా సంతసితముగూడ మేము శ్రద్ధతో పరిశీలించితిమి. ఈ లేఖపై లేఖాసంభాషణలను గూర్చి వారి దీర్ఘ సమాలోచనల సారము, ఈ ప్రత్యుత్తరములనుగూర్చి మేము రాండు రాత్రియు గడపితిమి. ఈ ప్రత్యుత్తరములందలి విషయములనుగూర్చి మీతో సంభాషణలు యధేచ్ఛముగా సలిపి, పూర్తిసహాయమును పొందినాము.

కాంగ్రెసునకును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును ఏకీభావమున కాధారము కన్పించుటయే లేదని మాలందరి నిర్ణయము.

ఇంతకును మేము బహిరంగసంఘముతో సంబంధములేక యున్న వారమైనందున కాంగ్రెసు తరపున సంపూర్ణాధికారము వహింపజాలము. నైనిజైలునందలి విభిన్నతరపులను లంపిన లేఖాధ్యక్షులతో మేము సంపూర్ణముగా కేకీభవించునారము. మీరు దేశభక్తి ప్రేమలయ క్షేమాన కోర్చి కాల హరణమును సరకు గానక రాండు మాసములుగా నిర్వహించిన యీ సందిరా య బారముల గూర్చి కడ మాటలను మేము మా మాటలలో మా ర్చనల సినదిగా వారా

దేలిచినాము. కావున, సంది సాఫింతులకు ప్రతిబంధకములైన మూలవిధేయములను మేము సంతృప్తముగా నూచించెదము. జూలై 16వ తేదీనాటి వైస్రాయిగారి లేఖ పండిత మోతీలాల్ నైస్రాయిగారు జూలై 20వ తేదీన స్టోకోంబు గారి లొనగిన సంప్రదింపునకు సమాధాన మిచ్చుటకుగా నిశ్చితమైనది. స్టోకోంబుగారు మోతీలాలుగారికిమాసి, వారిసమ్మతి నందించుకొన్న విజ్ఞాపనమునకు, వైస్రాయి లేఖలోని భావమును యెట్టి తృప్తికరమైన సామరస్యమును మా కనుపడుటలేదు. ఇచట మోతీలాలుగారి విజ్ఞాపన సంప్రదింపులందలి ప్రస్తుతభాగములను పొందుపజుచున్నాము.

"రాండు లేబిల్ సమావేశమును చర్చనీయాంశముల నెలుకపజచక, మే మచటికి వచ్చి అధినివేశ ప్రతిపత్తిగా వాదించవలెననినవో నే నంగీకరింపను కాని, స్వతంత్ర హిందూ దేశమునకు రాజ్యాంగము నిర్ణయింపబడే సమావేశము కూడనో, హిందూదేశపు ప్రత్యేకావసరములను, మన పూర్వ సంబంధమును గురించి చేయు నిబంధనల కవకాశ మిచ్చుటకు సమ్మతించుచు, నా మట్ట సమునకు నేను కాంగ్రెసు రాండు లేబిల్ సభలో పాల్గొనవచ్చునని హితవిషయవాదము. "మా గృహాంగణమునకు మేమేయ జమానులమై మనవలెను. అయినను బ్రిటిష్ అధికారమునుండి పరిపాలనమును బాధ్యతాయంత భారత మంత్రివర్గమునకు కరగతము చేయు మధ్యకాలములో ఉచితమైన నిబంధనలకు మేము ముగ్ధులగుదుము." ఒక దేశము మరియొక దేశముతో ఒక జాతి మరియొక జాతితో సమాన ప్రతిపత్తి గలిగియుండునట్లు మేము బ్రిటిష్ వారితో ముఖాముఖి విషయమును చర్చింపవలెను."

"రాండు లేబిల్ సమావేశములో ఇరువారులకును మధ్య పాపర నిబంధనలకును మధ్యకాలమున ప్రత్యేకావసరములు ప్రస్తుతపరిస్థితులు పూర్వ సంబంధములబట్టి బిటను హిందూ దేశములకు కూడ పరకులకును బద్ధమైన సంపూర్ణ బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమునకు తాము తోడ్పడెదమని ఇండియా ప్రభుత్వము ఆతరంగికముగా వాగ్దాన మొనగవలెను."

మరి వైస్రాయి లేఖలో ప్రస్తుతార్థము

హిందూదేశపు ప్రజలు ప్రస్తుతము బాధ్యతవహింపజాలని కాఖిలదప్ప. విగతీనవాని సంతకరక్షణను భారతీయుల కామత్తముజేయుటయే నాయభిప్రాయ సాప్రభుత్వము యొక్క సుకల్పమును యిట్టిదే. బిటదేశపు ప్రభుత్వమువారును యిట్టి యభిప్రాయమునే గలియున్నారనుటకు నామనమున సందియములేదు. మావేర్వేసు అధికార నిరోధకంబులందు మేము దీనినే సమర్థింతుము. మరి యీ బాధ్యతవహింపజాలని విషయములెన్నియో యెల్లువాటిని భావిరాజ్యాంగమున పాసగింపవలెనో రవుండులేమిటసమావేశమువారికి పరామర్శనీయుము కాని, ఇరువత్తుములకును, పరస్పరవిశ్వాసమునుండునో, ఏకీభావము అసాధ్యుని నేను నమ్ముజాలను.

రాండుదృక్పథములను విస్తారము భేదమున్నదని మా యభిప్రాయము. మోతీలాలుగారిగ్రంథంబు లేబిల్ సమావేశముల కముగా ఇప్పటినితీ మారిపోయి స్వతంత్రభారతదేశ ముదయించుటను భావించుచున్నాడు. వైస్రాయిగారు తమ లేఖలో తమ్ముకు, తమ ప్రభుత్వమును బ్రిటిష్ మంత్రివర్గమును, భారతీయులకు ప్రస్తుతము బాధ్యత వహింపజాలని కాఖిలగూర్చి విగత పదునాయములను చేయుటతో పాసగునంత స్వకార్య విచారణాధికారము నొసగుటకు మాత్రమే బద్ధుల గామించుచున్నాడు. వేరు మాటలలో కెట్టిసో లాన్సువోక్ సంస్కరణముతో ప్రారంభించిన పరంపరలో మరికొంత ముందరికి జరుగుటయే యవధియని తేలుచున్నది. మా యీస్వాఖ్య సరియేనని మాభయములకుచే, ఆగష్టు 15వ తేదీన మేమును, మోతీలాల్, జవహర్లాల్, నయ్యద్ మహమద్ గార్లను సంతకము చేసిన లేఖలో మా యభిప్రాయములను స్పష్టికరక క్రియాపాపమున, యేది కాంగ్రెసును తృప్తిపరచవో దానిని నిర్వచించితిమి. మీ రిప్పుడు వైస్రాయిగారునుండి తెచ్చిన లేఖ వారి మొదటి లేఖయందలి సారమునే యేకగ్రంథంబు చెల్లుచున్నది. మరి, మా లేఖను సమావేశమైనయు తగని దానిగా తిరస్కారముతో త్రోసివేయుచున్నదని చెప్పుటకు మేము భేదమునొందుచున్నాము. మా ప్రతిపాదనలు చర్చకు మూలాధారముగాన సాధ్యములట, మీరు ను యీ విషయమై కొంత వెల్లురునొసగినారు. హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవుట కవిచ్చిత్తమైన హక్కుగలిగియుండవలెనను ప్రశ్నతో గాంధీగారు ఇండియా గవర్నమెంటు నెదుర్కొనునో వైస్రాయిగారు దాని నెత్తుకొన జాలమని చెప్పగలడనుట మీరు తెలిపినారు. మేమున్నో, యీ విషయము స్వాతంత్ర్యహిందూదేశపు భావిరాజ్యాంగమున కాయువుపట్టుక పరిగణించుచున్నాము. దీనికెట్టిచర్చయునక్కఱలేదు. ఇప్పుడు హిందూదేశము సంపూర్ణబాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమే, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమే (మరి యేమట నుపయోగించినను సరే) పొందునో, విచ్చికాధారముపైనే యది సామ్రాజ్యమున భాగస్వామి కావలెను. ఇకముందు హిందూదేశము సామ్రాజ్యమున భాగముగాక, సమానప్రతిపత్తిగల స్వతంత్ర భాగస్వామి కావలయుననిన, దానికొ సంబంధములను అను

రాగంపు కోర్కెలు తమంతట జనించునను. ఈ సిద్ధాంతమే మేము పైన నూచించిన సంప్రదింపు ప్రకటనయందును గలదు. కావున, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముగాని బ్రిటిష్ ప్రజలుగాని యీ సిద్ధాంతము నసాధ్యమనియో అసమర్థనీయమనియో భావించు నంతకాలమును మాయభిప్రాయములతో కాంగ్రెసు స్వాతంత్ర్య సమరమును సాగింపవలసినదే.

మరిమేము నూచించిన ఆల్పనివయము. -- ఈ పూర్వ పన్ను వై-వై ప్రాంతానికి వాడము ప్రభుత్వపు మనంబును మాకు బెల్ల శి నేయించును. ఎవరినిరంతరకృపి ప్రభుత్వమునకు అస్తిభారమో, అజనము కోట్లకొలది, హిందూ దేశపు మైదానములందు ఆకలిచే ప్రవృద్ధుడ, సిమ్లా శిఖరములందు పరిభ్రమించు బ్రిటిష్ పురపాలకులు సామాన్యజనముయొక్క కష్టనష్టములు జేకేమని యు యెఱుక లేదనుట మాకు కరతలామలకము వీలకు వాయజ లంబులవలె అవసరమైన ప్రకృతి సిద్ధవస్తువుయొక్క నిర్వక్రమ గు నాక్రమమును సమర్థించుటకై నిర్మలహృదయుల రక్త ము చిందువాటిను ప్రభుత్వమునకు దాని అవినీతి చి త్తమున కెక్కనిచో వై ప్రాంతాన్ని నూచించినట్టి భారతనాయక సమాజేశ ము యె ట్టి ఫల ము నీయవలదు. ఈయాక్రమణ (మొనా పలి) ను ప సం హరిం ప గోరు దానికి తగిన ఆదాయమునకు మూలము మాపవలెనని గోరుట గాయజ అచి గ్రహిణీయులు యగన. దీనివలన తేలునదేమనగా దుర్భరస్వయ భూమివ్యవసాయ నీపరిపాలనా విధానమును ప్రభుత్వము క ల్పాంతమునకు సమర్థించదలచుకొన్నది. ఇంకొకమాట ఇవట శి గాక ప్రపంచమునెల్లడలను ప్రభుత్వములు అసంతృప్తి కరమ గు చట్టముల కుపసంహరింపక పోయినను వాని యల్లంఘనము ను సంహరించుచునే యున్నది. ఇతర ముఖ్య విషయము లనేక ములకు మేము విమర్శించి వలసిన యవసరములేదు. అన్నిటిలో ను వై ప్రాంతానికిగల ప్రజాభిప్రాయముగా మచ్చే ప్రతిపా దించబడిన సిద్ధాంతముల నంగీకరించుటకు ముందు కడుగిడలేదు. ప్రభుత్వము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును కాంగ్రెసునకును అనాధ మగు విభేదమున్నదని ప్రత్యక్షీ కరించుటకు మేము ముఖ్య విష యులను తగినంత చర్చించినారముని నమ్ముచున్నాము. సంధి రాయభారములు విఫలమైనవి యెవ్వరును ఆశాభంగము చెంద జరదు. స్వాతంత్ర్యమునకై దృఢప్రతియై కాంగ్రెసు సమర మనకు దిగినది. మనదేశము అసాధారణపు ఆయుధమును చేప ట్టినది దీని మహిమ గ్రహించుటకు పాలకులకు కాలమువట్టును. కొన్ని నెలల బాధలు వారిహృదయమును మార్చజాలకపోయెను. ఎవరు సంపాదించుకొన్నను సక్రమమైన పంపిణీను కాంగ్రెసు హానిపడకు దలచుకొనలేదు. బ్రిటిష్ ప్రజలపైదానికీ ద్వేషములేదు. కాని తనవై తిరుగుమంతలేతోను అది బ్రిటిష్ పరిపాలనను ప్ర తిఘటించకతప్పదు. అహింసయే నెలకొని యుండుచో బాతీ యా శ య ము లు స ఫ ల ము గు కాల ము తో ం ద ర లో రా గ ల ద ని మ వి శ్వా స ము. అధికారనియము కాననోల్లంఘనమునగుర్చి పలుమారులకు తిరస్కారంపు భావలగమనించెయ్యుమేమిది నిర్వచించవారము నివరకు మీరు సంధిపాసగించుటకై సల్పికృపికి మేము మిమ్ము భింపింతుము. కాని కాంగ్రెసు సుస్థుండుదధికారము, హిందు వారిలో రాయభారములు జరుపుటకు తగినకాల మింకను రాలే దని మాయభిప్రాయము. ఖైదీ ముగాన మార్కోలోపముగలదు. మాయభిప్రాయములు మూడవతమువారు చెప్పవలెటలపై నాధారపడు ను గా న లో ప స ం యు త ము లు కాంగ్రెసు అధికారులకు మమ్ము సందర్శించుటకు యథేచ్ఛ మును అవకాశముగలదు. ప్రభుత్వము సంధి కాశేపడుచో వారు మమ్ము సందర్శించుట కెట్టి ప్రతిబంధక ముండజోదు

యం. కె. గాంధీ.

నరోజుని నాయుడు.

జల్లాభాయి పటేల్.

జయరాందాసు చౌలతరామ్.

బహిః ప్రపంచమునకు తెలియజేయుటగాను మేము ముఖ్య మైన వాక్యాన్నియమును యధాగమను ప్రకటించుట తో శృంగిళి దుచున్నాము. మధ్యనర్తల ధర్మముప్రకారము మేమివాక్యా లములపై యీ ప్రకటనలో మా విమర్శనలను చేయవలసినదే. వై వాక్యాలముల ప్రచురణకు మేము వై ప్రాంతానికి పన్నులని పొందియున్నామని మాత్రమే విన్నవించువారము.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంగీతసభవారి గానప్రదర్శన ము:-- రేపు ఆదివారం, 7-9-30 తేదీ సాయంకాలం 4 గం టలకు గోఖలేహాలునందు జరుగును. విదారం కృష్ణప్పగారు (మైసూరు) గాత్రము చాడయ్యగారు (మైసూరు) ఫిడేలు కేణు నాయకరుగారు (మద్రాసు) మృదంగం పంచాపకేశిప్పగారు (తిరుచివాపల్లి) కంజీరా

మద్రాసు మహారాష్ట్రసంఘము:-- మద్రాసు మహారాష్ట్రసంఘసభలు రేపుసాయంకాలము 5-30 గం. క్లబ్ బయ్యపురమునెదిరమన క్లి కే. బల్లంత పాండురంగకర్ణాస్మి- రుగారిచే రచియింపబడిన "కుంభద్ర" నాటకమును మరాటి భాషయందు ప్రదర్శించెదరు.

మాడు ప్రదర్శనములు మాత్రమే విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో మైసూరు గుబ్బి థియేట్రీ కల్ కంపెనీ వారిచే "నతారమ్" ప్రదర్శింపబడును మంగళవారం 9-9-30 తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు. 11, 13 తేదీలలో వైహేలనందే ప్రదర్శింపబడు నాటకములకై నిరీక్షింపుడు. పురజనులయందరణ మవసరమై యున్నది. వివోదరత్నాకర, జి. హెచ్. వీరన్న, ప్రాప్రైటరు. (చమత్కారియు హాస్యనటుడు)

ప్రకటన

యూనివర్సల్ మ్యూజిక్ డ్రైవ్ అందు పూర్వ హాసెన్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్, మద్రాసు వారి షానేషన్ బాండ్ హూల్లర్ క్వార్టర్ల రెండవతూరి డ్రాయింగ్ ఆదివారం 7 సెప్టెంబరు 1930 తేదీ మద్రాసు గోవిందప్పనాయకన్ వీధిలోని పుష్పటూరి ఆల్బార్ట్ చెట్టిగారి సత్రముందు వధ్యాహ్నము 1 గంటలకు జరుగునని యిందుమూలమున తెలియజేయడ మైనది.

"యూనివర్సల్ విల్లింగ్స్" 289, తంబుచెట్టివీధి, జి. టి. మద్రాసు. జి. సుందరాజన్, బి. యే. బి. యల్. జి. డి. యే. (డిప్) జాయింటు కార్యదర్శి.

తపాలా ప్రకటన:-- కొలంబో మార్గమున దక్షిణ ఆఫ్రికాకు రవాణాచేయుటకు టపా రేపు మద్రాసు జనరలు పోస్టాఫీసునందు సాయం 6-25 గం. కట్టబడును.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో కార్యక్రమము:-- రేపు 7 వ తేదీని సాయం. 5-30 గం. మొదలు 7 వరకు తిరువళ్ళిక్కేణి సభా ప్రతిరమున శ్రీ సీతారామకృష్ణ దక్షిణఇండియా సంగీతము. (గాత్రము.)

సంగీతసమాజము - మద్రాసు:-- ఈ సమాజము యొక్క యజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 4-30 గం. గోవిందప్పనాయకన్ వీధి: నుండలి సౌందర్యమహాలలో శ్రీమతి పద్మావతిబాయిగారు (తంజావూరు) "ఉపాపరిణయము" కాలక్షేపమును గావించెదరు.

ప్రతాపరద్రీయనాటకము-విద్యాదానసహాయార్థము డాక్టర యస్. రం గా చా రి యం. బి. సి. యం. గా రి యా జ మాన్యమున శ్రీకాట్యసభ (ఎమెయ్యార్డు) తెనాలివారు కీర్తికేళులయిన బ్రహ్మశ్రీ వేదము వెంకటరాయ కృష్ణగారిచే వ్రాయబడిన ప్రతాపరద్రీయము అను నాటక మును తెనుగు భాషలో 8-9-30 సోమవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు వి. కె. హాలులో ప్రదర్శింతురు.

కొండితోపునందు నూతన ప్రారంభపాఠశాల ప్రారంభోత్సవము:-- మద్రాసు కార్పొరేషనువారు కొండితోపునందు నూతనముగా స్థాపించెడు బాలబాలికల ప్రారంభపాఠశాల ప్రారంభోత్సవము రాబోవు సోమవారము 8 వ తేదీని ఉదయము నుబ్బరాయశిల్ప వీధి నెం 1 గృహమున జరుగును. అన్ని బాలులవారు యీ పాఠశాలయందు శిక్షణ బొందుటకు ఆర్హులు. బాలబాలికల తలిదండ్రులు యీ పాఠ శాలకు వెళ్ళుచుండి బాల బాలికలను పంప ప్రార్థింతులు.

రాకపోకలు:-- శ్రీమతి మిరాబాయిగారు (స్త్రీశు కన్య) తిరువళ్ళిక్కేణి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి. ఈమె నేటిరాత్రి రాజమండ్రికి వెళ్లెదరు.

సర్ హెచ్. ఓ. సి. వీన్స్ గారు ప్రధానస్థానము వారి వెంగురూనుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చిరి. శ్రీ. సర్వోత్తమరావుగారు నేటి ఉదయమున కాలి కట్టునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

శ్రీ. వావిళ్ల వెంకటేశ్వరకాస్తులుగారు పెజిరేటెడు ఇండియా సంపాదకులు బ్యాంకింగు విచారణసభము సెడుట సాత్వ్యమొసగుటకు నేటి ఉదయమున పూనాకు వెళ్లిరి.

ఇ. హెచ్. యం. బహదూరు రిజిస్ట్రేషను ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు నేటి ఉదయమున గూడూరుకు వెళ్లిరి.

డి. బి. యం. రామచంద్రరావుగారు సిన్నరాత్రి ఏలూ రుకును, బొబ్బిలో సభ గారు ఉదకమండలమునకును వెళ్లిరి.

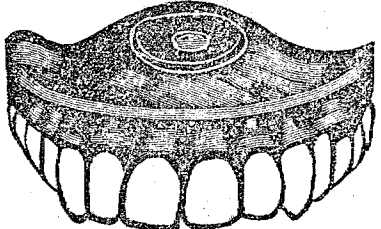
మిరాబాయిగారు రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 5:-- డా॥ జి. గురుమూర్తి గారు యిట్లు తెలిపారై సంపుచున్నారు:-- శ్రీమతి మిరా బాయిగారు ఏలూరునకు 7 వ తేదీ వత్తురు. సభ, కర్తరు ప్రద ర్శనము ఉదయము జరుగును. కర్తరు ప్రచారకతో చెన్న మధ్యాహ్నము జరుగను. 8 వ తేదీ ఉదయము కాకినాడ వత్తురు. ఎల్లరు అచ్చోటికి రా ప్రార్థింతులు.

చెన్న పురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము ఆదివారము 7 వ తేదీ సాయం 6-47 గం. సోమవారము 8 వ తేదీ సాయం 6-46 గం. మంగళవారము 9 వ తేదీ సాయం 6-45 గం.

బాపాలాల్

యందు
వజ్రమలకు, బంగారు
వెండినగలకు మీరు నమ్మక
ముందవచ్చును
నెం. 216, చైనాబజారురోడ్డు,
మదరాసు.

విద్యాదాన సహాయార్థము శ్రీ నాట్య సభ (ఎమెయ్యార్డు) తెనాలి వి. కె. హాలులో ప్రతాప రద్రీయమును తెనుగులో 8-9-30 సోమవారం సా॥ 6 గం. ప్రదర్శింతురు. యంగంధరుడు:-- డా॥ గోవిందరాజు వెంకట గుబ్బా రావుగారు యల్. యమ్. అండు యస్. తెనాలి.

ఎట్టి దంతవ్యాధులకైనను

హిందూ దంతవైద్యులగు డాక్టరు మూడి గారితోనాలోచింపుడు. (ఉచితముగ)యూలోచించ నగును. మద్రాసు, మాంటూరోడ్డులో, (గవర్న మెంటు భవనమునకు ఎదురుగ) వాలాజారోడ్డుపై యుండు వీరి వైద్యగదులు యవసరమైన నవీన ఎలక్ట్రిక్ యంత్ర సామగ్రిని గలిగియున్నవి. ఆలోచించుటకు కాలము:-- ఉదయము 10-11 7-30 మొదలు సాయం కాలము 6 గంటలవరకు. ఆదివారం ఉదయము 10-11 9 లు మొదలు 11 గం వరకు.

'స్వదేశీ' ప్రభావము

"భారతీయులు త్రికరణశుద్ధిగా భారతీయులుగానే యుండవలయును"

హిట్లావుడ్ అనుఅంగ్లేయ 'స్వదేశీ ప్రభావము' ఆనుకొని క్రింద మాడరక రివ్యూపత్రిక క్రిందివ్యాసమును వ్రాసిరి:

భారతీయులు భౌతికనందము

భారతదేశపు క్రింది మొట్టమొదట కళాకాళముమూలముగనే పాశ్చాత్యదేశములలో వ్యాపించిన దనియు, అటు తరువాతనే భారతీయుల మత వేదాంతములు ప్రసిద్ధి పొందినవనియు ఇదివరకు చాలసారులు చెప్పబడియున్నది. కావున ప్రభువును ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించిన భారతదేశపు భౌతిక సౌభాగ్యమే భారతీయుల గృహపరిశ్రమ లంతరించి పోవుటయొక్క దాని వెనుకబడిన దేశము దారిద్ర్యము పాలగుటయొక్క తరువాత తరువాత సంఘటించిన యవస్థలే.

సాంకేతికవిద్య అవసరము

1806 సం॥ లో జరిగిన వీనా యుద్ధములో ప్రవృత్తు నెపాలీయులచే నోడింపబడిరి. ప్రవృత్తు జాతికి యంతయు సంతరింప జేయబడినది. అంతటితో మరల తమ జాతీయ శక్తిని వికమత్వమును పునర్నిర్మాణ మొనరింపవలసిన యవసరముకట్టి ప్రవృత్తుపై వచ్చిపడినది. మరల సాధనము విద్యావ్యాపన మొక్కటియే ఆట్టి పునర్నిర్మాణమునకు తమసాధనమని వారు నిర్ణయించుకొనిరి. వెంటనే కష్టమై పోయిన ప్రతివ్యవస్థను మరల ప్రవృత్తుకు సంపాదించి పెట్టగల విద్యాభివృద్ధిని గడించుకొనుటకే మున్నందుగా ప్రయత్నములు గావించవలయునని ప్రవృత్తురాజుగా రొక్కతరుల బంపిరి. ఈవిధానము ఫలపడముగపరిచిందినది. మొదట నెవ్వరును అనుకొననంతటి ఫలము దానిచే చేకూరినది. విన నిందుగల రహస్యమిది. భౌతికముగ నవజయము గాంచిన ప్రవృత్తు కేవలము భాషాధ్యయనమునందే మునిగిపోయి మానసికాస్పృశ్యముతో సంతృప్తిపడి యూరకుండలేదు. తమ విద్యను తమ నిత్య జీవితమున కుపయోగపడునట్లు వినియోగించుకొనిరి. జాతీయ పునర్నిర్మాణములో విద్యాప్రచారమునకును స్వదేశీప్రచారమునకును చాల దగ్గరసంబంధ మున్నది. స్వదేశీ ఉద్యమము కేవలము ఉద్దేశముమీదను ఆదర్శములమీదను మాత్రమే ఆధారపడి యుండవలసిన తాత్కాలికమైన యావశ్యకతమాత్రమే కాదు. అది యొకమహాశక్తి ఒక జాతీయచింతన కాధారమైన ప్రాణవాహినియిది.

స్వదేశీ నిజస్వరూపము

బ్రిటిషువారిని లొంగదీయకుండుచి దేశవస్త్రబహిష్కార ముత్తమాత్మమయిన సాధనమే. కాని కేవలము విదేశవస్త్రపులను బహిష్కరించుట మాత్రమే యాయుధ్యమనునగుట యాశ్చర్యము కాదు. దేశీయవస్త్ర నిర్మాణమును పెంపొందించవలసిన నిర్మాణాత్మకమై కాశ్యతమైన ప్రయోజనమే యిచ్చుట ముఖ్యమైనది. ఈ కార్యము సాధింపవలయున్నచో దేశీయ పరిశ్రమలకు సాయ మొసంగుటవలన లభింపగల ఆర్థికప్రయోజనములనుగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించవలసియుండును. విన నది కొంత ఆలస్యముతో కూడుకొన్న పని.

హిందూదేశము - ఇంగ్లాండ్ దేశము

తమ దేశములో తమ చాకగా తయారుచేసికొని వస్తువులను మాత్రమే ఇంగ్లాండు హిందూదేశమునుండి కొందురు. ఇది సహజమైన స్థితియే; కాని హిందూదేశమో తనంతట తానే విదేశములకన్న చాకగా తయారుచేసికొగల వస్తువులనుగూడ విదేశములనుండి కొనుచున్నది. అదియైన పనివాంఛ నిరుద్ధమైనది. పదియన్న ప్రస్తుతకాలములోనే. ఇంతేకాదు తక్కువవస్తువుకే తయారుచేసి యాయుగల వీరలై కునుండియే యింగ్లాండువారి చేరముసాగించుచుండ ఎక్కువగానిచ్చియే భారతీయులు కొనుచుందురు. అందుచేతనే హిందూదేశము పేదదేశమైనది. ఈ విధముగా పారిశ్రామికవస్తువుల మారకము చాల ప్రాయమాదుగా నుండును. డబ్బుతెక్కవేసి చూచినప్పుడు మాత్రమీవాస్తవ మంతగా కనబడదు. బ్రిటిష్ ఇండియాలో నుండి బయటికి పోవు ధన ప్రవాహములో అసలుప్రతిఫలమే లేనిభాగము ఏదాకి 80,000,000 పానులుండవలె తెక్కవేయబడినది. ఇదియంతయు సరకులరూపమున పోవుచున్నది. కాని సాక్షులతెక్కనుబట్టి సరకుల విలువను తెల్పింపజాలము. ఈవిధముగా మారకమునకు తీసికొన్న వారి స్వాధీనములో నుండు సరకుల మొత్తమునుబట్టియే తెల్పక నిర్ధారించవలసి యుండును.

మీ యజ్ఞిర్ణమును గూర్చియే

అజ్ఞిర్ణాధ్యయనము అపాయకమగు ఫలమునుద్రవములు గర్భమును చేరుటచే గలుగును. ఇట్టి యపాయకమగు వాటిని పిల్చి 'Bisurated' Magnesia బై సురే టెడ్ మగ్నీషియా బాధను తొలగించి ఆహారమును జీర్ణింపచేయును. 'Bisurated' Magnesia బై సురే టెడ్ మగ్నీషియా యజ్ఞిర్ణ వ్యాధులకు, సాధారణముగ కలుగు జీర్ణకోశపు వ్యాధులకు పనిచేయుగలదు. ఇది డాక్టర్లచే వాడబడుచు, యితరులచే వాడబడినదిగ సలహా నొసంగియున్నాడు. ఇది చూర్ణముగగాని, లేక బిల్ల లుగను దొరకును. కొద్ది వెలతో బహుళముల నుండు అన్ని దుకాణములలో దొరుకును. కాని కొనుగోవును మాత్రము ఆట్టి పేట్రెపై యుండు 'Bisurated' అను గుర్తును గమనించుడు. దీనినినే వ్యాధులు తక్షణము కుదురుగలవు.

అనవసరమైన సరకుల మారకమువల్ల వృత్తులు తగ్గిపోవును

ప్రస్తుతము యుద్ధమునకు పురికొల్పడి కారణములలో ముఖ్యమైనది ఆయాదేశములలో నుండు విదేశవస్తువుల యాకేతీయని కొన్నియెండ్లకు పూర్వము కూలిట్టి అమెరికా ప్రెసిడెంటు గారు చెప్పియుండిరి. అందుచే ఏజాతీయుల తనకుగల ప్రకృతి సంపదల వల్లను విజ్ఞాన సంపత్తిలనను స్వయముగా సాధించుకొనదగిన పరిశ్రమల విషయము ననుమేషు బూసరాదు. వివిధవాతుల పరస్పర వాణిజ్యము ప్రయోజనకరమైనదే కాని అనవసరముగా సరకులను ఒకచోటనుండి మరొకచోటికి గొనిపోవుట అసంకల్పమైన పని. ఇప్పుడిది పరివర్తన కాలము. ఉన్న నుడ్లల వాడకము విదేశీయుల తగ్గిపోవుచున్నది. గట్టుములు, నుట్టుములు వ్యాపారము సంతరించిపోవుచున్నవి. ఈ విధముగా ఒక జాతి సౌభాగ్యముయొక్క స్థిరభారమునకు అనవసరమైన పారిశ్రామిక సంపదన ఈ అంతర్జాతీయ వాణిజ్యము ధ్వంసమొనగ్గుచునేయున్నది. దీనికిో డియనన సరమైన సరకుల మారకముగూడ నెందుకు? మరయు, ఒకప్పుడి జీవితమెట్టిదో ఒక జాతి జీవితముగూడ నట్టిదే. ఒక శిశువునకు ఏమయిన తల్లియండి తీసికొనవలసిన యవసర ముండవచ్చును. కాని వసువువచ్చినవాడు తన దారి తానే చూచుకొనవలసి యుండును.

భారతీయుల పారిశ్రామిక ప్రశస్తి

భారతీయుల పురాతన పారిశ్రామిక ప్రశస్తిని గూర్చి నేనిప్పుడు చెప్పవలసిన యవసరము లేదు. అది యెల్ల రెండుగురుడు. ఈవజ్రాలచెట్టును దులుపుకొని పోవలయునని దూరమారములనుండి యెందుకో వచ్చిరి. భారతీయ పారిశ్రామిక క్రింది విజృంభించుచుండిన కాలముది. అనాడు భారతదేశ మంతటి పారిశ్రామికదేశము వేరొకటి లేకపోయినది. తన సొంత పరిశ్రమలకు సహాయ మొసంగి వానికి ఆర్థికమైన పునాది గల్పించినచో మరల హిందూదేశము వెనుకటి యాస్పత్యము సంపాదించుకొన గలదు. కాని దురదృష్టవశమున ఈ విషయము ను గూర్చి యాలోచించువారు ధనలాభముతోగూడిన పునాదిని ఆర్థికమైన పునాదినిగల భేదమును మరచిపోవుచున్నారు. ఒకకార్మికునికి సాధ్యమైనంతవరకు తక్కువ కూలియిచ్చుట ధనలాభములనుబట్టి మంచిపద్ధతియే కావచ్చును. కాని ఆర్థికదృష్టినిబట్టి చూచినచో ఇది విపరీతమైన ఆర్థికనీతి. భారతీయుల పరిశ్రమలను పెంపొందింపవలయున్నచో వాని నుపయోగించు కొనువారి సంఖ్యనుగూడ పెంపొందించుట యొక్కటియే దానికి మార్గము అనగా ఈవిధముగా కార్యకర్తల యుండు జనసామాన్యమునంతను క్రయదారుల గూడ నొసర్పవలయునని యర్థము. ఇంతటి ప్రకృతి సంపదయు ఇంతటి పారిశ్రామికశక్తియుగల భారతదేశములో నాగరకతావిజ్ఞాన నూచకము లగు నిరాడంబరములైన సాధనసాగులతో గృహములను నింపుట నుసాధ్యమైనపని.

అనవసరమైన ధనసంచయము

హిందూదేశమునకు కావలసినది, సరకుల వాడకదారులు, ధనము ప్రోగుచేసి పెట్టుకొనుట ఆభరణములకొనుట ఊరక బ్యాంకులలో నిలవ జేసియుండుట మున్నగు పద్ధతులకంటె ధనము దేశమునందంతలను చెల్లుచుపోయి నుండునట్లు చేయుటవల్ల ఎక్కువ ప్రయోజనము గలదను సంగతినిగూర్చి మన సామ్రాజ్యమున, స్త్రీలకును బోధపరచవలసియుండును. దేశమును చాటిపోవుచున్న ధనప్రవాహములవల్ల గలుగు దుష్ఫలితములనుగూర్చి రాజకీయ రంగములో పనిచేయువారు గ్రహించగలుగుచున్నారు. కాని యీవిధముగ దేశములోనే ధనము చలనములేకుండా ప్రాప్తపడియుండుట అంతకన్న ఎక్కువ హానికర మన్నమాట వారు గమనించుటలేదు.

ఖద్దరు

ఈ నిర్ధారము నిప్పుడు ఖద్దరుకు వర్తింపజేసిమాత్రము. మిల్లుకడలతో పోల్చి అప్పటిప్పటికి ఖద్దరు ధరలను నిర్ణయించు పద్ధతి సరియైనదికాదు. పనివారికి సరిగా వారిజీవము గడుపు కొనుటకు చాలినంత మాత్రమే యిచ్చుటయు సరికాదు. అందుచే, పనివారికి స్వాధ్యయముగా నీయవలసిన కూలి సహసరంబు ఖద్దరు నెంత తక్కువధర కమ్ముచున్నచో నిర్ణయింపవలయును. (బహుశః ఇది కాంగ్రెసువారే చేయవలసియుండును. దీనినిబట్టి ఖద్దరువ్యాపారము నడుపువానికిని లాభము గలదు. నిరుద్యోగులైన వారికి జీవితో పాధి యొక కలుగగలదు. అందుచే ఈరెండు విధములనుగూడ ఇది మంచి యెత్తు గడియించును. ఖద్దరు మిక్కిలి శ్రేష్టమైనది. దాని ప్రయోజనములను బట్టియే దాని విలువ యుండవలెను అప్పు బొమ్మిచ్చిన ధరనే చేతితో చిత్రించిన బొమ్మకన్నగూడ ఇచ్చుటకు మన మిచ్చుగొనవలెను. జనసామాన్యమున కందుబాటుగా నుండకపోయినచో ఖద్దరు అభివృద్ధిపొందు దారి లేదని చాలమంది చెప్పుట నే నెఱుఁగుదును. కాని పనివారికి వ్యాధియైనకూలి యిచ్చినచో వారు ఖద్దరుకొనుటకు తగినసౌకర్యములు లేకపోయినచో దేశక్షేమమునకై ఖద్దరు నిర్మాణమునకు బూనుకొనువారే (ఖద్దరు సుత్తి, తిచ్చేయు కార్మికులే) సొంత వాడకమునకై మిల్లుకడల నాశింపవలసి వచ్చినప్పుడు, అది యెంత హాస్యాస్పదమైన సంగతి. ఇది యటుండ ఖద్దరుకు కేవల మొక పల్లెటూరి పరిశ్రమగా తీరుబడినదిగా ఏదో పనిలేనప్పుడు కొంత అనవుట వాయము నిచ్చునదిగా మాత్రమే గాంధీమహాత్ముడు ద్వైతించెనని చెప్పువారుగూడ కలరు. పల్లెటూరి పరిశ్రమ యున్నప్పుడు రైతు తాను నూలునడికి నేసిన బట్టు ధరింపవలయునని యర్థమైనచో పూర్వముపూర్వముగా నేనీయభిప్రాయముతో నేకిధివించెదమ. ఇంక నప్పుడు రొక్కపు మారకమే అక్కరలేదు అట్లుకాక చిన్నపిల్లలను ముసలివా రును రోజుకు రెండురౌలు కూలికి మాత్రమే మూలు విడకవలసి వచ్చినచో, వారి దాద్ర్యమును బట్టి మనము లాభ మందగరుచున్నామని యర్థము అందుచే అది చెబుటలూజ్జీ చేసిన చాకిరియే యగును.

ఖద్దరు కుండవలసిన ధర

ఈసందర్భమున నుమాడుగా లెక్కించి నే నీయంకెలను నిర్ణయించుకొంటిని. మదరాసులో ఒకపానుదూది వెల 10 అణాలు. ఈ పానుదూదిని పడుకుటకును, పడుకువారికి అధనుప పక్షము అంతకూలి యియ్యవలయును. నేతగానికి కూడ అంతగాని అంతకంటె కొంచె మెక్కువగాని యియ్యవలయును. దీనినిబట్టి ఒకపాను బరువు గల బట్టును తయారు చేయుటకు కావలసిన మొత్తము నుమాడు రెండు రూపాయలుగా లేలుచున్నది. ఇప్పుడు దాని చిల్లర అమ్మకపు వెలను రు 2-12-0 లగా గాని రు 1 లగాగాని నిర్ణయించినచో గుడ్డకు తక్కువచేసిన వారికే గాక బ్రదాని నమ్మకవారికి గూడ తనపాటి లాభము గలుగుట కవకాశ ముండును. వీరందరును సమానముగా ఆలాభమును పంచుకొనుట క్రవకాశ మేర్పడును.

దేశభక్తి చేరుచెప్పి రాజకీయ దృక్పథముతో పనిచారిచే ఖద్దరు ఉచితముగా గాని, తక్కువ కూలికిగాని తయారు చేయించకూడదు. అట్లుచేయుచుండువల్ల వారికొనుబడి శక్తి తగ్గి పోవును. ఇతరుల కొనుబడి శక్తికూడ తగ్గిపోవును.

భారతీయులు త్రికరణశుద్ధిగా భారతీయులే కావలయును

ఈ స్వదేశీ పరిశ్రమను జయప్రదముగా నిర్వహించవలయునన్న భారతీయులు పూర్తిగా భారతీయులే యైయుండవలయును. సగము భారతీయులు, సగము యూరోపియనులు కాగూడదు. మనము విదేశీయుల పరిపాలనలో నున్నంతమాత్రమున మన మనస్సులు గూడ విదేశీయులే కావలసిన యవసరములేదు. అని అనందకుమార స్వామి నుడివియుండెను. కాని కొంతవరకిప్పు డెట్లే యున్నది. భారతదేశమును ప్రేమించు భారతీయులను, యూరోపియనులనుగూడ మాటమాత్రమునకేకాక ఆచరణలోగూడ ప్రజలు దేశభక్తులై యుండవలెనని బోధించిరి. పూర్వకాలమున భారతదేశవిభాగ్యతకే కారణభూతమైన శిల్పము చిత్రరచన నేమన్నను కళలన్నియు తీరనితీలిమన్నవిః బోధనలు తిడి లేక మాడుచున్నారు. వారికి యంతరించి పోలేదు. కాని వారికి ప్రోత్సాహము లేకున్నది. ఈ నిధిలో రాజ్యాంగశ్రేణుల నబ్బు మెన్నగు పరిశ్రమల కన్నిటికిని, పాశ్చాత్యదేశముల ననుకరించి మిల్లులపై సాధారణముగూడ భారతీయుల పూర్వమును బానిసపూర్వమునై పోయినది. నైచ్యాసంధానము వారి నాదహించినది. ఇది యంతయు విదేశీయపరిపాలనకు ఫలమై యుండవచ్చును. ఈ యుపాయమును సరిగ గుర్తింపగలిగినచోనప్పుడు ప్రజలు పాత పముతో నిలబడి త్రికరణశుద్ధిగా మేము భారతీయులమే యని ప్రకటింపగలుగుదురు. ఆస్థాన ప్రపంచంతయు సంతోషించును. రెండువందయే. డ్లకు పూర్వము తనకుగల ప్రభావమును మరల భారతదేశము సంపాదించుకొనగలదని ప్రపంచ మెఱుగును. (మాడరక రివ్యూనుండి.)

ఆంధ్రగిర్వాణ విద్యాపీఠము: కొవ్వూరు

శ్రీ విద్యాగంగాధి సవరాత్ర మహాత్మ్యము

ఈ పుస్తకము గాఢశాస్త్రము బాగుగా జరిపింప వలెనని విద్యార్థులందఱు అభిప్రాయపడినారు. అందుచేత నవదిన ముఖము మహానభావుల రావించి వారిచే సురస్వాసముల నిప్పించుచున్నాము.

27-8-30 తేదీ డి. వి. శర్మగారి యాధిపత్యమున శ్రవణశాస్త్రము జరిగినది. 28 వ తేదీనాడు అవ్యాస బ్రహ్మశాస్త్రునిగారి యాధిపత్యమున "రసము" అనవిషయము గురించి యుపన్యాసము జరిగినది. 29 వ తేదీ గొడవనర్తి యతిరాజు పంపము, మారస్వామిగారి యాధ్యక్షత క్రింద సమావేశము జరిగినది. 30 వ తేదీ పురాణకాలక్షేపము జరిగినది.

30 వ తేదీ భావకవిత్వమును బ్రహ్మశ్రీ వాద్య వెంకటాచార్యులు (వి. వెం. వి. యల్.) గారి యాధిపత్యమున హంద్రకవిత్వము గురించి యుపన్యాసము ప్రారంభింప జరిగినది.

మొట్టమొదట అమ్మకొట్టి లక్ష్మణస్వామివారయ్యగారు తేదీ కవియైనానింపుగా సర్వజన సాహిత్యముగా వర్ణించుటయిన నకయొక ప్రతిభావిశేషమనియును, కవిత్వము పూర్వజన్మ సంస్కారము లేనిదే నునవన కల్పనయను సంభవననే కొందఱు కవుల కాంగ్రహించుట అంతగా పరిచయము లేకున్న ఇపుడు లాభము పరదాశతోడను గంభీరములగు భావముతోడను కవిత్వమును నేర్పవలయునని గంభీరములగు నుపన్యాసించి విరమించిరి.

అనంతరము కొవ్వూరు ప్రామాణ్య పండితుల బ్రహ్మశ్రీ అనిశెట్టి జగన్నాథశాస్త్రునిగారు తేదీ మొదటకవితా లక్షణమును వాగ్రూపింపిరి. పిదప "సంస్కృతమునందు సౌభర్యతెనుగునకు రాదని చెప్పెను ఉదా:- కీర్తి శాస్త్రము (సంస్కృతము) దీక్షితులైనను (సంస్కృతము) అరదిమ (తెనుగు) ముండు గురుదాసరములొచ్చిరి. వటియు రెండు రంగులు కలినప్పుడు గా యాద్యశ్యము శత్రుపర్యముగానుండును. అటులే సంస్కృతము, అచ్చ తెనుగు రెండునుగలసినచో మాధుర్యముగా నుండుననియు; నాధునిక కవిత్వము పూర్వకవిత్వముకంటె హీనము"నియు వక్కాణించిరి.

అటు పిదప న్యాయులకు లభ బ్రహ్మశ్రీ వాద్య వేంకటాచార్యుగారు తేదీ "కవిత యనగా రమణీయార్థకల్ప ప్రతిపాదికము. కవితయందు భావము ప్రధానమైనది. పూర్వకావ్యములలో ననేకములకు దోషము కాన్పించుచున్నది. వానివేర్వేరిన దూషించుటలేదు. భావ ప్రధానము లును, సహజరసాసంకలితము లగు నాధునికకవుల గ్రంథములను గొందఱు మహానభావులు దూషించుచున్నారు. వారి కాపక్షపాత మొందుకొక తేలియదు. అధునికకాలమున కవిత్వము బాగుగా సర్వజనాప్రదకముగా నభివృద్ధి జొందుచున్నదినియు," నప్పుడప్పుడు తమ గాన పాండిత్యమును వెల్లడించుచు నుపన్యసించి శ్రోతలను సంతోషపరచుచు నేరిరారు.

అటుపిదప న్యాయులకు పండితులతో కథ ముగిసెను. అమ్మకొట్టి లక్ష్మణస్వామివారయ్యగారు కవితను గురించి యుపన్యసించిన పిదప దానినిగూర్చి యీ క్రిందిపద్యములను జెప్పిరి.

తొలికైతమునిమెట్టు ద్రోకిన బోయ గుం
డియనీకఁ జేసిన దయద్రవించి
వేదాదిమాత్రముతో విహారబోగిన
వ్యామన నోట ముత్యముగరిసి,
జలుగుపల్కలఁ దేనె జిలికిన కవికల
తిలకు ప్రాలలతికళలఁ గరగి
వెల్లువగా బాతి యెల్లమున్నట్టిను
భవభూతి కణకాబి నవతరించి
విద్యార్థులకును సార్వభౌమ
దత్త హస్తాదులంబునై తిగిననీవ
నాటి నీకట్టి తెలులను నాటిలోన
మీ నానవిలుకున జెలంగు బ్రాహ్మీ! నమోస్తు.

తరుగని మధురవర్ణధారలక గౌతమి
చవిగొన్న శబ్దకాసనుల మహిమఁ
గలకలఁ నవిధార గలకలగ్నిన సోమ
యాజి చిత్రపు గంట నల్లు సృష్టి
వొంగి సింగరంబు బోయనో నరిగిన
కవి సార్వభౌమని కలిక కలకు
దియన పూదేనె దేర్చి చూపిన గొడ
పెంజేన, నలగిరిగింపనందు
మెచ్చి కను చిచ్చి తలయూచి మెల్ల నెన-
నె యాకాటి కిటు నిల్వ నీడలేక
పలక పడి చంపలకు గారు కగయచుంటి
కనుక లరమానె కాలమాహాత్మ్య మెన్న

ఈ దిగువస్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు యేజెంట్లు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువ లేకుండా ధనావత్తు చెల్లించగలిగియున్న వారు, పలుకుబడి, యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను సంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగతా భివరములకు యీ దిగువ విలాసమునకు ఒక అణాస్తాంపుతో వ్రాయవలెను. బిళ్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	వరంగల్	వెంకటగిరి	బెంగళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోంబే	కడప	మైసూరు	బాంబాయి
యలమంచిలి	కాజీపేట	అనంతపురం	తిరువర్కూరు	బెనారస్ సిటీ
బాబ్జిలి	దోర్నకల్	రైచూరు	అహ్మదాబాద్	అరగోపూర్
చికాకోల్	పాళాల	హిందూపూరు	కంచీవరం	కొంకణ్
పార్వతిపురం	చన్నవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెన్నలెట్టు	సింగూర్
పల్నాటిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మీన్
బొరంగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

కావలెను

పలుకుబడి, నమ్మకము, ఉదారస్వభావముగలవారు, "యూనివర్సల్ మ్యూజియల్ ఎయిడ్ అండ్ పూర్వహాస్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్" తరపున ఏజెంట్లుగ నుండి ప్రతి పట్టణమందును బీద గృహములను, పింజరపోలులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. వేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు, చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడను. వెనుకటి యనుభవమును తెలుపుచు, యోగ్యతా పత్రములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు దరఖాస్తులను, మిస్టర్ ఎమ్. ఎల్. నాగన్న, చీఫ్ ఆర్గనైజర్, 289, తంబుచెట్టిపేటి, బార్ని బాస్, మద్రాసుకు పంపవలయును.

నంసారసౌఖ్యమును పొందగోరువా రేమి చేయవలెను?

ఫైల్మాన్ లేవ్యం

4 గంటలలో వీర్యమును గట్టిపరచును. సింహమునకు కుల్యమైన బలమొసంగును. రక్తమును శుభ్రపరచును. స్త్రీ పురుషులకు ఉల్లాస మొక్కువజేసి సంసారసౌఖ్యము నెక్కువగా గలిగించును. నుఖ బాహ్యములు చేరనీయక ఆటంకపరచును. మహారణ్యములలో నివసించు యోగిశ్వరులచే గ్రహించబడిన చిన్నచిటికీ, హిమాలయపర్వతమున మూతి కలు, అంబరు, శిలాజిత్తు కన్నారి బంగారు మొదలైన అనేకవస్తువులచే సిద్ధపరచితిమి, రసవిషగంధకాయలు చేరియుండ లేదు. ప్రాణమునకు రక్తమే ఆధారము. అదిచెడిన అనేకరోగములకు తావిచ్చును. స్త్రీపురుషులవాడి, దీనిలోనున్న మహా ప్రభావమును అదరింతురుగాక. దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్ణింప సాధ్యముకాదు. యెక్కువగా వర్ణించుట అనవసరము. గుణము లేదన్నవారి డబ్బు వాపసుచేయుము. 80 దినములకు రు 80 డబ్బా రూ. 8 పథ్యములేదు. 2 డబ్బాల్లకైన పోటీజి ఉచితము.

Dr. A. S. MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

కొని యపింసా ధర్మగోవు బుద్ధుడు
ప్రేమపు రత్నముతో పితుకునాడు
ధర్మముక పలక చేదాల్చి రామానుజుతో
హెచ్చు తల్లుల పరిపుచ్చునాడు
వేదసారాంబోధి వెన్నరా శంకం
ధీశాలి కవ్యాలు ద్విజునాడు
కమలాశక్తిగిరి గరగు విజ్ఞానంబు
వరమహంసలను శేపల్లునాడు
యశపు నెలులను జిడిమిన పూలలోని
లేనె చినుకక నవకు దీపిపాక
రజము రాలక దళముల రంగు చెడక
నాసిగాంచిన నీ కట్టి నవల నేటి
కకట ప్రాప్తించె తల్లి! యేమనగలాడ.

కృష్ణ దేవకాయ లిటుల నిర్వచించె
"చేతనావలండు చెలంగు లేస్స"
ఇది పరిక్షనేయ నింపు నింపు సాబు
నీదు వాలు చూపుమిడివెయి.

మూర్తి లేవకుటిత మహానవాహికలు,
చేమూరవాని జిలిదిలితుడి
రీతి, చాతి, ధ్యనిగురిగదమక్కులు
తల్లి! నీవకాదు తెలచిమాడ.

కడగల చక్కని తెలుగు కలికలను
చూపు మరిపెంపునుడికారముల పడండు
నవరసాలకృతి ధ్యను ల్లిలికట్టి
తల్లి! నీవజోలు కవితామతల్లి గలదె.

కలుకుతో బొంబును పాలగారనకు ల్లిచ్చియ మోక్షమా
తెచ్చి: తేనియకలడ చక్కర చవుడేలించు మాదానయా
తెచ్చి: గండరరాచవారి చెయ్యును నీపించు మాబాతియా
తెచ్చి: జిల్లు తెచ్చు కైతలకు నదీసీప మేమేమిలక.

1 వ తేదీ సాయంత్రము చరిత్ర నతురానన, బిరుదాంకి
తులను చిలుమారి వీరభద్రరావుగారి యాధిపత్యమున "లిటరే
చర్" అను విషయమును గురించి విమర్శ నావించబడినది.

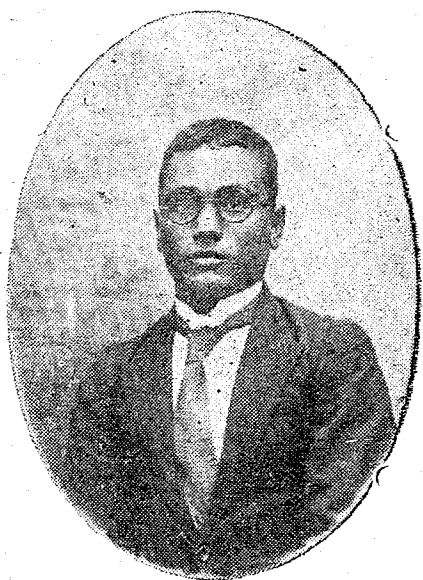
2 వ తేదీ సాయంత్రము "వక్తవ్య విశారదు" బిరుద
ధూమణులగు బాలారా వీరనారాయణదేవుగారి యాధ్యక్షత
క్రింద "స్త్రీ విద్య"యను విషయముమీద సమావేశము జరిగినది.
వీరనారాయణదేవుగారి యుపన్యాసము శ్రవణ భూషణ
యాద్యులును, కను ప్రాస యనుకాది శబ్దాలంకారి శోభితం
బునై యలరారినది. వీరలు వాగ్మూర్తి ప్రవాహమునందు
ప్రసిద్ధులగు నాంధ్రోత్సాహుల కందఱకు నాయకముణియని
నొక్కి చెప్పెదమను.

3 వ తేదీనాడు బ్రహ్మశ్రీ చెల్లపిళ్ల వెంకటాచార్యు
గారు (శతవధాని) నూ ప్రార్థన ప్రకారము అధ్యక్షపదవి
కంగీకరించి రాజభావము గురించి యుపన్యసించుచు
సందర్శించితముగా తమ కవితాభోగజీవితము సహజసిద్ధంబు
లగు చామూర్తులతోడను, పల్లెపల్లె నానందభరణము గావించిరి.

4 వ తేదీనాడు నల్లూరి మార్యసాహెబుగారి (వి.
ఏ. వి.ఎల్.ఎల్. టి) యాధిపత్యమున భావనగురించి కథ
జరిగినది.

ఈ యుపన్యాసము లన్నింటిలోను విద్యార్థులనుగాడను
భూషణ దోషికి నుపన్యసించిరి.

కావూరి వేంకటరామ మ్యుచౌడరి
కార్యదర్శి

ఆర్. ఆదిత్యయ్యగారు

శ్రీ శ్రీ ఉబ్బయ్యగారి స్థానే మదరాసు ప్రభుత్వపు ఆరోగ్యశాఖ డైరెక్టరగ నియమింపబడిరి. (సి. ఫో. పి.)

డా॥ ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు

ఆమెరికాలో ఆరోగ్యశాస్త్ర ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుటకు రానున్నందున మదరాసు ప్రభుత్వమువారిచే సంపబడిరి. (పి. ఎస్. ఎ.)

కుడితీని (బల్లారిజిల్లా)

సెప్టెంబరు 2:—నిన్న తేదీన ౧ వ తేదీన బల్లారిజిల్లా కుడితీని గ్రామంలో నుండు రైతులు మరియు వర్తకులు శ్రీ నీలకంఠేశ్వర స్వామియందు సభ జరిగిరి. ఆ సభా సమావేశమున శ్రీ శేషాంధ్రు, కొరవ, మరియు చాకలవాండ్ల తదితర మద్యపానము చేయువారు యికపై మద్యపానము చేయుచేయుచు మద్యపానముచేయువారిని సంహరించు ఆవుటకు ప్రమాణముచేసిరి. ప్రస్తుతము పై జాతివారు మద్యపానములు నిలిపియున్నారని తెలుపుట కంతయు సంతోషించుచున్నాను.

మద్దికెరి హనుమయ్య.

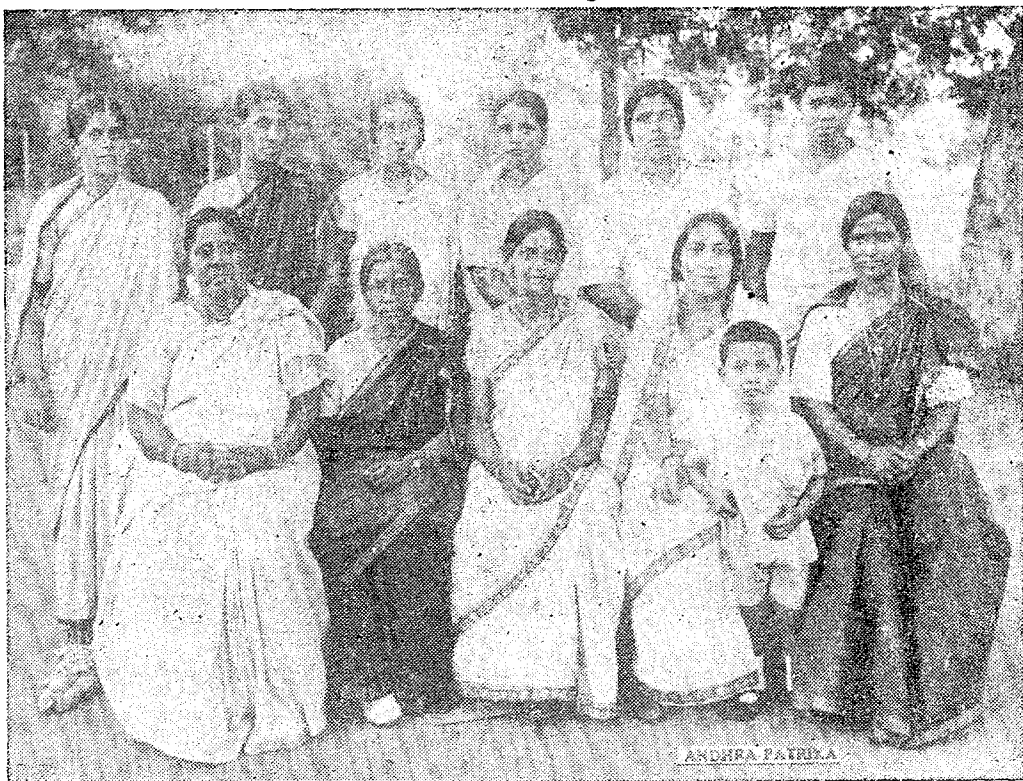
మూల్యారు

ఇప్పటికి మా గ్రామముందు నుటయేబడి రైతులవరకు పనిచేయుచున్నది. క్రొందరినెల 15 వ తేదీన తెనాలి డిప్యూటీ కలెక్టరు తాహ్సీల్దార్ గారు మా గ్రామమునకు వచ్చి ఆవుట రామస్వామిచాడగారి ఇంటియందు సభచేసి సహాయ నిరాకరణోద్యమములో చేరటవల్ల రైతులకు ఎక్కువలాభముండదనియు, ఖద్దరు ధరించుటపై ఆక్షేపణలేదనియు, ఉప్పుపన్ను వల్ల జనలకు ఎక్కువనష్టములేదనియు కల్లసారాయి మానట చాలామంచిదనియు, పిత్తెంగు మాత్రమే నేరమనియు చెప్పిరి. తరువాత ఆక్షేపణలున్న యెడల తెలపవలయునని కోరిరి. కాని సభకువచ్చిన కెందులవలమందిలో నొకరైనను మాటాడలేదు.

2-9-30 తేదీన రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు మాయూరు సత్రము లో బసచేసి రైతులందరిని పిలిపించి సహాయనిరాకరణోద్యమములో పాల్గొనమని సంతకములు చేయమనిరి. కాని సత్రాపున్న య్య, పాటిబండ్ల రాఘవయ్య, మానూరు అప్పారావు గార్లు తప్ప తదితరు తెలవను సంతకములు చేయలేదు.

ఇంతవరకును మాయూరియందు ఖద్దరు ప్రాత్యాహము చినది నాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

పాలూరి సత్యనారాయణ

మిత్రభవనము సభ:—మదరాసు పూనమల్లిమోరొడునం దున్న మిత్రభవనమునందు ఎస్. ఎస్. దేవనహాయంగారు 4-వ తేదీని ఉదన్యచించిరి. (పి. ఎస్. ఎ.)

చీరాల-వేరాల-వార్తలు

శ్రీ వాలంటీయరు నిర్బంధము

వెనుక యిప్పుడంటి వెంకటాచలగారు యిక్కడికి వచ్చి వేరాలలో శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి దేవాలయసమీపమున సభ పెట్టి గంభీరముగా వ్రుపస్వాసములు యిచ్చి శ్రీమంతు వాలంటీయర్లుగా చేరవలసినదని ప్రబోధము చేసినపుడు యీ వూరి పొగాకు కంపెనీలో వుద్యోగము చేయుచుండే నుండర రామకృష్ణగారి సోదరి పిమ్మట శ్రీపురాంబ ఆను మూరు 25 సంవత్సరముల వితంతు శ్రీ వాలంటీయరుగా చేరి ప్రమాణ పత్రమునందు సంతకము చేయుచుండెను. అప్పటినుండియు యీమె వెంకటాచలగారిని పాటు కొంతకాలము పంచారము చేసెను. నుంటూరు కాంతిశిఖరము ముట్టడింపబడినపుడు యీమె నుంటూరునందుండి పోలీసువారిచే జైల్లో గొట్టబడి వేరాల చేరెను. అంతకు పూర్వము వంగోలు లో వెంకటాచల వంగయి కాలితో పోలీసువారివల్ల నిర్బంధింపబడి అర్ధరాత్రికే చిలకలూరిపేటలో వదలిపెట్టబడెను. ఉద్యమము చల్లారినప్పటినుండి యీమె యింటనుండి ఖద్దరదీక్షతో రాట్నము త్రొక్కుచు భగవద్గౌలక్షేపము చేయుచుండెను. యీమె వ్రుపస్వాసములు యివ్వ గలవక్తకారు. ఎప్పుడూ కష్టపడి యుండునని మహానుకుమారి. పురుషులయెరుటకు వచ్చి మాట్లాడియెరుగని పాధుకిల, పోలీసు వారు వాలంటీయరు ఉద్యమమునుండి విడదొక్కవట్లు వ్రాసి యివ్వమని కోరెనా యివ్వనందున యీ త్రిపురాంబగారిని 4 రోజులక్రిందట ఆమె ఋతుకుతియై యున్న 8 రోజు సాయంత్రికే అరెస్టుచేయుటకు పోలీసువారు వచ్చినపుడు రేపు స్నానముచేసి హాజరు ముందున చెప్పినా విక అరెస్టుచేసి చీరాల పలు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద హాజరుపెట్టగా ఆరాత్రి ఆమెను చీరాలస్టేషన్ లాకప్లోవుంచి తెల్లవారకముందే స్నానము చేయించి పుదమం ప్యాసెంజరులో బాపట్ల పలు జైలులో రిమాండునందుంచిరి. 4-9-30 తేదీన చీరాలస్టేషన్లో వచ్చి పలు మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద విచారణ పెట్టిరి. యీమెకు పలు మేజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసములు విడిశితు, రు 50 లాజరిమానా (ఫిక్సాను) చెల్లించకపోతే యింకొక నెలశిక్ష. మొత్తము ఏడుమాసముల విడిశితు, ఫిక్సానుయిచ్చి బాపట్ల పలు జయిలుకు పంపిరి. రాత్రిపండ్డికి నేలూరుజయిలుకు పంపెదరు.

వేరాలలో ఉండే పొగాకు కంపెనీ మూత

స్వరాజ్య ఉద్యమ సందర్భములో యిక్కడవుండే వి. యల్. టి. డి. అనగా ఇండియా లీఫ్ టుబాకో అను డిక పాక్వాన్య కంపెనీవారి తాలూకు చుట్టులు సిగరెట్లు బహిష్కరింపబడుటచే వారివద్ద విపరీతమైన సరకు నిల్వ వుండి విడుదల కాకపోవుటచే వారికి చాలా నష్టము వచ్చుటచే యీ సెప్టెంబరు 1 తేదీ నుండి సదరు కంపెనీ మూతవేయబడినది. యిందు వల్ల దాదాపు మూడువేల మాతీలకు పని అగిపోయినది. చాలా మంది గుమాస్తాలు తగ్గించబడిరి. యింక కొంత తెక్కుపని వుండుటవల్ల నిల్వవుండే గుమాస్తాలలో చాలామందినికూడా కొద్ది రోజులలోనే నిలిపివేసెదరు. యీ కంపెనీమీద ఆధార పడి కంపెనీకొరకు పొగాకు పండించిన రైతులు చాలా

మంది కంపెనీవారు పొగాకు తీసికొనక పోవుటచే చాలా నష్టము పాలైరనియు తుదకు పొగాకు దిబ్బపాలు కావలసి వచ్చుటయు తలపించినది. ఇకనైనను నుంటూరు జిల్లాలోని రైతాంగము విదేశములమీద ఆధారపడి పొగాకు వేరు సెనగ వగైరాలు వేస్తే రాబోయే లాభము ఆలోచించుకొండి.

రిజర్వు పోలీసువారు వెల్లిపోవుట

చీరాలలో 144 నెక్స్ట్ అనుబంధమునది, 18-6-30 లగాయతు యిక్కడ ఆమెను 50, 6) మంది రిజర్వు పోలీసు లు వుంటావుండిరి. రిజర్వు పోలీసువారు యీ సెప్టెంబరు 1 తేదీ ప్యాసెంజరు బండిలో నుంటూరు వెల్లిపోయిరి. (ఒక విలేఖరి)

తిరువనంతపురము

సచింద్రము సత్యాగ్రహాల కేసు

తిరువనంతపురం, సెప్టెంబరు 4:—సచింద్రము సత్యాగ్రహకేసులో 20 వాలంటీయరులకు పై హెచ్చుమంది క్రిందికోర్టులో శిక్షింపబడిరి. దేవాలయస్థలందు నడుచుటకు తమకు హక్కుకలదని వీరు సత్యాగ్రహ మాదరించిరి. క్రిందికోర్టులో 6 నెలలు లగాయతు 1 సంవత్సరమువరకు శిక్షలు విధింపబడెను. హైకోర్టులో రివిజను పిటిషను విచారణకువచ్చెను. కేసు విచారణ తిరిగి 16 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను 11 మంది ముద్దాయిలు గాంధీ ఖద్దరుటోపీలు ధరించినవ్విరి.

రాండులేబిలు సభలో తిరువాన్మూర్తు

ప్రతినిధులు

నవంబరులో లండను రాండులేబిలు సభకు తిరువాన్మూర్తు సంస్థానము తరపున మైసూరు దివాను మీరా ఇస్మాయిలుగారిని పంపుటకు వీరికి సలహా మంత్రులుగా డి॥ బి॥ టి. రాఘవయ్యగారిని జి. పరమేశ్వరను పిల్లగారిని పంపుచున్నారు. (ఆ. పే.)

బొంబాయిలో విల్సను కాలేజిపై

జాతీయపతాకము

కాలేజిని మూసివేయుట

బొంబాయి, సెప్టెం 5:—చౌపతిలోని విల్సనుకాలేజి విద్యార్థులు నేటియందయము కాలేజీ భవనములపై జాతీయ పతాకము ప్రతిష్ఠించిరి. అంతట (సినిని) పాలు కాలేజీని కాలనిర్ణయము లేకనే మూసివైచెను. విద్యార్థులు ముందుగా, తాము జాతీయపతాకము నేడు ప్రతిష్ఠించునట్లుగా బ్రిస్నిపాలుగారికి తెలిపిరి. వారు, మిషను నకు రాజకీయములతో సంబంధ ముండనూడదనియు, కాలేజి విద్యార్థుల చర్య సమీధమనియు తెలిపెను. వివను విద్యార్థులు పతాకము నెలకొల్పిరి. కొందరు విద్యార్థులు దాబామిదికి, తాళమువేసిన తెలుపును భేదించుకొని పోయి, కాలేజీధ్వజము పై పతాకము ప్రతిష్ఠించిరి. ఈ కాలేజి స్కూల్టాండు పట్నము ఇండియా వివనువారిది. (ఆ. పే.)

మదరాసు వ్యవసాయశాఖ ప్రకటనము

పశువులకు వచ్చే పెద్దరోగము

పశువులకు వచ్చే జబ్బులలో పెద్దతెలు అన్నిటిలోను చాల ప్రమాదమైనది. ఒకటి రెండు సంవత్సరములుగా ఈ తెగులు రాజధానియం దనేకజిల్లాలలో గొప్పనష్టమును కలిగించుచున్నది. ఈ జబ్బు రాకుండ గలందులకు పశువులకు టీకాలు వేయించవచ్చును. కాని అట్లు చేయక రహితులు చాలమంది ఉన్నట్లు చేయుదున్నారు. పెన్నడం, కంజీవరంలోని డిమాన్ ప్రోటెక్టర్లయొక్క ప్రోత్సాహమునకు, మొట్టమొదట వీరి సలహా తీసికొనుటకు వారి కిష్టములేకున్నను, తుదకు పశువుల డాక్టర్ల చేత తమ పశువులకు టీకాలు వేయించుకొనిరి. గంజాంజిల్లా ఉత్తర తాలూకాలలోని రహితులు వెటర్నరీ డిపార్టుమెంటు వారు ఆ పశువులకు ఈ తెగులు రాకుండుటకై ఎట్లయినను వాటికి టీకాలు వేయవలెనని చేసిన ప్రయత్నము సంతకాత్రము రహితులు సాగనివ్వలేదు. అప్పుడు మొదటి సారిగా డిప్యూటీ డైరెక్టరువారు ఆ ప్రాంతమున జరుపబోయే వ్యవసాయ వస్తు ప్రదర్శనసందర్భమున పశువుల టీకాలు వేయించు విషయములో రహితుల నెట్లయిన ప్రోత్సహించుటకు ప్రయత్నించెదరు. డిపార్టుమెంటువారు చేసే ప్రయత్నములకు తోడ్పడి పశువులకు టీకాలు వేయించి పక్షమున రాజధానిలో చాలపశువులు ఇందులకు నష్టమొప్పుట తలపించును. మంచి మంచి విలువైన పశువులకూడా నష్టమొప్పును.

చెరుకునకువచ్చే "మొయ్యెయి" తెగులు

తీగ్రమైన ఈ తెగులు రాజధానిలో చెరుకు పైరుకు అక్కడక్కడ కనబడుచున్నది. ఇది వచ్చినప్పుడు తోట చచ్చి పోక పోయిననూ కావలసిన చెరుకు, బెల్లము కూడ చాల తగ్గి పోవుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. దక్షిణతాలూకా జిల్లాలో ఈ తెగులు ఏ బాపతు చెరుకులకు యెక్కువగా తగులుచున్నదో కనిపెట్టుట కీసంవత్సరము తిరిగి చూచినారు. ఈ జిల్లాలో పి. జి. బి. అనే చెరుకు ముఖ్యముగా జేయుదురు. దానికి తెగులులేకము తగులుటలేదు. కర్ణకుర్ని తాలూకాలో ఆ ప్రాంతమునవాడుకగానే "నానో" చెరుకును, జి. 247 నంబరు చెరుకుకు అక్కడక్కడ ఈ తెగులు విక్రీణి యొక్కవగా వచ్చుచున్నది. దంతుకుగాను కొద్ది భాగము విడివిడిపెట్టి విక్రీణి యావత్తు కొట్టివేయుట ఇచ్చట వాడుక. తోటలువేసేముందు, తెగులు తగిలిన చెరుకును పూర్తిగా తీసివేసి మంచివాటినే విత్తనముగా ఉపయోగించేయెడల ఈ తెగులును కొద్ది కాలము లోనే ఆవిశేయమవును. ప్రక్క జిల్లాలోని మధురాంతకము తాలూకాకుకూడా ఈ తెగులు అక్కడక్కడ వ్యాపించినట్లు తెలియుచున్నది. వైన చెప్పినరీతిగాచేసి యీ తెగులును పూర్తిగా నశింపజేయుటకు రహితులు ఎంత ప్రయత్నమైనను చేయవలెను. కొద్ది సంవత్సరములక్రితము పాలూరు వ్యవసాయపరిశోధన స్థానమునందు కొన్ని రకముల చెరుకున కీ తెగులు కనబడెను. అప్పుడు ఎంతమాత్రము తెగులులేని కడుళ్ళనుంచిగ్రలనుంచి దవ్వనకి తోటవేయుటచే ఈ తెగులు నిలిపివేయగలిగినారు. ఇందులో రహితులు చేరుకొనిన పని యేమిలేదు. ఇందునుగరించి ఎక్కువ తప్పిళ్లను తెలుసుకొనగోరవారును ఈ తెగులుయొక్క లక్షణములను, దానిని నివారించుటకు చేయవలసిన పనులను తెలిసికొనగోరవారు వ్యవసాయశాఖవారి ప్రచురితమైన 42 నంబరు కరపత్రమును చూడవలెను.

హిందూపూరులో చెరుకు వ్యవసాయము

ఈ తాలూకాలో చెరుకు పైరుయొక్క విస్తీర్ణము చాల ఉన్నది. రహితులకు బావులున్నవి. ఈ అధికమునక్రితముగా మొదలు 1 యకరావరకు చెరుకు ఒక్కొక్క ఆసామివేయుచుండును. ఇక్కడ తయారయ్యే బెల్లమును మంచివాడుక కలదు. చెరుకులో వైభాగమునేదవ్వగా ఉపయోగింతురు. సాధారణముగా గానక వేయుట తోటవేయుట ఏకకాలమున జరుగుచుండును. కొందరు మాండు తోటవేసి తర్వాత చెరుకు గానకను వేయుదురు. డిపార్టుమెంటువారి సహాయమున సింధుసాహిబు ప్రవేశపెట్టబడెను. అది ఇప్పుడు మంచి వాడుకలోనికి వచ్చుచున్నది. ప్రక్కనున్న బల్లారిజిల్లా హుస్సేట తాలూకాలోని చెరుకు వ్యవసాయమునకును ఇక్కడి చెరుకు వ్యవసాయమునకు ఎంత తేడా అయినను ఉన్నది. ఏ పైరువైనను రహితు వ్యయముగా చూచుకొని వ్యవసాయము చేసుకుంటే అంతా బాగుగనే ఉండును. ముఖ్యముగా చెరుకు విషయములో రైతు అన్నిపనులు మొదటినుండి చివరవరకు స్వయముగ దగ్గర ఉండి చేయించుకొనినది ప్రయోజనము లేదు.

పాబ్ కో డబుల్ క్రాస్

వాటర్ ప్రూఫ్ గాపింగ్ కాగితము

సర్వ విధములైన వస్తువులకు పయోగపడును. రంగంబును.

884 అ. X 8 అంలలలో

చుట్టుల చుట్టియుండును. రోల్ 1 కి మద్రాసు

డెలివరీకి సామాన్య బరువు గలది రు 20 0 0

ఎక్కువ బరువు ,, 22 8 0

ఎల్లర్ మాన్యు ఏరకన్

రైస్ అండ్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

25, ఎర్రబాలు చిట్ట వీధి, మద్రాసు (సం. 2)

ఎరువులు

అనకాపలి వ్యవసాయ ప్రదర్శనస్థానములో జె 247 నంబరు చెరుకుతో యొకపుల విషయమైన పరీక్ష అయిన సంవత్సరములుగా చేయబడుచున్నది. ఆ పరీక్షోధనల పర్యవసానముగా యితరపరీక్షలు సామాన్యముగా నుండునప్పుడు యకరా 1,120 పాసుల వేరుశనగ పండిన్ని 2000 పాసుల వెంపలి రొట్టెయు గాని 896 పాసుల వేరుశనగ పండిన్ని నాలుగువేల పాసుల వెంపలి గొట్టగా వేయుట మంచిదని కనిపెట్టబడినది. దీనివల్ల చెరుకుకు యిది సంపూర్ణమైన యోజనని అగ్రము చేయరాదు. ఆ జిల్లాలోని పరిశీలకులనుబట్టి అచ్చట లభ్యమగు వస్తువులలో రహితులకు అనుకూలముగానుండే పద్ధతి నూచించబడినది.

రసాయనపు యెరువులు

అమోనియా సల్ఫేటు వేసిన చెరుకు తోటలు అటకు అలస్యముగా వచ్చుచున్నవని గోదావరిజిల్లా రహితులు చెప్పుచున్నారు. చామరకొట వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానమునందు చేసిన పరీక్షలనుబట్టి చూడగా యకరాకు 120 పాసులు సత్రజని సప్తయిచేసి వక్క అమోనియా సల్ఫేటు వేసినను చెరుకు అలస్యముగా అటకు రానట్లు తెలుచున్నది. రహితులు చెప్పే మాటలు నిజమే అనునెడల వారు ఈ సత్రజని యెరువుతో చాలినంత భాస్వర సంబంధమైన యెరువు వేయక పోవుటయు, ఆ సత్రజని అయినను యకరాకు 120 పాసుల పరిమితిమించి వేయుటయు జరుగుచుండవలెను. రసాయనపు యెరువులను యెంతసేపు మెచ్చుగా అంగ సంబంధమైన యెరువుతోచేర్చి ఉపయోగించవలె నను విషయము వారు జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను. భాస్వర సంబంధమైన యెరువు చాలనప్పుడు చెరుకుతోట అలస్యముగా పండవచ్చును. ఈ న్యాయము ఒక్క చెరుకు తోటలకే కాక వరి, రాగి మొదలగు ఇతర పయిరులకు కూడా వర్తిండును. కనుక రహితులు రసాయన యెరువుల విషయములో యెకరకున కెంతెంత వేయవలసినది ఎట్లు చేయవలసినది వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటు ఉద్వోదలను ఆడిగి తెలుసుకోవలయును.

నాగజెముడును యెరువుగా మార్చుట

ఎక్కడ చూచినను ప్రజల కిబ్బందికరమైన నాగజెముతో మంచి యెరువు చేసికొను పద్ధతి యొకటి గలదు. కొద్దికాలము క్రితము కోయిల్ పట్టి వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానమునందు నాగజెముడు యెరువు గుంజు రొట్టు ప్రక్కను తీసిరి. ఫారమునకు అంగసంబంధమైన యెరువు సంపాదించుటకును వచ్చే పోయే జనులు చూడగలందులకు ఇట్లు ఆచరింపరాని ప్రక్కను తీయబడెను. దీని తర్వాత నాగజెముడు ఎరువు గుంటలు అనేకము మందు వెనుకగా పట్టవసమిపమున తీయబడెను. ఇది తయారు చేయుటకు రహితు ఒక్కొక్కప్పుడు పట్టములను 3 మెట్ల దూరముకూడ పోవలసియుండెను. మధుర, రామనాడు, కోయంబత్తూరు జిల్లాలలో అనేకమంది రహితులు నాగజెముడుతో యెరువు చేయుచున్నారు.

రహితుల కిచ్చే అప్పులు

భూములు బాగా చేసికొను నిమిత్తము అప్పుల నిచ్చుటకు సర్కారువారు 1883 వ సంవత్సరములో యేర్పాటు చేసిన కాసము ననుసరించిన్నీ, రహితులకు యిచ్చే అప్పులను గురించి 1884 సంవత్సరములో పుట్టిన కాసము ననుసరించిన్నీ యేర్పరచిన రూల్సు యీ క్రింద వివరింపబడినవి. ఇట్టి సదుపాయము అన్న వనియే తెలియజేయుట రహితుల ఉపయోగమునకై ముఖ్యముగా వ్రాయబడినవి.

రూలు 1.

భూమిఖామందులకును భూమిని సాగుచేయుచున్నవారి కినిగూడ అప్పుతీయవచ్చును.

A. భూములను బాగుచేసికొను నిమిత్తము అప్పుల నిచ్చు కాసము.—బావులు, చెరువులు త్రవ్వించుకొనుటకు లేక మరమ్మత్తు చేయుటకు, బీడుగానున్న గయోలుభూములను బా

గుచేసికొనుటకు భూములయొక్క క్రయము అనురకము కాన్యముగా హెచ్చింపదగు యే పనికయినను యీ అప్పు తీయబడును.

B. వ్యవసాయదార్లకు అప్పులిచ్చు కాసము—చిత్రనమునకు కావలసిన గింజలు, దుక్కి, పకువులు, ఆటోతెడ్డులు కొనుటకు, కొత్తగా స్వాధీనపరచుకొని సాగుకు పెచ్చుకున్న భూములపద్ద ఇండ్లు తిరిగి కట్టుకొనుటకు, పశువుల కొట్టుములు, వేసికొనుటకు, అగ్నివలన కాని వరదలవలనకాని నష్టపడిన ఇండ్లను కట్టుకొనుటకు, పాడిపశువులకు వ్యవసాయ పశువులకు కావలసిన మేపు ప్రతిగింజలు పాలమున కెరువుకొనుటకు చేరుకు గాకగల కొనుటకు, బెల్లమునండే పొయ్యిలు కట్టుటకు కరవువచ్చి తిరిగి మంచికాలము వచ్చువరకు జీవించుటకు కావలసిన ధనమును ఈ అప్పుక్రింద అప్పు లిచ్చెదరు.

రూలు 11.

రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో డిప్యూటీ తహశీల్దార్లు హోదాకు తక్కువకాని అఫీసర్లు ఈ ఋణములు యివ్వవచ్చును.

రూలు 11I.

నూటికి సంవత్సరముకు రూ. 6-4-0 చొ॥ వడ్డీ వసూలుచేయబడును. (అనగా రూ.పాసుకు నెలకు రూ.0-0-1 వైసా). కరువు ఋణములకు మాత్రము వడ్డీ నూటికి రూ. 3-0-0 లు వీధలని నిశ్చయముగా నమ్మినపుడు కల్పెరుగారు ఆ ఋణములు వసూలుచేయక విడిచిపెట్టవచ్చును. కొన్ని ముఖ్య విషయములకు మాత్రము వడ్డీ తగ్గించికొని అసలు వడ్డీలేకుండాకాని ఋణములనుబట్టకు ఒక్క లోకలో గవర్నమెంటువారికి మాత్రము అధికారము కలదు.

రూలు X.

ఈఅప్పుల సహాయమున ప్రారంభించిన పని ఋణము తీసుకొనినవారిని స్వాధీనముతప్పి ఏకారణములచేత చెడిపోయిన నూ రెవిన్యూ డివిజన్లో అఫీసర్లు, జిల్లాకలెక్టర్లు, బోర్డువారు వసూలుపోగా విగిలిన ఋణమును కొంతగాని అంతగాని విడిచిపెట్టుటకు అధికారము కలిగియున్నారు.

రూలు XI.

గ్రామ సంఘమునకుగాని, లేక ఒక రహితుల సమాహమునకుగాని వారివారిపేర సర్కారు లెక్క దాఖలాప్రకారము ఉండుకున్న భూములపై చెల్లించే పన్నులకు 5 శెల్లుకు మించిన ఋణము వారియొక్క మొత్తము ప్రత్యేకపూచీలపైని వారందరకు సంబంధించిన చెరువులు బాగుచేసికొనుటకైగాని పెద్దకట్టు వేయుటకైగాని జిల్లాకలెక్టరుగారు ఇవ్వవచ్చును.

రూలు XXV

అప్పుడుగువారికి శ్రమలేకుండ చేయుటకైగాను, కల్పెర్లు డిప్యూటీ తహశీల్దార్లు స్వతంత్ర డిప్యూటీ తహశీల్దార్లు గ్రామములకు వెళ్లి అక్కడనే ఋణధనము నీయవలసినట్లుగా సర్కారువారు తుత్తపు చేసియున్నారు.

2. నాగళ్లు మొదలైన వ్యవసాయ పనిముట్లు బ్రాక్టర్లు గుంటకల, ఎడగొర్రలు చెరుకు గానుగలు మొదలైనవి కొనుటకు గాను వ్యవసాయ డైరెక్టరుగారు అప్పు లిచ్చెదరు.

3. ఇదే విధముగా ఇండస్ట్రీల్ డైరెక్టరుగారు ఆయిల్ ఇంజనలు పంపులు కొనువారికి రుణము లీయవచ్చును. తక్కువ మాన్యువలందు తప్పిలుగా రూల్సు ఉన్నవి.

4. ఒక ఆసామి ఒకేసారిగాని, అప్పుడప్పుడు అనగా దభవభాలలోగాని అనేకరుణములు తీసుకొనవచ్చును. కాని వాటికి ప్రత్యేక ప్రత్యేక పనులును ప్రత్యేక ప్రత్యేక జామీనులును ఉండవలెను. ప్రతి ఒక్కపని వేరువేరు అప్పు దరఖాస్తు, ప్రత్యేక ప్రత్యేక కాంక్షనును పొందవలెను.

5. భూమి కామందులకాని, భూమియొక్క అనుభవభక్తులలోనున్నవారు కాని ఈరుణములను కొరవపుడు తమ దరఖాస్తులను సమీపమున ఉండే వ్యవసాయాధికారికి పంపుకోవలెను. అప్పుడు వారు తమ అభిప్రాయముతో ఆ దరఖాస్తులకు అందుకు సంబంధించిన అఫీసర్లకు పంపుదురు. ఈ అభిప్రాయములో వారు ఈరుణము నిజముగారహితుకు అవసరమా జరూతా అను విషయము విచారించి వ్రాయుదురు.

రెవిన్యూ బోర్డువారి స్టాండింగు ఆర్డరు

19-B దాఖాస్తు రూల్సు ప్రకారము మంజూరు చేయుటకు వీలువడని సారంబోధలలో రహితులు చెల్లువేసి పెంచుట.

1920 వ సం॥ IV అక్ట ప్రకారము ఏర్పాటు కాబడిన గ్రామ పంచాయితీల స్వాధీనములో లేనటువంటి పోరంబోరులలో వంటచెరుకు పచ్చిఅకు యెరువు కలపసామానులు సజ్జపాదించుకొనుటకుగాను రహితులు చెల్లువేసి పెంచుకొనవచ్చును. కాని అట్లు చేయుటకుముందు వారు లయిసెన్సు సంపాదించవలెను. అట్టి లయిసెన్సులు ఈదిగువ మరతులకు లోబడి యుండును.

(i) ఇంతకుముందే విలువైనటువంటి చెల్లు సర్కారుదీ ఉండిన చోట్ల కొత్తచెల్లు వేయకూడదు. ఎందుచేతననగా కొంత కాలమునకు సర్కారు చెల్లు ఏవైనది రహితులేసి పెంచినచెల్లు ఏవైనది విడదీయుట కష్టము.

నివారణోపాయము

బడలికగలిగినవారిని, జ్వరముచే బాధనొందుచు విశ్రాంతి లేనివారిని రక్షించుటకు మంచిగాలి అవసరము. అట్లు చేయగలిగినట్టిది "4711" ఎడిక్వోలోన్ మాత్రమే. "4711" ఎడిక్వోలోన్ వ్యాధినుండి స్వస్థత చెందుచున్నవారిపాలిటి వర్ష సాదిని యొందున్నది. నమ్మినవారికి తప్పక సుఖమును బలమును యిచ్చుచున్నది. 11918 b "4711" ఎడిక్వోలోన్ కొను నప్పుడు బంగారు, నీలవర్ణ చాయ గలిగిన లేబిలు అంటించినవి మాత్రము నమ్మగలవని.

No. 4711. Eau de Cologne

(ii) చెట్టు వేయటముందు తహశీద్ దారువద్ద నుండి గాని డిప్యూటీ తహశీద్ దారువద్దనుండిగాని అనుమతి పొందవలెను. డి. పి. డబ్ల్యు. డిపార్టుమెంటువారి స్వాధీనములోనున్న పారంభోపలను వారి అనుమతిలేక చెట్టు వేయటముగాను రయితులకు రెండువారల కంక్షను ఇవ్వకూడదు. అట్లు అనుమతి నిచ్చుటకుముందు డి. పి. డబ్ల్యు. వారు అవసరమని తోచిన మరకొన్ని కట్టుబాట్లను విధింపవచ్చును.

(iii) భూమియొక్క హద్దులు, ఏ లిగు చెట్టు ఏవి, ఎన్ని వేయవలసి లయిసన్సులలో స్పష్టముగా ఉదహరించవలెను.

iv ఈ చెట్టు వేయట కనుమతి పొందినంత మాత్రమున భూమియందంతమాత్రము హక్కు కలంగలేదు.

v. భూమి చుట్టు కట్టన ఏమీ వేయకూడదు. కాని ఏ మొక్క కామొక్క మాత్రము కంఠ వేయవచ్చును. కాని ఎక్కడైనను ఒక చోట చుట్టుకంచే వేయటము కలకత్తరుగాను కొంత కాలము వరకు ఉత్తర వీయవచ్చును. నాగజెముడు ఎన్నడు కంచగా వేసి కంచకూడదు.

vi. గవర్న మెంటువారి కక్కర కలిగినపుడు రహితు వేసికొన్న చెట్ల కేమీ ముజూ ఇవ్వకనే తీసివేయవచ్చును. కాని తీసివేసిన చెట్లను పట్టు వేలము వేయించి ఆ పచ్చిన వేలపు సామ్యును లైసెన్సుదారున కిచ్చెదరు. లైసెన్సుదారు కోరిన పక్షములో ఆ చెట్లను పచ్చిన కలప యావత్తు వానికే ఇచ్చెదరు.

vii. చెట్టు వేయటాకిచ్చిన నియమిత కాలము లోపల చెట్లు పాతకపోయినను పాలిన తర్వాత వాటినిగురించి లైసెన్సుదారు తన శ్రద్ధ తీసుకోక పోయిన లైసెన్సుదారుచేయవచ్చును.

viii. ఆ చెట్లయొక్క ఫలసాయమును లైసెన్సుదారు అనుభవించ వచ్చును. ఆ చెట్లయొక్క కలపకూడా సర్కారు వారి కేమీ ఫీజు కట్టకండా అనుభవించవచ్చును. కాని ఫలవృక్షముల విషయములో మాత్రము, అవి ఫలసాయముకుంచ్చిన వెంటనే వాటికి సాధారణముగా సర్కారు పన్ను విధించే జాతులకు మాత్రము *ప్రీ పట్టాలను తీసుకొనవలెను.

ix చెట్టు కోలుటల ముందు తహశీద్ దారు యొక్క గాని, డిప్యూటీ తహశీద్ దారుయొక్క గాని ఆదర్శ పాంధవలెను. కాని అట్టి ఉత్తరపు సాధారణముగా అడిగిన వెంటనే ఇచ్చెదరు.

(x) గ్రామ పంచాయితీల పారంభోపలకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనేయెడల అందులో కొద్ది మార్పులు కావలసియుండును.

2. లైసెన్సు ఫారము XII ఆ వెండిపు A లో (వాసి యున్నది.

2. మీ ప దగ్గరవుండే అగిలర్లకు అఫీసరుకు దరఖాస్తు పంపుకోవలయును. ఈ పదుసాయమును ప్రిపాండలోదవారికి, వారి తరపున వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటు అఫీసరు చెట్టు వేయట కుత్తరపు తెప్పించి యిచ్చును.

ప్రత్యేక అవ్వనిబంధనలు

1. ఏ వ్యవసాయము చేయదగిన భూమియొక్క హక్కుదారుడైనను, అనుభవములో నన్న వాడైనను వ్యవసాయ యంత్రసామగ్రిని కొనుటకుగాని అట్టి సామగ్రిని ఉపయోగించుటకు ముందు భూమి కేసైన శాసనము చేయుటకుగాని అప్పు కావలసినవారు వ్యవసాయశాఖా డైరెక్టరువారికి దరఖాస్తు పంపుకోవలయును.

2. వ్యవసాయ యంత్రసామగ్రి అనగా దుక్కి కోత మొదలగు పనుల కుపయోగించునట్టిన్నీ, పంటను మార్చుటకు అనగా చెరుకు ఆకులకు కావలసిన గానుగనైరా సామగ్రి అని తెలిసికొనవలయును.

3. అగిలర్ల డైరెక్టరువారికి రూ. 10,000 వరకు ఒక్కొక్క దరఖాస్తుదారునికి అప్పు ఇచ్చుటకు అధికారము కలదు.

4. సాంబు, నూటికి ఈ అప్పులకు వడ్డీ రూ. 7-4-0.

5. తీసుకున్న అప్పులు సంవత్సరమున కింతని నిరవరచిన ప్రకారము చెల్లించవలెను. ఇవి అసలు వడ్డీ విడుదలకు చెంది కని చెందియుండును.

6. అప్పు ఎన్ని సంవత్సరములలో తీర్చవలసినదియు సంవత్సరమున కొంత సొమ్ము అసలు ఫాయుదాల క్రింద చెల్లింపవలసింది డైరెక్టరువారు నిర్ణయింతురు. రణముతో కొన్న పనులయొక్క వాణ్యమును గురించిన్నీ, ఇచ్చిన జామీను సరిపడునా లేదా అను విషయమును గురించిన్నీ, అప్పు తీసుకున్న వారి పనులయొక్కను గురించిన్నీ డైరెక్టరుగారు ఆలోచింతురు. కాని అట్టి కాలపరిమితి ఇంకను ఎప్పుడును మించదు.

1. భూమి తిరిగిపైస 20 ఏండ్లు.
యంత్ర సామగ్రిపైస 5 "
స్వంత జామీనుపైస 2 "

కరాచిలో కాంగ్రెసునాయకుల అరెస్టు

కరాచి, సెప్టెం 5:—ఈదినము శేకువను 8 గంటల పోలీసులు, యుద్ధపంపుకార్యదర్శి యగు కాంతిదాసు ఇడకోమల్లులి ఏ. యల్ యల్. బి. గారిని, యుద్ధసంఘసభ్యుడును ముఖ్య నిసిపత్ కాన్సిలరును ఆగు-పూనాభాయిగారిని పీకెటింగు అర్డి నెన్సు క్రింద అరెస్టుచేసిరి.

సత్యాగ్రహ విభిన్నపూర్వాయ, నవయాన భారత సభాధ్యక్షులును ముబరక్ ఆలిగారిని పీ. కొ. 117 నెక్ కొక్రిందను, ఉప్పుచట్టు 74 క్రిందను అరెస్టుచేసిరి. (ప్రీ ప్రె.)

వంగోలు (నారిపుండ్లు)

ఈ గ్రామంలో నుమారు ఆరుమాసములనుంచి వారి కురుపులు 2 వేల నుండి కొల్ల యందున్న పాదకులయందున్న లేచి బాధపడుచున్నారు. ఈ వారికురుపులు వచ్చినవారి అవస్థ భగవంతునికే తెలియవలెను. కాబట్టి యానామకురుపులు యేవిధముగా వస్తాయన్నది వీటికి చికిత్స ఏమిటో యీ విషయము బాగా తెలిసినవారు యీ అవస్థపడేవారియందు పూర్ణకటాక్షం వుంచి తెలియపరీస్తే చాలా పుణ్యంచేసినవారగుదురు.

కొల్లు నరసింహస్వామిశెట్టి.

కామలోకమా?

(రాయనం వెంకటేశ్వర గారు)

అకస్మాత్తుగ గన్నులు చీకట్లు గ్రమ్మెను. భూమి దిగిర దిరిగెను. మనస్సు ప్రబల విభ్రాంతి జెందెను. ఆ మహా సంతోష సమయమున నొకరి చేయి యాసరా లేకుండెను, నా పని యేమె యందునో! ఆకెదల మైమెరియించు నాకు జేయూ తయైన దెహి! ప్రాణస్నేహితుండని నా నమ్మకము. తనను గన్నదియె చల్లని తల్లికడుపు; కాచినదియె నెయ్యిని కెంగేలు!

నన్ను చేయియె యాచిమ్మ! చీకటిని బయనము చేయించెను. అంతకంతకు మా గమనవేగ మధికమయ్యెను. గాఢాంధ కార ప్రయాణమున పర్యాంగములు గజగజ నడకెను. వివసు మిత్రుని కరస్పర్శనునుండ నాకేమి యని నైర్యమన నుం టిని. ఎటుపోవుచుంటిమో, ఎట్లు పోవుచుంటిమో, అను సంది యములు మననన మొలకలెత్తుటకే యది యదనుగానుండెను. నా కాలనేతలు, తక్కిన యనయములు నపుడేమి చేయు చున్నవి? నా మనసుకు వాని బాడలు పొడ గట్టుటలేదే! శిశువులయైన పశ్యమా, తదకడియ నూ న్య ప్తము కాదుకదా? నాకు ప్రాణమాలండుట నిశ్చలము. పాశ్చాత్యవేదాంతి నడివినచోప్పున నాభావనలోనే నా యునికి, యిమడియన్నది కదా!

దొలిచిన పెద్దకొండగూలో రెయిలు నడచిపోవునపు డు బండిలోని ప్రయాణికులకు పట్టపగలే యనువని నిసి యగుచుండును అంత గొంధ తాకాటుచీకటి నూతక గూ ర్చుండ నొక ఆకొంచెమునేపును దీపములు వెలిగింతురు. అప్పు టు చీకటికనుదోయి కనపడదు. కొండగుహలు చీకటి నిశల మిల్లను నరకలోకము, ప్రాచ్యుల తామిప్రము, పాశ్చాత్యుల కిష్మిరియను తిమిరము, ఇరియన్నియు నామనస్సన కల్పదు న్నుంచి ఆందోక వింత జాగ్రజ్జ్యోతిని వెలకొల్పెను! అంధ కారానందలి మా యతిశ్రీఘ్రమనమె, తేజోవంత ప్రదేళము దాపున బనుట స్ఫురించెను. గుహంతర ప్రయాణము సమాప్త మగు తరుణమున శకటమున చిన్ని వెలుగులు దోచువిధమున దూరమునండి చీకటి దొంతరులు తొలగిపోవుచుండెను కనుల ను నేదదేర్చి మనస్సును మేలుకొలిపెడి వెలుతురు జగతి నిపు డు పొదుకొనియెను. కష్టతేళము పీగిపోగా ఆనందవీచికల దండడి డెందమున సందడించెను.

2

నే నెచట నెట్లు పయనము సాగించుచుంటినో కనుగొన నా ప్రథమకుతూహలము. నే నొకవిమానమున నుంటిని, అది నడిపించు మనుజుని ముఖసందర్శనము నాకుగాకుండ మధ్య నొక తెరయుండెను. ఇప్పుడు విమానచోదనము నెరపుచు నా పలుకులకు మెల్లగ బ్రత్యక్షతరములిచ్చెడి యంతడె నాకేడు గడ యయ్యె ననుటస్పష్టము. మాటలతో బ్రోద్దుపుచ్చుక, మాన ముద్రబూని కనులకగబడెడి వింతలగనిపెట్టుమని యాతిడు హెచ్చరించుటచేత, నా మనస్సున నుప్పొంగెడి సంశయములు బహిర్గతము గాకుండెను.

విమానమున కిరుప్రక్కలను రమణీయదృశ్యములుగాన వచ్చెను. తరుగుల్యలతలు, నానాజంతుసంతానము, వివిధ దేశ జనసముదాయము నొక ప్రక్క గానబడుచుండెను. రెండవ ప్రక్క జీవరహితములగు కొండలు, నదులు, యిండ్లు, మేడలు, ధనరాసులుగా గానవచ్చెను. కమ్మని తావులతోను, కమనీయ రూపములతోను విలసిల్లెడి పూవుల చెట్ల చలగలపు.

నేనిదివరకు గని విని యెఱుగని వింతమౌక లచట బొడగట్టెను. ఆ పూదీగలయందము పుష్పముల సౌరభమును స్పర్శనాతీతము. చిత్రవిచిత్ర వర్ణములతో సాంపెడలారెడి యా వర్ణముల నిగ నిగలు తనివితీర గనిపెట్టుదమనిన, మాయదేవము నాకీ చిన్ని కనుదోయినె యిది, ఈ నిర్బంధప్రయాణ మేల యిప్పుడె పరి కల్పించెనాయని మిగుల విసిగితిని. గులాబి, మల్లియలను, దమన మరువములను మఱిపించెడి వింత వింత నైతావులు గుమ్మరించెడి కుసుమ రాజములతో నందిలి వృక్షలతలు సౌభగించుచుండెను. వివిధ మాధుర్యముల కాశ్రయమగు ఫలాదులు పృథ్వీమలనుండి ప్రేలాడుచు, చక్రవర్తిహ్వానాకల నొక్కమ్మడి చుట్టుముట్టి యాకర్షింపసాగెను. జంతుసమూహమున కీక బరిమియెలేదు. పురుషవీరకమమునకు దార్ద్రాణములగు సింహకార్దూలాదులు ను, స్త్రీ లావణ్యమున కుపమానములు గలిపించు చుచు పారి జ్యాదులును, అందు గాన వచ్చెడిని.

అన్నిటికంటె మానవాకారములే నాకమిత ముదావహ ములయ్యెను. కవివరులు, శాస్త్రవేత్తలు, కూర్మగ్రేసరులు, రాజాధిరాజులు, ఋషిసత్తులు, నాకనుకు బండుపుచేసిరి. వ్యాసవాత్సీకులు వర్ణిం హోమరులతో కల్పవృక్షముల నీడల పరసపల్లపములు సజువుచుండిరి. మిల్లను పేక్కిసియరులు, భవ భూతి కాళిదాసులతో మందాకినీనైకతలముల ప్రసంగములు గావించుచుండిరి. భీష్మద్రోణులు నెల్లను నెహలియనులవలన ప్రకృత వీరుల సాహసవర్ణనల నాలకించుచుండిరి. జీససు మోతే నులు, బుద్ధనారదుల ధర్మప్రసంగముల బాల్లనును వచ్చిరి. స్త్రీలొక ప్రాతినధ్యము నందు లేకపోలేదు. డైజోహాలెసులు నీత, కుంఠలుల పూర్వ సౌకుమర్యమును చంచల విశాలనీ

లములు నవలోకించుచుండిరి. క్లియోపాత్రాసాత్రాజకులతో సభివహారీను సువాసిని యొక ద్రుక ముదతుల వదన సౌందర్యశ్రేణులు వసీవాడకొండ జేసికొన నుపాయము లారయుచుండెను. వెనెటల ముఖవిలాసములు భావవిధ్రుములు నేయొక శల ధరణీతలమున నలరారుచుండెనో నా కచట దృగ్గోచరమయ్యెను.

3

విమానమునకు రెండవ ప్రక్క రమ్య ములగు నెల యెల్లు పొడగట్టెను. వాని తీరములను మధ్యమధ్యగల యినుకతిన్నెలలో గన్నులను మిడమిట్లు గొలుపు తిక్కలెక్కలు గానవచ్చెను. ఇవి రజత రేణువులు. అంతకంత కీ నైకకన్ధలముల భగభగ లభికమయ్యెను. ఇప్పుడు చిన్నరాళ్లమధ్య వెన్నముద్దలవంటి వెండియుండలు గోచరమయ్యెను. వెండి గట్టలు మిట్టలు ఎంతనా ముందుదోచెను. అచ్చలచ్చట వానిమధ్య బంగరు కాంతులు మెరయుచుండెను. ఒకింతదూరము పోగా వెండి బంగరులు రెండును తగుకొత్తెడి తావులు గానవచ్చెను. అంతి వెండికొండలు బంగరు పర్యవ ములు నొండ్లొంటిని రానుజీయకమున మించునట్లు మెరయుచు మా ముందు తొండనమాడుచుండెను. పిమ్మట పెద్దపెద్ద పర్వత పంక్తులు దూరమున గాసిపించెను. చుట్టు నలముకొనిన పచ్చని చెట్టుమధ్య తలనూపువాని యన్న తిక్కరములనుండి రజతకాం చనదీపులు నల్లెలను ప్రసరించుచుండెను. ఒక్కొంత నేపటిలో వాని నుండి నల్ల డెల కును ముద్రిత నా నెములు చెల్లా చెదరు గ రా దొడంగెను. వాని మీద లిఖింప బడిన చిన్ని యక్కర ములు కుతూహల మున నే జదివితిని. భరతిదేశ ప్రభువు లన్నొత్తించిన రకరకముల నానె ములు నాకగపడెను. విక్రమాక్షుడు శాలివాహనడ, విజ యాదిత్యుడు మున్నగు ప్రమిలతసముల ప్రతిములు నానిమిద బొలుపారుచుండెను. దక్షిణాధీశుని మత్స్యలకాలలో శ్రీ నాథుని తీర్థమాడించిన దీవార టంకా లందు లేజరియుండెను. ఓరుగం కొకతీయలు కొండవీటి రెడ్డిరాజులు, విద్యానగరా ధీశులు, తక్కిన యాంధ్రనాయకులును ముద్రిపించిన నానె ముల రాసులు దూరపు పర్వతపంక్తుల నుండి తెరలెత్తి నా దెసకు బారలి పీతెంచుచుండెను. పిన్నితోగలసి మణులు ముత్రే ములు నంత నాదాపున కలుకుచువచ్చెను. అందుండిన పెద్దమణి నొకటి మిక్కిలి మక్కువతో నేదీసి, రథచోదకుడు బలదను చున్నను, ఎడమచేవి సందున దాని నుంచుకొంటిని. వెను వెంటనె కనులముందలి నుండర పదార్థ బాలమెల్లయు నదృశ్య మయ్యెను! మరల కాలు చీకట్లులు విమానమున చుట్టుముట్టెను. శకట మధోదిశకుఁ గ్రుంగిపోసాగెను. భయాతిరేకమునను, గమ నవేగమున కూపిరి సజవకయును, నేను గేకలిడితిని. అంతమెలఁ కువ వచ్చెను. చిన్నగదిలో మంచమున నేబడి, మూలుగుచుం టిని! నాకు దొరకిన మణికొటకు ఆశ్రముం నెడమచేవి తడవి తిని. ఎలదని పరిచారకుడు నాచేతిని మెల్లగనపటినుండి తీసి వైచెను. తల యెడమప్రక్క నాకు గుడ్డ కట్టుకట్టియుండెను. అచటి పెద్ద పుండు నన్నతో యిప్పుడు బాధించెను. నాకుఁ గానవచ్చిన నుండర పదార్థబాలముంతయు వట్టి కల్లయై పోగా, చెప్పనలవిగాని బాధయొకటి మాత్రమే యిప్పుడు నాకు నిజమై మిగిలియుండెను!

[పథికుని కామలోక సంచార రహస్యగ్రహణము పాత కుని సరసత కెదలివైచి, అతని స్వప్న సందర్శనము మాత్ర మొ కింత నూచించెదము. ప్రమాదవశమున వ్యక్తిగతము లాటికిఁ దగులుటవలన, ప్రబలమగు గాయముం దేర్పడెను. చికిత్స తల ప్రక్క యొమక ముక్కలు నిపుతతోఁ జెరికివైచి, చికిత్స చేసి శస్త్రవైద్యుఁడు రోగిని రక్షించెను. అనర్థములో నొక్కొక తటి అదృష్ట మాపాదించునట్లు కిట్టివియె నిదర్శనములు!]

కుష్టవ్యాధి

అయుర్యేదోషధములవలన గ్యారంటీగా కుదుర్చబడును. ప్రపంచములో నిట్టి వ్యాధివలన బాధ నొందినవారి కందరికిని ఆమోఘమైన గుణము నిచ్చియున్నది. గణ మివ్వనిచో సాము వాపసు యివ్వబడును. వివరములకు ఒక అణాచీటితో వ్రాయుడు.

వరా:—ఉత్తరప్రత్యుత్తరములన్నియు ఇంగ్లీషులో జరుపవలెను.

P. K. HARIKESAN,
Specialist in Leprosy;
QUILON. S. I. Ry., Travancore.

WONDERFUL

Infallible Daiba Medicines for Asthma, Hernia and Hydrocele, (Re. 1-4-0 each) accidentally obtained from a Mahatma. Many Government Doctors buying Asthma cured in a day by one dose or price refunded. SWAMI & Co., 42/5-A, Harrison Road, Calcutta.

నందిగామ

అరెస్టు-శిక్ష

కృష్ణాజిల్లా, నందిగామ తాలూకా పీఠలపాడు కాపుర స్తులును, జీవరత్నాక్షాన ప్రచారకముండలి (దక్షిణ హైదరాబాదు) ప్రచారకులగు పాటిబండ్ల వేంకటసుబ్బయ్యచౌదరిగారిని పోలీ సువారు అరెస్టుచేసి నందిగామకు తీసికొనివచ్చిరి. వీరు పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా శాంతిపెరిగలనియూ, కాంగ్రెసు ప్రచారకులనియు కాంగ్రెసుపక్ష్యునియు ఉప్పుతీసికొనివచ్చి గ్రామాదులలో అమ్మివారనియు, పోలీసువారు కేసుపెట్టిరి. యువకులగు వెం కటసుబ్బయ్యగారు డిఫెన్సు పెట్టుకొనలేదు. కోర్టులో వాదించలేదు. నందిగామ తాలూకా మేజిస్ట్రేటువారు రెండుశేక్సు లకు చెరియారూపములు వెరకి సంవత్సరము శిక్ష యున్నా 80 రూ. జరిమానా యున్నా చెల్లించని యెడల మరిరెండురూపములు అధికముగాను శిక్షజేసి నాడు. వెంకటసుబ్బయ్యగారు శాంతిముతోను చిరు నగవుతోను శిక్షను స్వీకరించిరి. కేసు విచారణకాలముందు పీఠల పాటి పుర, జనులలో ప్రమాఖులు చాలామంది చూడవచ్చిరి. శ్రీయుత వెంకటసుబ్బయ్యగారు (యువకులు 22 సంవత్సరములు వయస్సు గలవారు) జీవరత్నాక్షాన ప్రచారక ముండలి సంఘములో సభ్యు లయి జాతెలలో జీవహింసకూడదని ప్రచారముచేసి అనేక జంతువులను కాపాడిరి పోలీసువారు నేడువయము రాజమండ్రి గొంపోయిరి. జీవహింస చేయవలదనియు, ఖద్దరు అభివృద్ధిచేయ వలయుననియు వీరు సందేశ మిచ్చిరి.

అ|| లక్ష్మీనరసింహం,
నందిగామ 4-9-30.

ఇండియన్ పెనిన్సులర్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్

9-11, రత్నబజారు రోడ్డు ఫార్ములెను, చెన్నపట్నం.

వై కంపెనీవారి పత్రమున పనిచేయుటకుగాను ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలనుండి మంచి రుసుములపైని డిస్క్రిప్టు ఏజంటు లేక తాలూకా ఏజంటు వుద్యోగమునకు పలుకుబడి కలిగినట్టి ఉత్సాహులు నగువారినుండి దరఖాస్తులు కోరడమైనది. దర ఖాస్తుదాదల వజున్న పక్షత వుద్యోగము గత వ్యవహారి కానుభవము (సులేఖపత్రము లున్నయెడల వాటిసహా) తెలియ పరచునది.

ఏజెంట్లకు జీతములు నెల 1 కి రు 50/- లు మొదలు రు 200/- వరకు యుండును.

పూర్తి వివరములకు దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

డి. వ. శర్మ అండ్ కంపెనీ, మేనేజర్లు, మద్రాసు.

తేక
టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూట్, విశాఖపట్నం
ఉత్తరసర్కారు జిల్లాల ప్రధాన ఏజెంట్లు.

WANTED

5 Dy. Supervisors in Madras on a salary of Rs. 100-110-10-250 p.m. Applicants must have a genuine love for country-life and be able to purchase 30 shares of Rs. 10/- each of the company of which Rs. 151/- is payable before appointment. From those unwilling to purchase shares a security of Rs. 1000/- is also accepted. Apply with an anna stamp.

ALL-INDIA FISHERY & POULTRY Ltd.,
20-A, Gopal Bose Lane, Calcutta.

కావలెను

మాగ్రామం క్షత్రియమిడిల్ స్కూలులో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా బనిచేయుటకు బి. యె. యల్. టిగాని అనుభవముగల బ్రయిండు ఇంటర్ మీడియటుగాని కావలెను. జీతము వగైరాలు స్కూలుకార్యదర్శిగారి కలసుకొనిగాని వుత్తరప్రత్యుత్తరపూర్వకముగాగాని తెలుసుకోవలెను.

వె. నరసరాజు,
కార్యదర్శి.
పిట్టలవాసిపాలెం-చందోలుపోస్టు,
గుంటూరుజిల్లా.

బహుమానము 500 రూప్యములు

జగద్విఖ్యాతి
గాంచిన

తాయేత్తు

ఈ
గొప్ప

సరస్వతి కవచము-(రిజిస్టరు)

నెరవేరిన వసులను నెరవేర్చ గలిగిన-యంత్ర మిది యాకటియే

ఈ గొప్ప హిందూతాయేత్తు (సరస్వతి కవచము)ను గూర్చి కాస్త్రములందు సంస్కృత శ్లోకము లిట్లు చెప్పుచున్నవి:-

“సరస్వతీనా ప్రశంసా నీ శ్లేష విమనాశీని, జయసర్వత్రమర్హతి, ధావదనుమతిప్రద” సరస్వతి కవచము నుపయోగించుటవలన భయములు, కష్టములు, గ్రహదోషములు తొలగును, ధన, ధాన్య సౌఖ్యములుగలిగి వర్ధిల్లుగలరు.

దీనివలన సర్వవ్యాధులు తొలగి, అన్ని విషయములందును జయమును చేకూర్చును, శరీరదారుణ్యమును హెచ్చుచేయును. సర్వగ్రహదోషములు తొలగి, ఉద్యోగమందును, వ్యాపారమందును, చేతిపరిశ్రమలందును దిగ్విజయము చేకూరును. పుత్రులు లేనివారికి దీనిని ధరించుటవలన సంతానము కలుగును.

స్త్రీలకు

ఈ సరస్వతి కవచమును రెండు ప్రవాళములతో (ధర జత రు 1.) ధరించవలయును. స్త్రీలకు దేహోగ్యమునిచ్చి, సంతానముకలిగి, సంసారమందు సర్వ సౌఖ్యముల నిచ్చును. స్త్రీలపాలిట వరప్రసాదినీ యనదగినది.

గమనించవలయును:- సర్వవిషయములు రహస్యముగ నుంచబడును, యనుమతి వైననే యోగ్యతాపత్రములుమాత్రం ప్రచురింపబడును.

ప్రత్యేక నోటీసు:- మేము వైన వ్రాసిన శ్లోకము కాస్త్రములనుండి ప్రచురించినది కాదని నిరూపించు వారికి రు 500 బహుమతిగా నివ్వబడును.

ఉపయోగించువారు
చెప్ప విషయమును
జాగ్రత్త గమనించుడు.

వైద్యాధికారులు,

పోస్టు భాస్కరా (హుగ్లి) నారాయణపురం 25-9-26.

ప్రియమైన యాద్యులారా,

1926 సం॥రం ఫిబ్రవరి మాసమందు మీరు బాబు బిశ్వయి కృష్ణదాసు, హరారా డాక్టర్ గారి యడనుకు పంపిన తాయేత్తులు చేరినవి. దానిలో నే నొకదానిని యుపయోగించి మిక్కిలి సంతృప్తిచెందితిని. కావున మరినాలుగు పంపుదు.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ డి. బేంద్రనాథ్ దాస్

20258.

యమ్, బి. యస్.

47, ఆదియప్పనాయకపీఠి, మద్రాసు.

4-11-24

ఆర్యా,

మీయొక్క యద్యుతశక్తిగల తాయేత్తును ధరించి డాక్టరు పరీక్షయందు దుర్బిష్టుడనైతిని. అందున రెండవతరగతిలో కృతార్థుడనైతిని. కనుక మీతాయేత్తు యద్యుతశక్తిగలిగినది కాబట్టి మరియొక నాలుగు వి. పి. ద్వారా పంపుడు.

విధేయుడు,

(సం) డా. సి. నాథముని యల్. యమ్. పి,

సర్జన్ అండ్ ఫిజిషియన్.

పోస్టు, బారియె, బోక్ గమ్ 10-9-25

గౌరవనీయులారా,

మీరు పంపిన యమోఘమైన శక్తిగల రత్నను గత 8 సంవత్సరములనుండి యుపయోగించి కృతార్థుడనైతిని. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపుడు.

తమవిధేయులు,

(సం) బి. సి. చౌదరి

మెడికల్ ఆఫీసరు,

బంగాల్ ఆసుపత్రి, భాగల్ పూర్.

పోస్టు, భాగల్ పూర్ పాబ్నా జిల్లా, బెంగాల్ 1-8-26

ఆర్యా,

గతనుగ్రహము వలనను తమయొక్క రక్షధారణలన్ని నెలదినములకే నాకు యద్యోగమందు హెచ్చుతీతము చేయబడినదని తెలుపుటకు సంతోషమైనది. మీరు తెలిపినదంతయు యదార్థము గనుక మరొకదానిని రెండు పగడములతో పహావాభ్యర్థకు పంపవలెను.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ యస్. యమ్. రహమాన్

మెడికల్ ఆఫీసరు,

Tele: Address:- "TALISMAN" భాగల్ పూర్ ధర్మవైద్యశాల.

చూసార్ ఇ. వి. రైల్వే, రిఫర్ మేటరీస్కూల్,

8997.

19-6-1924.

ఆర్యా,

మీరు యిదివరలో పంపిన రత్న బాగుగ పనిచేసియుండుటచే దయయించి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపవలెను.

తమవిధేయులు,

(సం) బ్రిజ్ బీహారిలాల్

మెడికల్ ఆఫీసరు.

కుస్టోడ్ కాలియరీ కునుడ పోస్టు మన్ భామ్ 11-7-22.

మెసర్స్ జి. డి. జోషి అండ్ కో, డిల్లీ

ఆర్యా,

మీయొక్క జగద్విఖ్యాతిగాంచిన రత్నను 11 మాసముల నుండి ధరించుచుంటిని. దీనిశక్తి వర్ధించు శక్త్యముగాదు. నామన స్ఫురణుండు కోరికలన్నియు ఫలించినవి. నాకు సహాయకారి యగుటవలన నామిత్రులనుమాడ ప్రోత్సహించుచున్నాను. మీ రత్న యద్యుతశక్తి గలిగియున్నది.

నేడే రు 25 మనియార్డరు ద్వారా సరస్వతిదేవిని పూజించుటకు పంపియుంటిని. మరొకదానిని పంపినయెడల మీకంతయో కృతజ్ఞుడను.

విధేయులు,

(సం) జె. జి. విలిమ్స్.

ఇంగ్లాండు దేశపు ప్రజలు

లండన్ 10-8-1926

ఆర్యా,

ఇందు నెంబ 10- ఒకరత్న, పట్టుతాడుకొరకు పంపుచున్నాము.

నేను యిదివరలో యొకటి యుపయోగించి దాని ఫలితమును బొందియుంటిని. ఆలస్యములేక నెంబనే పంపుదురని తూసింపుచున్నాను.

తమవిధేయులు,

ఆర్ట్ అండ్ డిజైన్ ఎంట్రోయిడర్ వర్క్స్,

14, సెలిస్బీపీఠి కమ్యూని యల్ రోడ్డు,

లండన్ ఇ. సి. 1.

11195—జి. హెచ్. రిడీల్ ఎస్కైవర్

హైలెండ్ టెనెస్, ఇట్ చెక్, సౌతాంప్టన్ ఇంగ్లాండు 28-8-22

యీక్రింది విధముగ వ్రాయుచున్నాడు:-

మీరు పంపినరత్న కాలయపకారము చేసియున్నది. గాన మరొకదానిని పంపుడు. దీనిధర యిందుతో పంపుచున్నాను.

కాలమునకు దగిన నూతన యద్యుతము

ధవళేశ్వరం 12-8-27 (గోదావరి)

ఆర్యా,

మీరు పంపిన తాయేత్తు నాకు యన్ని విషయములలోనూ తృప్తికరముగ పనిచేసినది. దీనియొక్క సుఖము యొకేమాదిరిగ యున్నది. దీని ప్రేక్షమాదర్శి సరస్వతియే యంత నమ్మకమైన పనిచేయుచున్నది. కాబట్టి నేను నాన్నే హితులకుచేయఁ సలహాయమున నిరుపయోగమైన రత్నలనుచూచి మోసపోవడి.

తమవిధేయులు,

(సం) పి. బి. సుబ్రహ్మణ్యం,

ఆస్సెస్సి వి. ఇ. యస్. లండన్,

మెకానికల్ అండ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు

మునిసిపల్ కమిషనరు

ధవళాద్ 24-11-20

ఆర్యా,

మీరత్న గడచిన 4 సంవత్సరములనుండి ధరించుచుంటిని. దానిగణముల విషయంలో కేలుగ చెప్పనవసరములేదు.

తమవిధేయులు,

(సం) నాథసింగ్,

మునిసిపల్ కమిషనరు.

పోలీసు యుద్వోగులు

కోర్టు ఆఫీసు డాడ్లింగ్ 8-1-27

ప్రియమైన పండిట్ గారు,

మీరు 1924 సంవత్సరం అక్టోబరుమాసమున పంపిన గొప్పరత్నను సంపూర్ణమైన విశ్వాసముతో ధరించి, లాభములపడి సెంటురుమాసములో బొందితిని. నేటి దినము తగినసామ్యమును మనియార్డరు ద్వారా పంపియుంటిని. దీనిని సరస్వతీదేవి పూజార్థమై పంపియుంటిని.

ఇట్లు విధేయులు,

(సం) పహల్ వాక్ సిక్ హాక్,

పోలీస్ కోర్టు యిన్ స్పెక్టరు, డాడ్లింగ్

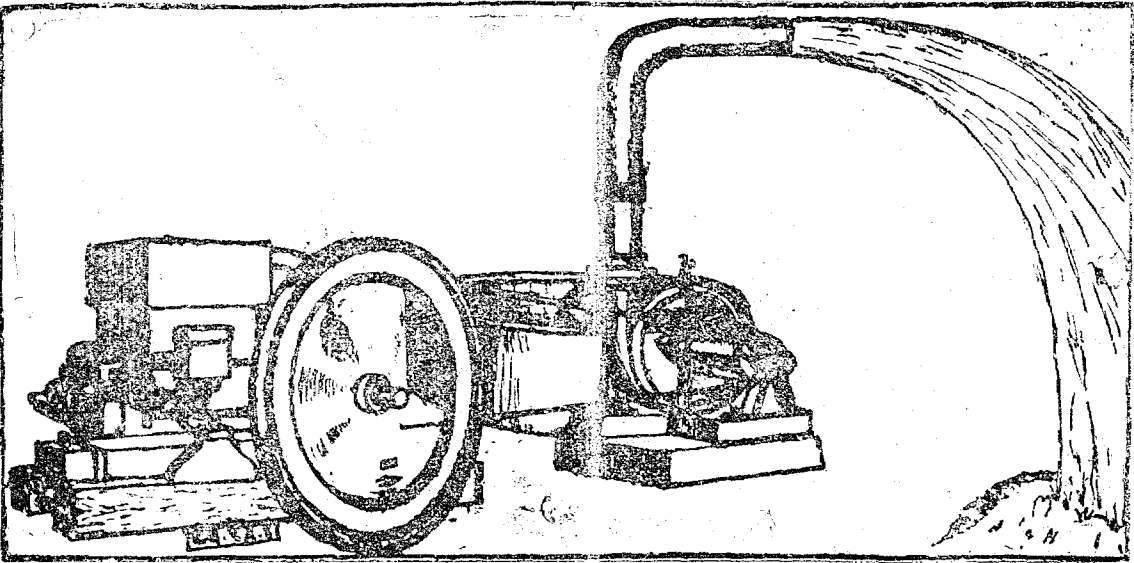
హృషీకేశవారాయన్, డి. వి. బి. పోలీస్ ఆఫీసు సెంట్రల్ కేంజి, బంకిపూర్, పాట్నా 26-11-24 తేది యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“ఒకపర్యాయము తమరత్న నుపయోగించి, నాశోరిక లన్నింటిని నెరవేర్చుకొంటిని. దీనిని నాబంధు జనులుకూడ ఉపయోగించి తృప్తిచెందిరి. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారాపంపుడు.

నిరుపయోగమైన వాటినిచూచి మోసపోకుడు. వివరములకు, టోకు ధరలకు వ్రాయుడు.”

G. D. JOSHI & Co., ORIGINAL INVENTORS AND SOLE PROPRIETORS, SARASWATI ASHRAM NO. 11, Peepul Mahadev, DELHI.

విట్టి వంపింగ్ నెట్టు

ప్రపంచములో శ్రేష్ఠమైన ఇంజనులు, పంపులు కలసియ. 2వి.
నమ్మకముగ చాలకాలము పనిచేయును. సైజులు 2 హెచ్. పి. మొదలు
12 హెచ్. పి. వరకు స్టాకులో సిద్ధముగ నుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు:-

బాట్టి బాయి అండ్ కో.,

4/153 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆంధ్రదేశమునకు మా ఏజెంట్లు:-

మనరు:- అగ్రికల్చరల్ ఇంజనీరింగ్ డిపో, గాంధీపార్క్ మైదానము, బెజవాడ.

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి బోధన ధారయము

హిందూ దేశమంతటలోను మంచిదియు, చౌకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద
బోధన ధారయము. మద్రాసు బ్రాంచి:- 158 బ్రాడ్వే, జి. టి. మద్రాసు.

ఢిల్లీ బ్రాంచి:- చాందినీచౌక్.

రంగూన్ బ్రాంచి:- 209, లీవెన్స్ షిఫ్.

చ్యవన ప్రాశ:- జలుబు, దగ్గు, తుయ, ఉబ్బనము మొదలైనవాటికి దివ్య బోధ
ధము ధర 64 తుల్య శేరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరధ్వజ:- సరములకు బలము నిచ్చు బోధము తులం 1 కి రు. 20/-

మాయెక్క- ఉచిత బాచితాశోరకు ఒక అణా పోష్టబిళ్లను పంపుడు.

యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. ప్రొప్రైటరు అండు రిసీవరు.

సుశామ

శిరోజములకు తగిలినంతనే ఇంద్రజాలము
వలె, వెండ్రుకల యందమును, మెఱుపును
హెచ్చు చేయగలదు.

సుశామా

తలనూనె

తలంటున్నానమునకు సువాసనకొరకు
గూడ ఉపయోగించవచ్చును. నాణ్యమం
దను, సువాసనయం దనమానమైనది.

అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

ప్రతినిధి:- టి. యన్. కసిన్ అండు కో,

కాకినాడ, (ద. ఇండియా.)

P. SETT & COMPANY,
CALCUTTA.

c. 3

కురుగొగమునకు

చికిత్స ఉచితము

ప్రత్యేక పథ్యమువలన సర్వవిధములైన ప్రణా
ములు శస్త్రచికిత్స లేక ఉచితముగ కుదుర్చబడును.

స్వభావాధనము వ్యయపరచక, ఒక పర్యాయము వాడి
కరువాతనే కొనుడు.

50,000 ఉచితము

తెల్లకుప్పనకు మాదిరిపాక కెట్టు

పండిత కృపారామ్ గారి

అమోఘమైన తెల్లకుప్ప నివారణచేయగలయోగ్యధమును
50,000 స్వాంపిల్ పాక కెట్టు ఉచితముగ పంచిపెట్టునట్లేర్పాటు
చేయబడుటకు గారణము, యావ్యాధి కుదురుట దుర్లభ
మనెడుభ్రమను తొలగించగలందులే! ఇది ఎప్పుడును అప
జయము గాంచదు. మేము పంపు ఉచితపాక కెట్టువలన ఒక
అంగుళముపలముం దుండుదానికి వాడిన, అద్భుతములు కృ
గలవు. పోస్టుఖర్చుల నిమిత్తమై 6 అణాలకు పి. పి. గా పంపు
మని నేడే వ్రాయుడు.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను.

J. Ram c/o Pandit Kriparam

No. 8 Nandibagan Lane,

P. O. Salkhia

Howrah Dt.

రత్నపురుష లేహ్యం

ఏ కారణమువల్ల వచ్చిన ముక్తనష్టమైనను తగ్గించి పలచ
పడిన పీఠ్యమును గట్టిపరచును. జీర్ణించిన నుఖవ్యాధులవల్ల
వచ్చిన బలహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో
శేరు పొందినది. నెలకోజుల మందు ఖరీదు రు. 3-4-0.

(శ్రీ లేహ్యం) శ్రీలకు రు 1-8-0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రాయవరము, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

ఎంవైర్ ఆఫ్ ఇండియా

లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

స్థాపితము. 1897

క్రమవృద్ధిని తెలుపు రికార్డు

సంవత్సరాంత్యము సంవత్సరాంత్యము

ఫిబ్రవరి 1925

ఫిబ్రవరి 1930

మాతన పాలీసీలు

రు. 78,00,000. రు. 140,00,000

సంవత్సర రాబడి

రు. 44,78,000. రు. 64,00,000

ఫండు మొత్తము

రు. 246,00,000. రు. 356,00,000

పై మొత్తములు కంపెనీ యభివృద్ధి, ప్రజాదరణ కలిగి

యున్న వనరుల బాగుగా తెలియబడుచున్నవి.

పూర్తివివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:-

మద్రాసు బ్రాంచి -

9,10 నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు.

స్వదేశీ బట్టలు

రు 250000- మాంధ్యముతో 15 సంవత్సరముల
క్రితం ఇచ్చట నుండి పరిశ్రమను స్థాపించినసంగతి ఎల్లరకు
విదితమే. ఈ లో పండిన ఎక్రప్రతితో ఎరువునూలును
తెల్లప్రతి తెలుపునూలును (పెం 11 1/2, 20 1/2 రు) కోజు
1 కి పోష్టానుల చొప్పున తయారుచేయించి సదరు నూలుతోనే
ఈ గుర్రుల పయని అన్ని రకముల గుడ్డలను కేయించి చౌక
ధరలకు అమ్మకం చేయుచున్నాము. అన్ని చొట్టలకు ఏజెంట్లు
కావలెను. పూర్తి వివరములకు వ్రాయుడు.

శ్రీ సూర్యనారాయణ స్పిన్నింగ్ అండ్

వీవింగ్ మిల్సు, రిజిస్టర్డ్

(వందలపాక, తూర్పుగోదావరి.)

50 సంవత్సరములనుండి అమోఘమైన జయము
మధ్యాహ్న భోజనాంతరము బంగారమువంటిదియై
రాత్రి భోజనాంతరము మణివంటిదనదగిన మా
ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు
మలబద్ధము, బుద్ధిమంద్యము, నరములబలహీనత మొద
లైనవాటిని బోగొట్టును.
82 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి రు 1/-
పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:-
ఆంధ్రకనిగ్రహ ఫార్మసీ 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
ఏజెంట్లు: ఎల్. పద్మరాజు, మెయిన్ గోడౌన్, కాకినాడ.

సౌత్ ఇండియన్ జనరల్ ఎస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

The South Indian General Assurance Co., Ltd.

హెడ్డాఫీసు:—7, 8 మెట్లీస్ వీధి, మద్రాసు.

ఇది కేవలము హైందవ జాతీయసంస్థయై

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సుకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని నొసంగగలదు.

కావలెను: మంచి సామర్థ్యము గలిగి, చురుకుగా పనిచేయు ఏజెంట్లు, ఆంధ్రదేశములో మా కేజెంట్లు లేనట్టి స్థలములలో పనిచేయుటకు కావలెను.

పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు:

కె. సి. పాండలె అండు కో.

ఓగిల్స్ క్రూడాయిలు పంపింగు సెట్టు

ప్రసిద్ధిగాంచిన చెర్చీస్ ట్రయంపు కెంట్రీఫ్యూగల్ పంపులతో సమకూర్చబడినవి.

(ఇంజనీరులలోనే తయారు చేయబడినవి)

ఇతరము లగు అమెరి

పొలములకు, తోటల

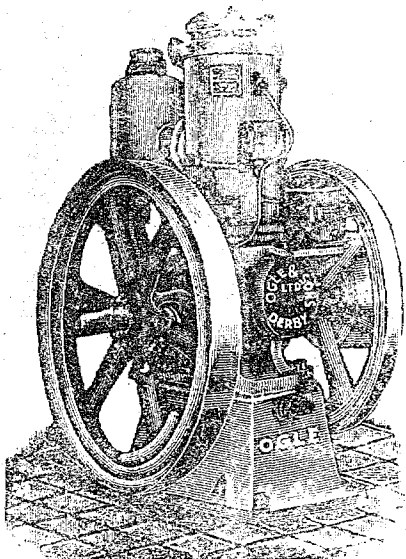
కు యింత స్వల్పఖర్చుతో

కావలసినంతనీరు, సప్లయ

చేయుటకు వీటికన్న ప్రత

స్తవైనవి వేరెవ్వియు లేవు.

ధరలు అతిసరసము.

కను, బర్మను కిర్చనాయలు

ఇంజనులవలె గాక యెంత

కాల మైనను మరమ్మత్తు

కోరకయే చాల తృప్తికర

మగా పనిచేయునది, వీటి

కన్న వేరెవ్వియు లేనవి

నొక్కి చెప్పగలము

ఎంత ముద్దీ గ్రూడాయిలతో నై నను పనిచేయును. ద్రయవరు లేకుండా రైతులుగాని, కూలిపనివాడుగాని ములభముగా నడుపుటకు సాధ్యమైనవి. రెండే నిమిషములలో ప్లాట్ల అగును. ధరలు, వివరము వగైరాలను సేజ్ వ్రాయుడు. 8 హార్సల మొదలు 10 హార్సల పవరుగల యింజనులు పంపులు మా ప్లాట్లలో సిద్ధముగా నున్నవి.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు:—

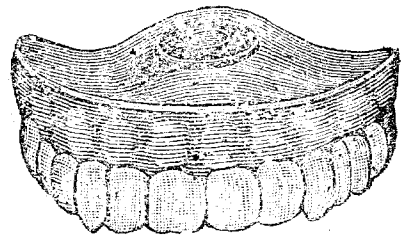
ఎం. పై. రు. యం. జి. సి. రింగు కంపెనీ:

808 లింగ్ చెట్టివీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు:—బెజవాడ నెం. 1

పండ్లడాక్టరు DENTIST

హెచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము

గుంటూరు (బ్రాంచి)

లింగములు

రామచంద్రరావుగారి మేడలో

భోజనపదార్థములను బాగుగా నములుటకు ఆనుకూల

ముగా నుండు ఆర్థిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.

వెంటనే పండ్లకోట్టిపాద తగ్గిపోవును; మందు వెల 1-4-0

బెజవాడ

(హెడ్డాఫీసు)

పెద్దబజారు

నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు

కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు:—9, ఓల్డ్ కోర్టు వీధి, కలకత్తా.

హిందువుల మూలధనము- హిందువులచే నిర్వ

హించబడుచు- హిందువులకొరకే పనిచేయుచున్నది

ఒక సంవత్సరము పూర్తిగ ప్రీమియము మొత్తములు చెల్లించిన యన్ని పాలసీలు, యే మనీషి జీవితమునై కొనగియున్నారో, యట్టివారు రాజకీయ ప్రైవీటు కాలాగృహముల కేగియుండిన కాలములో ప్రీమియములు చెల్లించు గడువుకాల ముక్తికమిచ్చిన, పదమూ ప్రీమియము లన్నియు గడువు తీరిన తేదీనుండి ఒక సంవత్సర కాలమువరకు డైరెక్టర్ల తీర్మానము ఎటువంటి యనుబంధము దుండగలవు.

ఆదాయము మొత్తం రు 1,80,00,000 లకుపై చెల్లించిన క్లెయిమ్స్ మొత్తం రు 67,00,000 లకు మించి యున్నవి

హైందవ కంపెనీయందే ఇన్సూర్ చేసి, మీదేశమునకు, మటుంబమునకు చేయవలసిన విధ్యుక్తధర్మమును నెరవేర్చుదు.

టి. అనంతాచార్యు, బి. ఎ.

బ్రాంచి సెక్రటరీ, మద్రాస్ బ్రాంచి,

"లోక్ సర్వీస్" బ్రాణ్డే, మద్రాసు.

తేక

ఆర్. జి. దాస్ అండ్ కో., మేనేజర్లు.

ఆయుర్వేదభూమి నోరి రామశాస్త్రిలవారి

శ్రీ రవర్ధని

వెల బుడ్డి 1-1 రు 1-3.

కలలుకు చుటకొలను వృద్ధిచేయును. అన్ని పాపులార్ జోరకును, ఆదాయకరమైనవియు (గిజిన్సు) బెజవాడ 1

శిశు వైద్య

డాక్టరు జమ్మి వ్యాసారావుగారు,

మెడలిస్ట్ స్పీస్ అండు లీవరు రోగము

లకు స్పెషలిస్టు. విజయనగరం పోస్టు.

వీ రనేక నివృహకేసులను బాగుచేసిరి. వీరి

బొషధరాజములు గ్యారంటీగా గణము త్వరలో

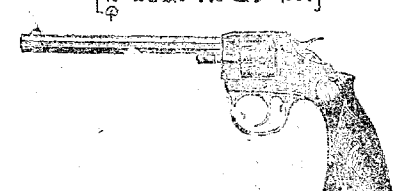
నిచ్చును. నేడే వ్రాయుడు. వీరిబొషధముల ననేక

డాక్టరు అనుదినము వాడుచున్నారు.

వానాధిపతులగు రివల్యూషన్

అను లేక విగుతోటలూ రివల్యూషన్.

[స్థాపితము 1923 సం.]

ధరలు సరసము

క్యాటలాగు ఉచితము

నాళము 32, 38, 36 ఆంగుళములలో కొరకును, ఇన్ని శిలులో పెట్టుకోగలిగినవికూడ కొరకును.

యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ,

నెం. 12 బ్రాణ్డే, మద్రాసు.

COPIOUS & EXHAUSTIVE NOTES

ON

S.S.L.C. TELUGU TEXTS for 1931

for GROUP A

BY

Three Eminent Pandits. Price per Copy 12 Annas.

(ALSO NOTES ON ENGLISH TEXTS.)

Apply to:—

Messrs. V. Ramaswamy Sastrulu & Sons,

292, Esplanade, MADRAS.

No. 2.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన తెలిసికొనుటకు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివినవలెను.

శైలి సులభము

గొందిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

మనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఈ కంపెనీయొక్క ప్రాన్ ప్యాన్ నకులు నోక దానిని తెంగాలోని జాయింట్స్ కు కంపెనీ రిజిస్ట్రార్ వద్ద 2-8-30 తేదీ దాఖల్ చేయబడినది.

సెంట్రల్ టెక్స్ టీ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్ క్వార్టర్స్:—7, మిషన్ రోడ్, బ్లాక్ "బి", కలకత్తా.

మూలధనం: రు. 5,00,000 (ఐదు లక్షలు) అమలులో నుంచబడినది: రు. 4,99,950/- చెల్లించిన మూలధనము: రు. 4,89,510/-

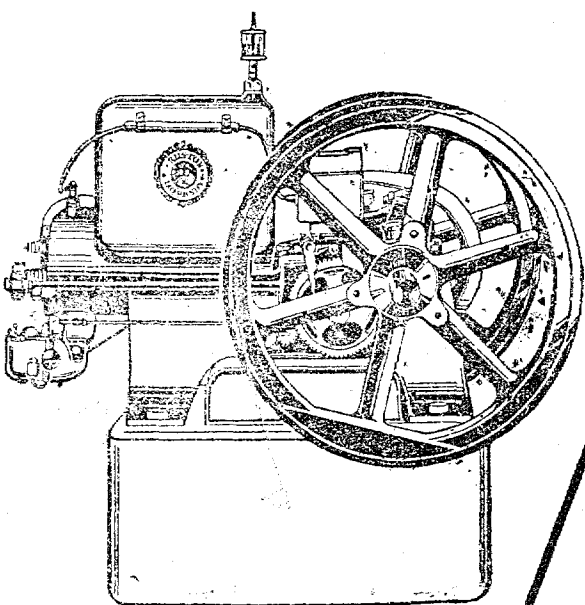
టీ ప్యాన్ కొండపైనందు తోటలో పెద్దది. తేయాకును నూతన రెండంతస్తుల భవనమున నవీకరించిన సామగ్రిచే యమర్చబడిన ఉక్కు ఫ్యాక్టరీయందు తయారు చేయబడుచున్నది. తేయాకు బ్రోకర్లకు (థామస్ అండ్ కో వారి 28-4-30 తేదీ రిపోర్టుననుసరించి) పాక్ 1 కి రు 1/6/- ల ఖరీదు వరకు తయారగుచున్నది. సకాలములో సామగ్రి చెల్లించకపోవుటవలన వాళ్ళను గోల్పోయినవారి కొలదిపేర్లుమాత్రం ప్రస్తుతం ఖాళీగా నున్నవి. వీనినికూడ 81-9-30లోగా మూసివేయబడును. వాటా 1 కి రు 25/- లా. దీనిలో సగముసామగ్రి దరఖాస్తు పెంపును, మిగతాసామగ్రి ఎలాటు పెంపుయైన 80 రోజులలోగా చెల్లించవలయును. ప్రతియొక దరఖాస్తుదారు నాలుగు పేర్లకు తక్కువగాకుండ టీ సీకొనవలయును. లాభములను శీఘ్రకాలములో పంచిపెట్టబడును.

రెండు సంవత్సరములలోపుగ పేర్లకుగాను నగదుసామగ్రి లేక కంట్రాక్టు లిచ్చుపద్ధతులుగాని, ఎవరికి యధిక వేతనము నిచ్చుటగాని లేదు. మొదటి రెండు సంవత్సరములకాలములో కమిషన్ యివ్వబడదు.

వాటాల నమ్ముటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వివరములకు మేనేజింగ్ ఏజెంట్లకు వ్రాయును.

రస్త్వన్ - హార్న్స్ బీ ఆయిల్ ఇంజన్లు

ప్రతి ఒక్క టీయు వాటి జాతులలో శ్రేష్ఠమైనవి

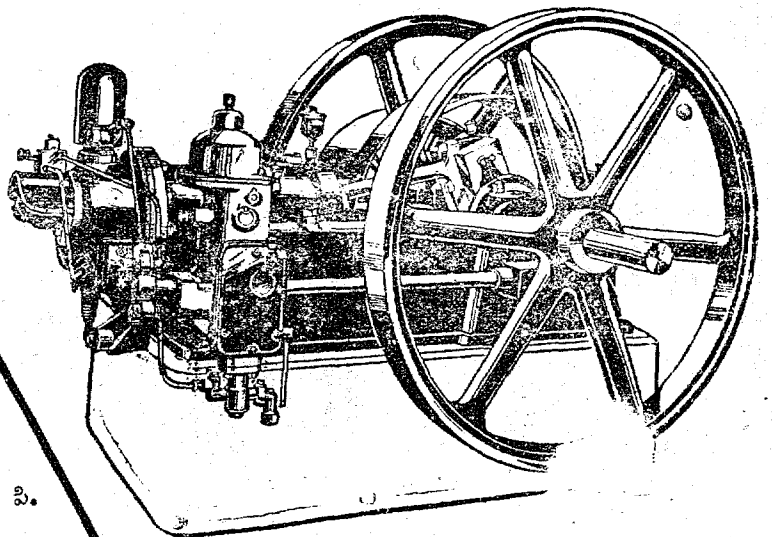
పి. ఆర్. టైప్ ఇంజను

పెట్రోలువల్ల ఆరంభించి
కిరసనాయిల్ వల్ల
నడపబడును

సైజులు

6½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.

రస్త్వన్
క్రాడ్ ఆయిల్
చే నడుచు ఇంజన్లు
18 మొదలు 76 బి. హెచ్. పి.
సైజులలో దొరకగలవు.

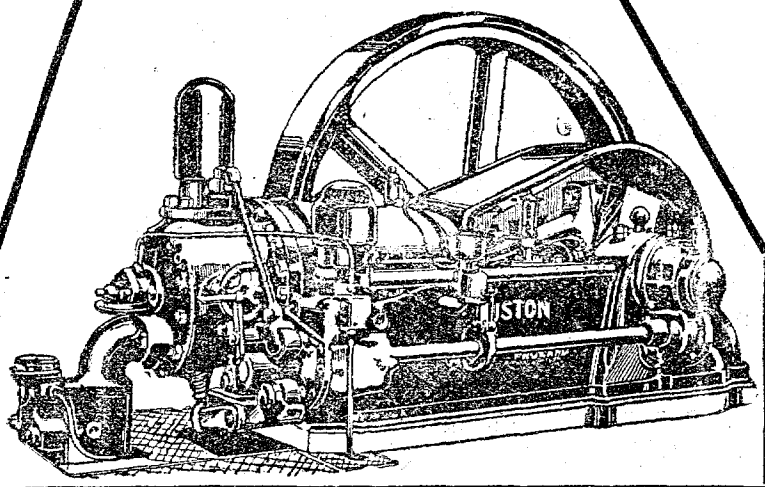
క్లాసు "యమ్"
హాట్ బల్బ్ ష్టార్ట్

క్రాడ్ ఆయిల్ వల్ల నడచును

సైజులు

6½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.

స్టార్క్ మద్రాసునందు కలదు.

మద్రాసు రాజధాని ఏజెంట్లు:—మాస్సీ ఆండు కో., లిమిటెడ్, రాయపురం—మదరాసు.

N. POWELL & Co., BOMBAY, 4.

మానవకృతమైన అవయవములు, ఆర్థోపెడిక్ చికిత్సలు నడుముకు ఒటుబీజములకు పయోగించు టెల్లులు, ట్రస్సులు, వికలాంగుల కగత్యమైన ఫర్నిచరు వగైరాను నిపుణులైన వారి విచారణకింద తయారుచేయబడుచున్నవి.

పవెల్పుగారి ప్రఖ్యాతిగాంచిన యౌషధములను పయోగింపుడు

తామరకు

కుర్రెన్

గనేరియాకు

గెనో

పవెల్పు కాడ్ లివర్ ఆయిల్ ఎమల్షన్

హైపోఫాస్ పేట్సు కలసిన యౌషధమును గొప్ప వైద్యుల రుపయోగించుచున్నారు. చిత్రించబడిన ప్రొట్రైటరీ వస్తువుల క్యాటలాగును కోరుడు.

మా ఔషధాలయమందు తయారుచేయబడిన యౌషధము లన్నియు గొప్ప యోగ్యతలు గలవారి తనిఖీకింద శాస్త్రరీత్యా తయారు చేయబడగలవు.

మా సంస్థ యాదిగమైన జాతీయసంస్థలోని ప్రధమమై యగ్రస్థానమును వహించియున్నది. ఇది కేవలము హైద్రాబాద్, హైదరాబాద్ లోనే నడుపబడుచున్నది.

N. POWELL & Co. BOMBAY No. 4.